

SKAKbladet

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

2021-2

KLAR TIL CARLSEN

- 4 2. omgang i Jekaterinburg
Jacob Aagaard
- 30 Deres første møde
Jan Løfberg
- 31 Nyt fra DSU
- 32 Find trækket
Jacob Aagaard
- 33 Jonas Bjerre i topturnering
- 37 Top-5
Sune Berg Hansen
- 39 Støtte til Skakbladet
Netmedlemmer optages
i DSU
- 40 Don't mention the war
Peter Heine Nielsen
- 51 På eventyr i New York
Silas Esben Lund
- 59 Matmaskinen
Marie Frank-Nielsen
- 64 Thybo i Serbien
Lars Schandorff
- 66 Skak med i EuroGames
- 68 Få bedre resultater online
Carsten Hansen
- 73 Løsninger Find trækket!
Jacob Aagaard
- 74 Slaget om Østersøen
- 75 Skakpoeten Tony Miles
Kurt Hollesen
- 79 Næste nummer
- 80 Weekendturnering i Køge

Forside: Ian Nepomniachtchi kvalificerede sig overbevisende til VM-matchen mod Magnus Carlsen ved at vinde kandidatturneringen. Et stort spring fremad for russeren.

Foto: Lennart Ootes.

4-29

Nordmand mod russer i Dubai

Ian Nepomniachtchi blev laurbærkranset i Jekaterinburg som synligt bevis på, at han vandt kandidatturneringen. Russeren er dermed klar til at spille VM-match mod Magnus Carlsen i Dubai. Matchen er fastsat til at blive spillet fra den 24. november til 16. december. Foto: Lennart Ootes.

37-39

Den gamle remisvariant i Caro-Kann har fået nyt liv under coronaen.

Tidens åbninger

Hvem skulle have troet det? Den gamle remisvariant i Caro-Kann (med 5... exf6) er hotteste mode i øjeblikket. Selv gamle "uspillelige" gambitter har fået nyt liv i onlinelyn. Sune Berg Hansen bringer en Top-5 over de mest populære åbningsvarianter.

51-58

Med udsigt til Manhattan

I næsten fem år har IM Silas Esben Lund boet i New York. I en spændende artikel fortæller han om skaklivet i den store by og om alle de aktiviteter, han har gang i. Sammen med konen Lu Mu bor han i Jersey City, hvorfra der er udsigt til Manhattan og Ellis Island. Foto: Lu Mu.

Lige hvad skakken har brug for

Det bliver russeren Ian Nepomniachtchi, som skal forsøge at tage verdensmesterskabet fra Magnus Carlsen i Dubai til november. Det er fantastisk nyt. En sådan VM-match er lige det, skakverdenen har brug for som samlingspunkt efter et år domineret af aflysninger. Og det skal nok blive spændende. Nepo spillede fremragende i kandidatturneringen, og generelt er han en meget underholdende, dynamisk spiller. Og så har han positiv score mod nordmanden i klassiske partier.

Netop kandidatturneringen fylder meget i dette nummer. Det er det ypperste skak, og så havde den stor symbolværdi. Da turneringen blev afbrudt for et år siden, kom den hurtigt til at stå som elefanten i rummet: et trist billede på konsekvenserne af den verdensomspændende pandemi. At den blev færdigspillet, var selvfølgelig en stor triumf for arrangørerne og det internationale skakforbund FIDE, men også et håb for alle os andre: forhåbentlig kommer der gang i skaklivet igen hen over sommeren.

Og hvad med onlineskakken? Det er kommet for at blive. Det er en nem måde at spille på, og det har vist sig, at der er masser af sportslige udfordringer i takt med, at man er blevet bedre til at arrangere interessante begivenheder. Vores egen Jonas Bjerre er kommet med i en eksklusiv serie med verdens største talenter, styret og coachet af Kramnik og Polgar. Men alle kan spille online, og der er gode tips i dette nummer til, hvad man kan gøre for at optimere sine chancer.

Husk også at prøve kræfter med Aagaards taktiske opgaver. Det er sidste gang, de kommer. Grundet tidspres ønsker Jacob at stoppe, og vi vil gerne benytte lejligheden til at sige tak for hans bidrag i hele vores redaktørperiode. Han slutter i øvrigt med et brag med nogle fremragende analyser af de vigtigste partier i kandidatturneringen.

God fornøjelse

JAN LØFBERG OG LARS SCHANDORFF

2. omgang i Jekaterinburg

Kandidatturneringen blev på grund af corona-epidemien afbrudt halvvejs for et år siden, da alle deltagere havde spillet med hinanden én gang. Anden omgang blev genoptaget i Jekaterinburg efter et års pause – en sådan afbrydelse i en så væsentlig turnering er aldrig set tidligere. Stormester Jacob Aagaard gennemgår turneringens sidste syv runder.

Foto: Lennart Ootes

Kandidatturneringen afsluttet

Stillingen efter 1. omgang 2020

1-2. Vachier-Lagrave	4½
1-2. Nepomniachtchi	4½
3-6. Caruana	3½
3-6. Grischuk	3½
3-6. Wang Hao	3½
3-6. Giri	3½
7-8. Ding Liren	2½
7-8. Alekseenko	2½

Af Jacob Aagaard

Før genoptagelsen var det klart, at kun fem-seks spillere havde en chance for at vinde. Rookien Alek-

seenko og Ding Liren var for langt bagud, og Wang Hao var simpelthen ikke stærk nok. Grischuk er naturligvis stadig stærk og var tæt på at vinde turneringen i 2011, men det er længe siden, og han er ikke blevet bedre de seneste år.

Forhåndsfavoritten Caruana ville med en gevinst imod MVL i 8. runde (1. runde i 2. omgang) med hvid have en reel chance, og Giri havde på det seneste spillet godt; at han tabte et lynparti i Wijk imod Van Forrest kunne ikke bruges til meget i spekulationerne.

De to favoritter var selvfølgelig MVL og Nepomniachtchi, som havde skaffet sig et forspring på ét point til de nærmeste forfølgere. Et helt point med blot syv runder tilbage er alligevel ikke sådan at indhente i et jævnyrdigt felt. Men favoritværdigheden blev udfordret af, at MVL var faldet adskillige pladser på verdensranglisten, og Nepomniachtchi havde tit været ret nervøs i de afgørende øjeblikke.

De folk, der var til stede ved turneringen, sagde, at selvom det var lidt en underlig fornemmelse at spille en halv turnering, var oplevelsen på ingen måde så negativ, som den havde været i 2020, hvor spillere, trænere og officials tænkte mindst lige så meget på deres helbred og andre distraktioner, som de tænkte på morgendagens parti. Flere af dem sagde dengang åbent, at de ikke havde lyst til at være der. Denne gang var der nogle, der ikke havde lyst til at vende tilbage, fordi turneringen havde mistet den magi, som enhver ny turnering ellers er i besiddelse af.

8. Runde

Wang Hao forcerede remis direkte ud af åbningen med hvid imod Ding Liren.

Kun få troede på ham inden genoptagelsen af turneringen, og Wang Hao havde åbenbart heller ikke selv troen på succes. Nepomniachtchi pressede lidt imod Giri, men var ty-

8. Runde

Caruana (3½) – Vachier-Lagrave (4½)	1-0
Wang Hao (3½) – Ding Liren (2½)	½-½
Nepomniachtchi (4½) – Giri (3½)	½-½
Alekseenko (2½) – Grischuk (3½)	1-0

deligvis indstillet på remis. Grischuk spillede en meget skarp variant i Fransk imod Alekseenko, der ofte fører direkte til remis. Alekseenko afveg den teoretiske kamp, men også chancen for at få fordel.

I den første tidnød lavede Alekseenko en mindre buk, der tabte en kvalitet for en bonde. Men Grischuk var som altid i tidnød, og et par træk senere havde Alekseenko kompensations med løber og tårn imod to tårne. Remisen var der, men Alekseenko pressede på, og langsomt lykkedes det ham at udspille Grischuk, der dermed var ude af kampen for at vinde turneringen.

Caruanas parti imod MVL vil blive husket:

Fabiano Caruana (2820)
Maxime Vachier-Lagrave (2758)
Siciliansk / B 97

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lg5 e6 7. f4 Db6 8. Dd2 Dxb2 9. Tb1 Da3

Dette er tredje gang, at Caruana og MVL har spillet bondesnapper-vari-

anten i Siciliansk. I de to foregående opgør er det lykkedes Caruana at fange sin modstander med en snedig nyhed og et lille trick.

10. e5

I dette års Wijk aan Zee vandt Caruana efter 10. Le2 Sc6 11. Sxc6 bxc6 12. e5 Sd5 13. Sxd5 exd5?

Analysediagram

14. e6!! med et afgørende angreb. 14... f6 (hovedpointen er 14... Lxe6 15. f5 Lxf5 16. 0-0, og hvid er fuldt udviklet) 15. Lh5+ Kd8 16. Lh4, og hvid vandt.

10... h6 11. Lh4 dxe5 12. fxe5 Sfd7 13. Se4 Dxa2 14. Td1 Dd5 15. De3 Dxe5 16. c3 Lc5

16... Le7 var den mulighed her. MVL brugte 18 minutter på at prøve at huske sine analyser – valget stod imellem de to varianter.

17. Lg3 Dd5

“Caruanas parti imod MVL vil blive husket.”

18. Lc4!!

En fantastisk nyhed fundet af Rustam Kazimdzanov for et godt stykke tid siden. Objektivt set er det ikke et stærkt træk, men sort skal håndtere mange fælder og spøgelses, så der er store chancer for at træde forkert.

18... Dxc4

Sort har intet valg.

19. Ld6

Sort har mange muligheder her, og det var derfor ret naturligt for MVL at bruge en masse tid for ikke at gå ned med flaget med det samme.

19... Sf6

Formentlig det bedste, men det udsætter blot de svære beslutninger til senere.

19... Lxd4 20. Txd4 Da2 21. 0-0 ville et menneske aldrig ville spille. Sort er ikke færdig, men i praksis holder han ikke.

Imidlertid fandtes der en ret praktisk beslutning: 19... f5! 20. Sxc5 Kf7!!, hvor sort har givet en del brikker tilbage, men hvor kongen er på vej i sikkerhed. Muligvis er 21. Sxf5!?

Ikonet Anatolij Karpov åbner med 1. e4 for Fabiano Caruano mod Maxime Vachier-Lagrave.

Foto: Lennart Ootes.

exf5 22. Td4 Da2 23. Td2 Dc4 med direkte remis det klogeste for hvid.

20. Sxc5 Sd5

Der var mange forvirrende varianter at regne på. F.eks. 20... b6!? 21. Sf5 Sd5 22. Sxg7+ Kd8 23. Txd5!? Dxd5 24. Scxe6+ Kd7! 25. Sc7 Dxd6 26. Sxa8 Dc5 27. Sxb6+ Kc6, hvor vi er på vej imod remis. Mange træk i varianten virker meget risikable. Husk venligst på, at MVL spiller imod Caruanas, Kasimdzhanovs og Stockfish' forberedelser.

21. De5 Tg8!

Skidt er 21... Dxc3+? 22. Kf2 Tg8?! 23. The1 Sf6 24. Df5!, hvor hvid er klar til at ofre på e6. Den slags vil sort helst undgå.

22. Sdxe6!

Fuld fart fremad.

22... fxe6 23. Sxe6

23... Dxc3+!?

Enhver praktisk spiller vil gribe chancen for at rydde dronningerne af brættet i denne situation. Men det er værd at kigge på andre muligheder: 23... Sf6! 24. Sf8+ ikke det eneste felt, men svaret er det samme: 24... Le6!! Hvid er fortabt efter 25. Sxe6 Kf7, og efter 25. Dxe6+ Dxe6+ 26. Sxe6 Kf7 27. Sc7 Ta7, skal hvid være forsigtig for ikke at ende i vanskeligheder.

24. Dxc3 Sxc3 25. Sc7+ Kf7 26. Td3

Stillingen er nogenlunde afklaret, og MVL har haft succes med at finde vej igennem alle komplikationerne. Det er udmattende, og der er stadig nogle praktiske problemer, så på dette tidspunkt, går det galt for MVL. Af natur er han en dynamisk spiller, der har en tendens til at foretrække brikernes aktive muligheder fremfor de langsigtede perspektiver. Det kan være farligt, når partiet går fra midtspil til slutspil, hvor de dynamiske sider af spillet mister værdi.

26... Se4?

Spillet efter to minutter. Selvfølgelig havde MVL planlagt at give kvaliteten i et stykke tid, men det er stadig en underlig beslutning. Efter 26... Ta7! 27. Txc3 er der nogle tricks med 0-0+ og Sd5-e7+ som kan løses med 27... Kg6!, hvor hvid bør rokere med næsten lige spil, da han kan komme i problemer efter 28. Sd5 Sc6! 29. Lc5 Te8+ 30. Kf2 b6!, og der er nu plads til tårnet på f7, hvorefter hvid skal forsvare et slutspil med en bonde mindre.

27. 0-0+ Kg6?!

27... Sf6 28. Sxa8 Le6 var bedre.

28. Sxa8 Sc6 29. Sb6

Dette er et godt tidspunkt at snakke om slutspillet. Ved første blik har sort lige materiale, men hvis man kigger lidt dybere, vil man hurtigt kunne se, at det bliver svært for ham at holde bønderne på dronningfløjen. Springerne bliver nødt til at søge mod kongefløjen, som flygtninge fra den hvide massakre.

De uligefarvede løbere er ofte en remisfaktor, men ikke når der mangler en kvalitet, og den store langtidsvaghed i sorts stilling er på et sort felt (g7).

Det giver derfor mening at forberede et slutspil, hvor begge spillere har to bønder på kongefløjen, og hvid har en kvalitet mere. Da stort set alle slutspil med tårn imod springer vinder, er det let at se, hvilke brikker sort skal holde på banen.

Vi er nu på vej ind i en fase af partiet, hvor både MVL og Caruana viser flere svagheder (de spiller simpelthen ikke særlig godt).

29... Td8?!

Sort skulle have beholdt løberen; 29... Lg4 var derfor nødvendigt.

30. Sxc8! Txc8

Det er gået galt for sort. Nu burde Caruana skrue ned for tempoet og arbejde på at finde den bedste metode til at udnytte fordelene.

31. La3!?

Ikke skidt, men 31. Te1! var stærkt: 31... Te8 (31... Sxd6 32. Txd6+ Kh7 33. Td7, og hvid vinder hurtigt) 32. La3! – med truslen Tde3 – 32... Sf6 33. Txe8 Sxe8 34. Td7 b5

35. Tb7, hvid vinder dronningfløjen og senere partiet.

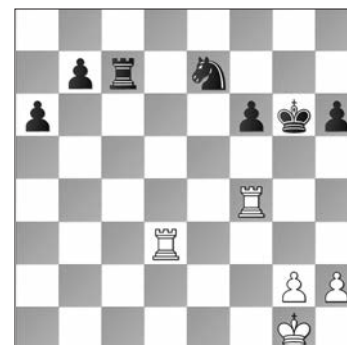
31... Tc7 32. Tf4 Sf6 33. Lb2!

Caruana vil skabe flere svagheder i sorts stilling.

33... Se7

Hvid vinder også efter 33... Sa5 34. Lxf6 gxf6 35. Td6 Tf7 36. Tg4+ Kf5 37. Th4, og nu enten 37... Kg6 38. Td3! eller 37... Kg5 38. Th4 efterfulgt af 39. Td7. Sort kan ikke holde damefløjen, og de splittede bønder på kongefløjen er snart skydeskiver.

34. Lxf6 gxf6

Alt er gået, som det skal for Caruana. Han står til gevinst og har 50 minutter på klokken. Nu brugte han 29 sekunder på at spille et meget dårligt træk:

35. h4??

Hurtigt, selvsikkert og skidt. Steinitz sagde, at man ikke skulle lave unødvendige bondetræk i slutspillet. Det var i hvert fald, hvad Jusupov forklarede mig. En af dem, måske begge, har ret. h4-bonden forlader hurtigt brættet, og vi går fra en rimelig nem gevinst til en remisstilling.

Havde Caruana brugt mere end et halvt minut, ville han have fundet 35. Td6!, der vinder efter 35... Tc1+ 36. Tf1 eller 35... Sf5 36. Tb6, hvor dronningfløjen falder. Der er lang vej, men resultatet er næsten 100 % sikkert.

35... h5!

MVL spilder ikke tiden, men skaber gode felter for springeren på f5/g4.

36. Tg3+ Kf7 37. Tg5 Tc1+!

Det er klart, at Caruana havde

misset dette mellemtræk. Efter 37... Sg6? 38. Txb7! vinder hvid med det samme.

38. Kh2 Sg6 39. Tf2 Sxh4

MVL troede, han var på vej mod en let remis, mens Caruana havde forventet, at franskmændene spillede mere dynamisk med 39... Kg7 40. Txb7 Se5, i håb om at få gang i fjernbønderne. Men efter 41. Tf4! og Thf5 kommer det sorte modspil alt for sent.

40. Txb7 Se5! 43. Tb6+

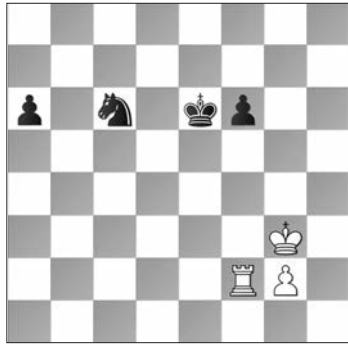
Da han på pressekonferencen blev spurgt, hvor han havde spillet forkert, sagde Caruana, at han kunne have undladt at bytte tårnene. Han havde ingen fornemmelse af, at 35. h4 var skidt. At bytte tårnene gør ikke sorts job lettere i praksis, så det var en god beslutning.

43... Tc6 44. Txc6+ Sxc6 45. Kg3

MVL er trykket godt tilbage i sædet. Kan slutspillet holdes?

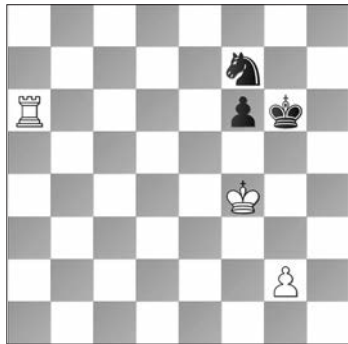
Foto: Lennart Ootes.

45... Kf7!

Det er vigtigt at holde den hvide konge ude, som jeg forklarer nedenunder. Hvid vinder efter 45... Se5? 46. Kh4! Kf7 47. Kh5! Kg7 48. Ta2 Sf7 (48... Sd3 49. Txa6 Sf4+ 50. Kg4 Sxg2 51. Te6, og springeren er fanget) 49. Txa6 Se5 50. Ta7+ Sf7 51. g4 trækvang 51... Kf8 52. Kg6 Se5+ 53. Kf5, og hvid vinder hurtigt.

46. Tc2 Sb4 47. Td2 Sc6 48. Kf4 Kg6 49. Td6 Se5 50. Txa6 Sf7

Caruana var i tvivl om den korrekte evaluering af dette slutspil, men kunne ikke se, hvordan han kunne gøre fremskridt. MVL virkede på den anden side forvirret og fortabt ved pressekonferencen. Drømmen om at vinde turneringen var i stor fare, og partiet havde været en opslidende og skuffende oplevelse.

Vi skal forstå slutspillet på den måde, at det er remis, hvis sort er i stand til at holde den hvide konge ude. Den sorte bonde vil holde styr på e5 og g5, så springeren skal holde

styr på h5, f5, e6 og e7. Kongen kan ikke gøre det, da den kan skakkes væk. Det kan springeren fra g7 (der er en skak på f5, hvis kongen kommer til e7). Hvid kan kun komme rundt om fæstningen ved at bringe kongen til f8. Der er den godt nok langt væk, og sort er i stand til at starte et modangreb imod g-bonden.

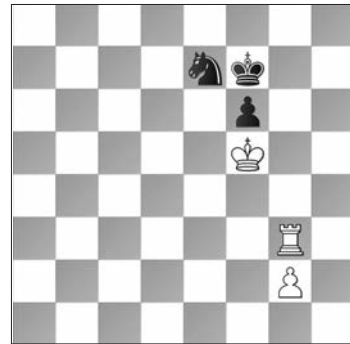
51. Ke4 Sh6 52. Ta5

Som sagt 52. Kd5 Sf5 53. Ke6 Sg7+ 54. Ke7 Sf5+ 55. Kf8, og selv her kan sort holde med 55... Sh6, men også med 55... Kg5!? 56. Kf7 Kg4 57. Kxf6 Sh4, og g-bonden falder.

52... Sf7 53. Ta3 Sd6+ 54. Kf4 Sf5 55. Td3 Sh6?

55... Sg7! var det rigtige træk, som beskrevet ovenfor.

56. Tg3+ Kf7 57. Ke4 Sg8 58. Kf5 Se7+

59. Kf4?!

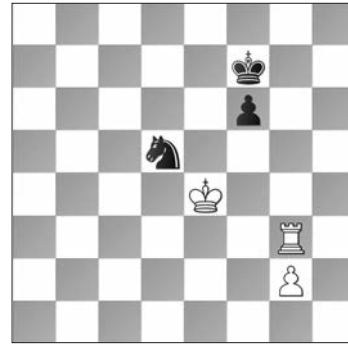
Heller ikke 59. Kg4? Kg6!, og sort holder igen; derimod var 59. Ke4! det rigtige, som vi skal se ved træk 65.

59... Sd5+ 60. Kg4?

Vejen tilbage gik sådan her: 60. Kf5 Se7+ 61. Ke4!

60... Kg6 61. Kf3+ Kf7 62. Ke4

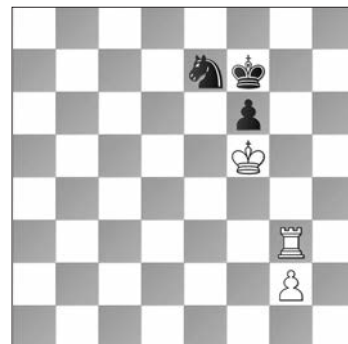
“Drømmen om at vinde turneringen for MVL var i stor fare, og partiet havde været en opslidende og skuffende oplevelse.”

62... Se7?

Da vi ved, hvordan sort skal stille sig op, er det ikke svært at se, at 62... Sc7! holder remis. Men hele verden, der kiggede på computervarianter, fandt dette træk nærmest uvirkeligt. Sådan er skak tit. Hvis man forstår det, er det logisk og let. Hvis ikke, er det mystisk og uigennemtrængeligt. 63. Kf4 Se6+ 64. Kg4 Sg7! med remis.

63. Kf4 Sd5+ 64. Kf5! Se7+

65. Ke4!

Denne gang fandt Caruana dominanstrekket.

65... Sg8

65... Ke6 66. Ta3 Kf7 67. Ta7 Ke6 68. Kf3! Sd5 69. Ta5 Se7 70. Kg4, og kongen trænger in via h5.

66. Th3 Kg6 67. Ta3 Kf7

Her kan jeg give en mængde varianter, men pointen er hver gang den samme. Sort er ikke i stand til at stille sig rigtigt op, og den hvide konge trænger ind.

68. Kf4 Sh6 69. Tg3! Sg8 70. Kg4

9. Runde

Alekseenko (3½) – Fabiano Caruana (4½) ½–½

Grischuk (3½) – Nepomniachtchi (5) ½–½

Giri (4) – Wang Hao (4) 1–0

Ding Liren (3) – Vachier-Lagrave (4½) ½–½

Se7 71. Kh5 Sd5 72. Tf3 Ke6 73. g4 Ke5 74. Kg6, opgivet,

Efter 74... Ke6 75. Tf1 Se7+ 76. Kg7 Sd5 77. Te1+ vinder hvid.

1-0.

9. Runde

Caruana havde brug for at vinde med sort imod Alekseenko for at bringe sig helt frem. I træk 26 havde han chancen for at stjæle en bonde. I stedet valgte han at forbedre sin stilling lidt og fik aldrig chancen senere. Grischuk prøvede en ny idé tidligt imod Nepomniachtchi, men kom ingen vegne. Med aktivt spil lykkedes det sort at udligne og holde remis uden særlige problemer.

Giri spillede et ”Vintage Giriparti” imod Wang Hao. En lille nyhed og vedvarende positionelt pres. Wang Hao kunne have reddet partiet med et taktisk fyrværkeri, men den manglende motivation kunne læses i alle hans træk.

MVL kom tidligt i store problemer imod Ding Liren og stod fuldstændigt til tab efter åbningen, men det er ikke nok at stå til gevinst, partiet skal stadig vindes ...

Anish Giri (2776)

Wang Hao (2763)

Katalansk / E 05

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. g3

Le7 5. Lg2 0-0 6. 0-0 dxc4 7. Dc2

a6 8. a4

Typisk Giri. Han spiller stille og roligt og håber på, at et lille pres vil give ham chancer for mere hen ad vejen.

8... Ld7

Der er ingen gode felter til denne løber, og den skal derfor afbyttes.

9. Dxc4 Lc6 10. Lf4 Ld6 11. Sc3 Lxf4 12. gxf4 a5 13. e3 Sa6 14. Se5!

En lille nyhed ud fra den definition, at ingen stormester tidligere har spillet sådan. Efter at sort har byttet løber af på f3 og spillet c6, vil den hvide løber ikke gøre meget gavn. I denne struktur er springeren på e5 meget stærkere.

14... Lxg2 15. Kxg2 c6 16. h3!

Den virkelige afvigelse fra alle andre partier er teksttrækket. Den hvide konge er ikke godt placeret på g2 i længden, og Giri skaber plads til den på h2. Det giver også muligheder for spil i g-linjen.

16... Db6

Wang Hao mistede motivationen i Jekaterinburg. Er han færdig med at spille topskak?
Foto: Lennart Ootes.

Wang Hao beslutter sig for at spille aktivt, hvilket ikke giver meget mening. Hans brikker er for passive. Efter 16... Sb4 17. Kh2 Sbd5 18. Tg1 var det op til Giri at bevise, at der var andet end tomme trusler i hans arsenal.

17. De2 c5?!

Helt uberettiget.

18. Tfd1

Spillerne var enige om, at sort efter 18. Db5 Dxb5! 19. axb5 cxd4 20. bxa6 dxc3 21. axb7 Ta7 22. bxc3 Txb7 23. Txa5 Se4 ville have nok kompensation for bonden til at holde remis.

18... cxd4

Jeg kan ikke lide den måde, Wang Hao hjælper Giris brikker i spil. Men efter 18... Tfd1 19. Db5 Dc7 20. Tac1 var sort også under massivt pres.

19. Txd4 Tad8

20. Txd8

En lille finesse, som var meget tiltrækkende. Efter partiet gav jeg en del stillinger til Sam Shankland, som Wang Hao ikke havde løst under partiet. Sam løste dem alle, undtagen hvad sort skal gøre efter 20. Db5! Spillerne debatterede denne mulighed under pressekonferencen. De talte om 20... Dxb5 21. axb5 Txd4 22. exd4 Sc7 23. Txa5

Analysediagram

og her mente de, at 23... Sfd5 ville være ok for sort. Det er det ikke. Hvid har flere veje til gevinst. 24. Sd7! Td8 25. b6 Sxf4+ 26. Kf3 Scd5 27. Ta7, og b6-bonden står stærkt i tronfølgerækken.

Sam ville ikke i den retning, men kunne ikke finde noget andet der fungerede, så da jeg endelig satte denne stilling på brættet (via WhatsApp og hans hænder) var han i stand til at finde pointen: 23... Ta8!! Sort bytter tårne og holder remis. Hvids ekstra bonde betyder mindre, da alle hans bønder er isolerede inklusive de to dobbeltbønder. Det er stadig lidt ubehageligt for sort, men han bør holde uden større problemer.

20... Dxd8!

20... Txd8 21. Db5 Dc7 22. Sc4, og hvid vinder en bonde.

21. Td1 Da8 22. Kg1!

Pragmatisk. Giri ledte efter mere, men fandt ikke noget og forbedrede

blot stillingen i stedet.

22... Sb4 23. Db5 Sbd5 24. Sxd5 Sxd5 25. Tc1 h6?!

I praksis er det her, hvor det begynder at gå virkelig galt. Sort skulle have spillet 25... Td8!, så hvid ikke kan bringe dronningen ind til d7. Sort er stadig under pres men ikke mere end, hvad han kan håndtere.

26. Dd7! Sf6

I denne stilling var der brug for at finde et smart forsvar: 26... Sb6! 27. Dd6 Dd8 Wang Hao forkastede formentlig dette på grund af:

Analysediagram

28. Sxf7! (28. Dc7 Dd2! giver modspil), men sort har en fantastisk løsning: 28... Kxf7! 29. Tc7+ Kg8 30. Dxe6+ Kh7 31. Dxb6 Tf7! sort udnytter bindingen (31... Tf6? 32. Txxg7+) 32. Txb7 Dd1+ 33. Kh2 Df3!! 34. Txf7 Dxf2+ med evig skak.

27. Dd6

27... g6??

Wang Hao var klar over, at dette var skidt, men han kunne ikke finde noget bedre. Giri foreslog 27... Sd5? 28. f5 Td8, men Wang Hao havde set, at 29. Sd7! ville være en katastrofe. Giri kaldte det lidt ufortjent, at han pludselig stod godt. Og da han er en klog mand, vil jeg ikke sige ham imod...

Sam fandt 27... De8! 28. b3 b5! som løser de fleste af sorts problemer.

28. b3 h5 29. Kh2 Kg7 30. Dd4 Td8 31. Db2 Db8

Selv om han spiller gode åbninger, har en sublim teknik og en fantastisk følelse for naturlige træk, så har Giris svaghed i mange år været den, at såfremt han ikke ser noget med det samme, så ser han det ikke. På den vis er han lidt som en bedre og yngre version af Sune Berg Hansen.

32. b4?

Ideen bag dette giver sort en ny chance for at undslippe.

32. Dc3! ville have vundet med det samme. Enten vinder hvid bonden på a5, eller også trænger han ind via 7. række. F.eks. 32... Da8 33. Dc7 Tf8 34. Tg1! Hvid slår til på g6 eller f7 i næste træk.

32... axb4 33. Tc4?!

Dette var hans idé. Det virker meget naturligt. Men som vi skal se, så var prestrækket 33. Dxb4 bedre.

“Giris svaghed i mange år været den, at såfremt han ikke ser noget med det samme, så ser han det ikke.”

33... b3?

Shankland var helt sikker på, at sort ville tabe, hvis han ikke gik efter modspil. Derfor fandt han let og hurtigt denne variant: 33... Td1!! 34. Txb4.

(Sam fik flere problemer, da jeg spurgte, hvad han havde tænkt sig at spille efter 34. Dxb4? Han mente, at 34... Sd7?! ikke ville være en katastrofe, selvom 35. Sf3 er ubehageligt. Men efter han havde tænkt et stykke tid, fandt han: 34... Dd8!

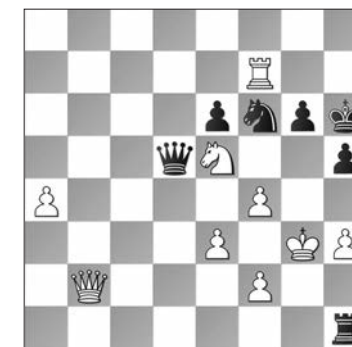
Analysediagram

35. Dxb7 Sg4+!!, hvor hvid ikke har noget særligt efter afbytningen af springerne. 36. Sxg4 hxg4 37. Tc7 Df6 38. a5 Td5, sort har modspil nok. F.eks. 39. a6?? Dh4! 40. Db2+ e5!, og hvid er i store vanskeligheder. 34... Dd8 35. Txb7

Analysediagram

35... Dd5!! 36. Txf7+ Kh6 37. Kg3! Et godt lille forsøg fundet af Sagar Shah fra ChessBase India: 37... Th1!!

Ikke et let træk at finde (37... Tg1+? 38. Kh4 og kongen undslipper).

A) 38. Txf6 Txxh3+ fører til 37. Txf6, som du sikkert så manglede ovenover. Efter 39. Kxxh3 Dh1+ 40. Kg3 h4+! 41. Kg4 Dg2+ er der evig skak;

B) 38. Db7 Tg1+ 39. Kh2! Th1+ er også omgående remis. Hvid bør undgå 39. Kh4? Dxe5!! 40. fxe5 g5 mat!

C) 38. Sf3 (Sagar gav den smukke, men også ret unødvendige variant 38... Txxh3+!? (lettere er 38... Dd1 39. Dxf6 Txxh3+ med evig skak) 39. Kxxh3 Dxxf3+ 40. Kh2 Sg4+ 41. Kg1 Dd1+ 42. Kg2 Se5!! 43. Dxe5 Dg4+ med evig skak.

34. Tb4 Da7?

Wang Hao kunne have prøvet 34... Dd6! med mange tricks, men efter

35. Dxb3! Dd2 36. Kg2 De2 37. Dc4! har hvid stadig stor fordel.

35. Txb3 Dxa4 36. Txb7 De8 37. Ta7

Gør plads til dronningen. Selvom fæstningen ikke holder, er der stadig ingen grund til at vinde dronningen.

37... Td5 38. Db7 Se4 39. Sxf7 Tb5 40. Dxb5, opgivet. 1-0.

Ding Liren (2791)

Maxime Vachier-Lagrave (2758)
Kongeindisk / E 60

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. h4 Lg7 4. Sc3 c5 5. d5 d6 6. e4 e6 7. Le2 exd5 8. exd5 Sbd7 9. Sf3 Sg4 10. h5 De7

10... 0-0 er mere normalt. Hvid har ikke let ved at sætte et angreb op.

11. Lg5! Lxc3+ 12. bxc3 f6 13. Ld2 g5 14. 0-0

MVL kom i store vanskeligheder, da han spillede det unaturlige:

14... Sge5?

Efter 14... Sde5! 15. Sd4!? 0-0 ville han ikke være i store problemer.

15. Sd4!!

Et kreativt, men ikke virkeligt overraskende offer.

15... cxd4 16. cxd4 0-0?

Kapitulation. Efter 16... Sf7 17. Ld3 0-0 18. Te1 Dd8 19. De2 vil hvid have masser af kompensation for offeren og sikkert også fordel. Men

på den anden side har sort en officer mere! Det er både objektivt og praktisk den måde sort bør spille.

17. dxe5 fxe5 18. Le3 b6 19. a4 Sc5 20. a5 Tb8 21. Ta3 h6 22. Dd2 Lf5 23. axb6 axb6 24. Tfa1 Tb7 25. Dd1 Kg7 26. T1a2 Se4?! 27. Ld3! Df7 28. Tb2 Sc5 29. Lxf5 Dxf5 30. Lxc5 dxc5

Hvids stilling er overvældende, og det er nu tid til at lede efter metoder til at afslutte direkte. Men Ding Liren nøler:

31. De2?!

31. f3! Dd7 32. Db1! Dd6 (32... Txf3 33. Dg6+) 33. Txf8 Kxf8 34. Ta2! og hvid vinder ved at bryde igennem fra alle sider.

31... e4 32. Te3 Te8 33. Tb5 De5 34. g3 Dd4 35. Tb1 Tf7 36. Td1?!

Endnu en chance spildt: **36. Txb6! Tef8 37. Txe4 Txf2 (37... Dxf2+ 38. Dxf2 Txf2 39. Tg6+ Kh7 40. Te7+ vinder også for hvid) 38. Te7+ Kg8**

39. Tg6+ Kh8 40. Txb6+ Kg8 41. De6+ T2f7+ 42. Kh1! Dd1+ 43. Kh2! Dc2+ 44. Kh3, og hvid vinder. Dette bør ikke være svært at se for verdensnummer 3. Der er ingen overraskende træk dybt i varianterne – eller i begyndelsen for den sags skyld.

36... Df6 37. d6??

Dette er fuldstændigt afskyeligt. Ding sætter fribonden direkte i slag.

37... Te6 38. d7

38. Dd2 Txd6! var nok det, han missede.

38... Td6 39. Txd6 Dxd6 40. Txe4 Txd7

Tidskontrollen er overstået og dermed de fleste af sorts problemer. Partiet blev remis efter 88 træk.

1/2-1/2.

10. Runde

Caruana havde brug for at vinde imod Ding Liren, men i en meget teoretisk udgave af Spansk afveg kineseren først, og Caruana havde kun chancer for at udligne, hvilket han

10. Runde

Caruana (5) – Ding Liren (3½)	½-½
Vachier-Lagrave (5) – Giri (5)	½-½
Wang Hao (4) – Grischuk (4)	½-½
Nepomniachtchi (5½) – Alekseenko (4)	1-0

gjorde til sidst. MVL fik fordel imod Giris nye åbning Sveshnikov, men spillede herefter ringe og missede flere chancer for at sætte modstanderen under et stort pres.

Nepomniachtchi vandt utrolig let over landsmanden Alekseenko, hvilket fik internetfolket til at skribe ”snyd”, hvilket er lidt latterligt. Forskellen på 2700 og 2780 kan være svær at fornemme, hvis ens rating ikke er 1900 ...

Wang Hao og Grischuk havde intet at spille for længere, så derfor spillede de rundens interessanteste parti!

Wang Hao (2763)
Alexander Grischuk (2777)
Fransk / C 11

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Sce2 c5 6. c3 Sc6 7. f4 Le7 8. Sf3 f6 9. Le3 0-0 10. g3 Db6 11. Dd2 cxd4 12. Sfxd4 Sc5 13. exf6 Lxf6 14. Sb3 Se4 15. Dd3 Dc7

Sort er kommet fint ud af åbningen.

16. Lg2 Sd6

16... b6! var stærkt, men helt lige spil. Sort er klar til ... a5 og ... La6, men også ... Sc5 og leve uden d5-bonden, hvis hvid vil være så venlig at give alle de hvide felter for den ...

17. Lf2 Sc4 18. Dc2 Se7 19. 0-0 e5 20. fxe5 Lf5

21. exf6!?

Et underholdende dronningoffer. Wang Hao kendte med sikkerhed allerede sin fremtid og holdt sig derfor ikke tilbage.

21. Dd1 Lxe5 22. Sed4 ville have givet hvid en lille fordel. Den taktiske pointe er, at 22... Sxb2? 23. De2 Sc4 kan gendrives med 24. Sc5!! Sorts stilling falder sammen. F.eks. 24... Dxc5?! 25. Sxf5 Dc7 26. Sxe7+

Alexander Grischuk sørgede endnu en gang for en række underholdende indslag.
Foto Lennart Ootes.

Ding Liren gik ind til 2. omgang af kandidatturneringen vel vidende, at hans chancer for at kvalificere sig til VM-match var lig nul, men han kæmpede flot.

Foto: Lennart Ootes.

Dxe7 27. Lxd5+, og hvid vinder en officer.

21... Lxc2 22. fxe7 Tfe8 23. Sf4 Sb6 24. Sxd5?

En fejlvurdering. Efter 24. Lxb6! Dxb6+ 25. Sd4 Dxb2 26. Sxc2 Dxc2 27. Sxd5 ville hvid have fuld kompensation for dronningen.

24... Sxd5 25. Lxd5+ Kh8 26. Sd4 Dd7 27. c4 Lg6!?

Sort kunne have vundet lettere med 27... Ld3! 28. Tfd1 Lg6, hvor hvid ville være ked af, at tårnet ikke stod i f-linjen.

28. Se6 Txe7 29. Tae1 Lf7 30. Sxg7!

30... Lxd5?

I tidnød som altid undgik Grischuk slutspillet efter 30... Txe1! 31. Lxe1 Kxg7 32. Txf7+ (32. Lc3+

kan indskydes, men gør ingen forskel) 32... Dxf7 33. Lxf7 Kxf7 34. Kf2 Tc8 35. b3 Td8 36. Ke2 Kf6 37. Ld2 Kf5 38. Ke3 Td6! Det sorte tårn vil være i stand til at angribe bønder på begge fløje, og det sikrer gevinsten.

31. Txe7 Dxe7 32. Sf5 Df8 33. Ld4+ Kg8 34. cxd5

Med truslen d6 og Se7+ er det pludselig sort, der skal spille præcist.

34... h5

34... Td8? 35. d6 Txd6 36. Lc5! ville være uheldigt.

35. d6 Kh7 36. Se7 De8 37. Tf6 Td8 38. Lc3 Txd6 39. Txd6 Dxe7 40. Td4 Kg6 41. a3 De3+. Remis.

1/2-1/2.

Kirill Alekseenko fik et wild card til kandidatturneringen.

Foto: Lennart Ootes.

Ian Nepomniachtchi (2789)

Kirill Alekseenko (2696)

Engelsk / A 13

Dette parti skulle Nepomniachtchi "bare" vinde. Alekseenko var klart turneringens svageste spiller, og Nepomniachtchi havde hvid. Men at det skulle gå så nemt, som det gik, var nok mere, end Nepos lejr havde turdet håbe på.

1. c4 Sf6 2. g3 e6 3. Lg2 d5 4. Sf3 dxc4 5. Da4+ Sbd7 6. Dxc4 a6 7. Dc2!

Dette for at forhindre sort i at spille ... b5 med tempogevinst. Det kan ikke spilles nu, da hvid har Sd4-ideer.

7... c5 8. Sc3

8... Le7?

Ligner det mest naturlige træk i hele verden, men det er en stor fejl, der skyldes manglende teorikendskab. 8... Dc7! er det rigtige træk for at sikre, at dronningfløjen bliver udviklet. 9. 0-0 b6! 10. d4 Lb7 11. Lf4 Ld6 En af grundene til, at sort ikke bør spille 8... Le7. 12. Lxd6 Dxd6 13. Tfd1 0-0 14. e4, hvid står minimalt bedre, men sort var tæt på udligne i Giri - Karjakin, Riga 2019.

9. 0-0 0-0 10. d4 cxd4?

Et meget dårligt træk, der giver hvid total kontrol over den lange diagonal. Det var nødvendigt at spille 10... b5 med pointen 11. Se5 cxd4!, hvor sort ender med kompensation for kvaliteten. Hvids stærkeste træk er en nyhed: 11. Sg5! Ta7 12. dxc5 Lxc5 13. Lf4 fulgt af Sge4

Internetfolket skreg "snyd", men Nepomniachtchi er bare en klasse bedre end spillere på Alekseenkos niveau.

Foto: Lennart Ootes.

med en lille, men vedvarende fordel til hvid.

11. Sxd4 Dc7

For at anskueliggøre sorts problemer, så lad os se et lille parti: 11... Lc5 12. Td1 De7 13. h3 Td8 14. Sb3 Ld6 15. Le3 Tb8

"At det skulle gå så nemt, som det gik, var nok mere, end Nepos lejr havde turdet håbe på."

Analysediagram

Her forcerede hvid remis med 16. La7 Ta8 17. Le3 Tb8 18. La7, og remis i Antoniewski – Papp, Slovakiet 2015.

I stedet kunne han have spillet 16. Tac1 h6 17. Dd2 Se5 18. Lb6 Td7 19. Sa4, og sorts stilling er ved at falde fra hinanden.

12. Td1 Td8

En nyhed, men ikke en forberedelse.

13. Le3 Sb6

13... Se5 virker mere naturligt, men efter 14. Sa4! Dxc2 15. Sxc2 Txd1+ 16. Txd1 er sort tvunget til at spille 16... Sed7, hvorefter det er svært for ham at få brikkerne ud.

14. Tac1 e5

Et dårligt træk i en dårlig stilling.

15. Sf5 Lxf5

En indrømmelse. Men efter 15... Lf8 ville hvid have en flot kombination:

Analysediagram

16. Sxg7!!

Der er andre gode træk, så det er ikke sikkert, at Alekseenko så, at dette var på vej.

Eller at Nepomniachtchi gjorde for den sags skyld. 16... Kxg7 (16... Lxg7 17. Se4 Txd1+ 18. Dxd1 og hvid vinder) 17. Db3 Sbd7?! (17... Sc4 er bedre, men efter 18. Txd8 Sxe3 19. Txf8 ender hvid med en ekstra bonde) 18. Se4, hvid har afgørende angreb. Alt vinder. 18... Db8 19. Sxf6 Kxf6

Analysediagram

20. Lg5+ Kxg5 21. Dxf7 med mat. F.eks. 21... Da7 22. Td6 Lxd6 23. Dg7+ Kf5 24. e4+ Ke6 25. Lh3 mat.

16. Dxf5 Sc4 17. Lg5 Txd1+ 18. Sxd1 Td8

Efter 18... Dd8 19. Lxf6 Lxf6 20. Lxb7 har hvid en ekstra bonde.

Nepomniachtchi fandt den nemmeste gevinstvariant:

19. Lxf6! Lxf6 20. Le4

Sort kan ikke dække h7.

20... Da5 21. Sc3 Kf8 22. Sd5 b5 23. Dxb7 Txd5 24. Lxd5 Dd2 25. Txc4 bxc4 26. e4

26. Dh8+ Ke7 27. Da8! var lidt lettere, men alt vinder.

26... Dxb2 27. Dh8+ Ke7 28. Dc8 Db6 29. Dxc4 Db5 30. Dc7+ Dd7 31. Dc5+

Alekseenko gav op. Hvid vinder en bonde til og derefter let slutspillet.

1-0.

11. Runde

Nepomniachtchi lykkedes med at forcere remis uden nogen form for risiko imod Caruana. Alekseenko og Wang Hao spillede et lystløst parti i Italiensk, hvor kineseren havde én chance for at skabe problemer for modstanderen, som han ikke så. Giri vandt hurtigt imod Ding, efter at kineseren bukkede i en fordelagtig stilling.

Dagens bedste parti var en vild sicilianer imellem Grischuk og MVL, hvor russeren tidligt stod til gevinst, men havde problemer med at få noget ud af angrebet. I sidste ende vandt Grischuk, fordi MVL undgik remis for enhver pris.

Alexander Grischuk (2777) Maxime Vachier-Lagrave (2758) Siciliansk / B23

1. e4 c5 2. Sc3 d6 3. d4

Carlsen-varianten – se også Carsten Hansens artikel i dette nummer.

3... cxd4 4. Dxd4 Sc6 5. Dd2 g6 6. b3 Lh6 7. f4 Sf6 8. Lb2 e5 9. Sge2!?

En ny idé, men ikke nogen revolution.

9. g3 0-0 10. 0-0-0 Te8 er hovedvarianten, som er spillet i en hel del toppartier de seneste par år.

9... 0-0 10. 0-0-0 Le6

10... Sg4!? 11. Te1 Sf2 12. Tg1 b5!? er begyndelsen på en masse komplikationer, som vi muligvis kommer til at se på topplan snart.

11. Kb1 a5 12. a4 Db6 13. h4 Tac8

11. Runde

Nepomniachtchi (6½) – Caruana (5½) ½-½

Alekseenko (4) – Wang Hao (4½) ½-½

Grischuk (4½) – Maxime Vachier-Lagrave (5½) 1-0

Giri (5½) – Ding Liren (4) 1-0

Sort kunne have spillet på mange måder, men så var det blevet et andet parti. Grischuk lader ikke muligheden for at starte et angreb gå fra sig.

14. h5! Sxh5 15. g3 Sb4

Det typiske oplæg. Det er en strategi, som jeg traditionelt har kaldt en "avantgarde invasion". Ideen er, at de hvide brikker får problemer med at kunne koordinere frit, da den sorte dronning er lidt som en stor myg i teltet. 15... Df2! og en mulig fortsættelse af partiet kunne være: 16. Lh3 Lxh3 17. Txh3 Sb4 18. Tdh1 Lg7 19. g4 Sf6 20. g5 Txc3! 21. Dxc3 Sxe4 22. De3 Dxe3 23. Txe3 Sf2 24. Te1 f5!? 25. gxf6 Lxf6 26. fxe5 dxe5 med ca. lige spil.

16. Lh3! Lxh3 17. Txh3 Lg7?

17... Df2! ville være trækstilling til noten til træk 15.

18. g4! Sf6

18... Sxf4 19. Sxf4 exf4 20. Dxf4! ville også have givet hvid et stærkt angreb.

19. g5 Sh5??

Et rigtigt dårligt træk, der minder os om, at MVL ikke kvalificerede sig til turneringen, men kom med på afbud fra Radjabov. Den eneste mulighed for at være med i partiet var 19... Sg4! 20. Tf1 Sf2 21. Tf3 Sg4, hvor der er mange og skarpe muligheder. Hvid står sikkert bedre, men han bliver nødt til at bevise det.

20. f5!

Begyndelsen til et kongeangreb.

20... Tfd8

21. f6!?

Hvid kunne have vundet hurtigere med 21. De1! Dc5 (21... d5 22. Sxd5!) 22. f6 Lf8 23. Dh1! d5 24. Txh5 gxh5 25. Dxb5 d4 26. Th1 h6 27. g6, og sort bliver mat.

21... Lf8 22. Sg3!

22. De1 var stadig stærkt, men ikke lige så kraftigt som tidligere, da sort efter 22... d5!? 23. Sxd5? har 23... De6!, hvor hvid har mistet meget af sin fordel.

22... d5 23. exd5 Sxg3 24. Txb3 h5 25. De2?

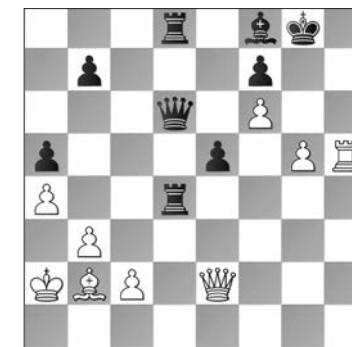
I det følgende kan hvid vinde på flere måder. På dette tidspunkt ville 25. gxf6! have været simpelt. Men det er svært at vælge imellem de forskellige lovende muligheder, og Grischuk går efter direkte mat i stedet for at vinde sikkert og langsomt.

25... Tc5 26. Th3 Sxd5 27. Sxd5 Tcxd5 28. Tdh1 Dd6! 29. Ka2 Td1 30. Txh5 gxh5 31. Txh5?

31. Th3! ville have vundet partiet. Sort kan ikke gøre andet end at give materiale tilbage med 31... Ta1+ 32. Lxa1 Dd1 33. Dxd1 Txd1 34. Lxe5

Td5 35. Lf4, hvid har to ekstrabønder og vinder let.

31... Td4!!

MVL finder en fantastisk ressource.

32. Th1

Pludselig fungerer det ikke for hvid. 32. Lxd4 Da3+ 33. Kb1 Txd4 34. Th1 truer mat, men sort har 34... Txa4! 35. bxa4 Db4+ 36. Kc1 Da3+, og hvid er nødt til at acceptere evig skak;

32. Dh2 Txa4+! er muligvis, hvad der overraskede Grischuk. 33. bxa4 (33. Kb1? Dd1+ 34. Lc1 Ta1+! fører hurtigt til mat) 33... De6+ 34. Kb1 Td1+ 35. Lc1 Db6+ 36. Ka2 De6+ med evig skak.

32... Txa4+ 33. Kb1 Dd5!?

MVL forsøger at spille på gevinst. Han så, at 33... Th4! 34. Txh4 Dd1+ 35. Dxd1 Txd1+ 36. Ka2 Td2 37. Kb1 Td1+ førte direkte til remis, men han kunne ikke give slip på drømmen om at vinde turneringen.

34. Dh5 Dxb7 35. Dxb7 Tg4 36. Lxe5 Txb7

Efter 36... Te8! 37. Lc3 b6 hænger sorts stilling nogenlunde sammen.

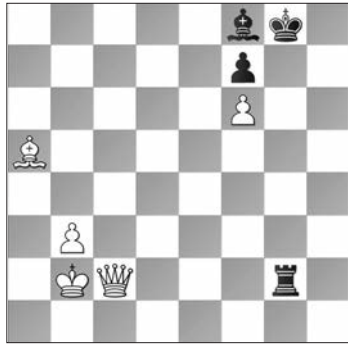
37. Dxb7 Td2!?

37... Lb4 gav mere modstand.

38. Lc3!?

38. Lf4! Tg1+ 39. Kb2 Te2 40. Da8 Tgg2 41. Kc3! fulgt af Lh6 eller Ld6 vandt hurtigt.

38... Te2 39. Dc8 Tg1+ 40. Kb2 Tgg2 41. Lxa5 Txc2+ 42. Dxc2

Teksttrækket gav os et af de absolutte lavpunkter i turneringen. Computerne på Chess24 og ChessBomb sagde, at sort kun stod lidt dårligere, hvis han spillede et mellemtræk. Kommentatorerne sagde det efter

partiet til en knust MVL ved pressekonferencen, og han så virkelig ked ud af det.

42... Txc2+

Alt taber. 42... La3+ 43. Kc3 Txc2+ 44. Kxc2 Kf8 var den variant som blev foreslået. Det slutspil er ikke svært at forstå. Hvis hvid er i stand til at få bonden til b7, vinder han. Derfor bliver det til en kamp om kontrol over b5 og b7. Hvis sort er i stand til at bringe kongen til disse felter i tide, vinder han, mens hvid vinder, hvis han kan bringe kongen til a6 eller c6. Hvid vinder derfor efter 45. Kc3! Ke8 46. Lb4 Lc1 47. Kc4 Kd7 48. Kb5! Som sagt, kontrollen over b7 er, hvad det handler om. 48... Lb2 49. Le7 Lc3 50. b4 Ke6 (50... Lb2

51. Ka6!) 51. Kc5! Lxf6 52. Lxf6 Kxf6 53. Kd6!, og hvids bønder ankommer langt før sorts.

43. Kxc2 Kh7 44. Kd3 Kg6 45. Lc3 Kf5 46. Kc4 Ke6 47. b4 Ld6 48. b5 Kd7 49. Kd5

Hvid behøver ikke at få kongen til c6. Efter Lc3-e5 vil bonden være i stand til at gå til b7 uden support.

1-0.

Anish Giri (2776)
Ding Liren (2791)

Spansk / C 85

Giri vandt dette part lidt heldigt og var pludselig tættest på at indhente Nepomniachtchi.

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Le7 6. Lxc6!

En bedre beslutning end Caruanas forsøg på at spille en lang teorivariant imod Ding.

6... dxc6 7. d3 Ld6 8. Sbd2 Le6 9. Sb3!?

En ny spillemanér.

9... De7 10. Sa5!

Det første træk Giri ikke havde forberedt. Her troede han ikke, at modstanderen ville rokere langt, men Ding havde intet at miste.

10... 0-0-0! 11. De2

Det mest naturlige er 11. a3 Lg4 12. b4 Thg8 med ... g5 på vej og gensidige chancer.

11... Lg4 12. c3!? c5?

Ding kommer fra en anden skaktradition end Giri og os andre europæere. Kineserne har generelt læst de samme bøger som os andre, men kun træknnotationen! Jeg ved, at de bedste spillere træner med mine bøger; men generelt læser de ikke engelsk, så det er kun varianterne, de kigger på.

Hvis man har læst Dvoretzky og andre indflydelsesrige skaksribenter fra de sidste 100 år, er man meget forsigtig med at flytte bønderne på den side af brættet, hvor man står dårligst, da de dermed er tættere på modstanderen, og han kan angribe svaghederne tidligere. Det er ikke i alle stillinger, at det virker sådan, men dette er ingen undtagelse.

Rigtigt var 12... Thg8! 13. b4 Sh5! med et skarpt parti.

13. a3?!

Igen en situation hvor vi kan se Giris svaghed. Dette er et meget naturligt træk for at forberede b2-b4, men hvorfor ikke spille 13. b4! med det samme? Efter 13... cxb4 14. Tb1 har hvid et stærkt initiativ. En variant, jeg analyserede, gik således: 14... Sh5 15. h3 Ld7 16. cxb4 Thg8 17. b5!!

Analysediagram

17... axb5 (17... Lxb5? 18. a4, og sorts stilling falder fra hinanden) 18. d4! exd4 19. e5 Lc5 20. Lg5 f6 21. De4 c6 22. Txb5 med afgørende angreb. Sort er selvfølgelig ikke tvunget til at spille sådan, men det er en god illustration af, hvor farlig stillingen er for ham.

13... c6 14. b4 Lc7 15. Sb3?!

15. Sc4 er mere normalt. Giris strategi med at kæmpe for c5-feltet er i sidste ende succesfuld, men den kan ikke siges at være god.

15... Sd7 16. h3 Lh5 17. Le3?!

Efter dette træk kom Giri i store vanskeligheder. Han sagde under pressekonferencen, at da han havde trukket, så han problemer med ... c4, men at Ding fandt en endnu bedre metode:

17... f5! 18. Lxc5!

Nødvendigt. Pointen er, at efter 18. exf5? vil de hvide felter i hvids stilling blive bombet sønder og sammen med 18... c4!:

Analysediagram

19. Sbd2 cxd3 20. Dxd3 Lxf3! 21. gxf3 g6!, sort er ivrig efter at åbne linjerne ned imod den hvide ruin. Kun 22. f6 kan spilles, men hvids stilling er tydeligvis dårlig.

18... Df7 19. Tab1 g5 20. exf5

20... g4??

En buk. Det rigtige var 20... Dxf5 21. De4 Df6 med en minimal sort fordel.

21. Sg5 Dxf5 22. h4!

Ding havde misset denne mulighed. Pludselig virker alt for hvid.

22... b6?!

Ding brugte en halv time, inden han spillede dette træk. Han var med sikkerhed klar over, at det var risikabelt, men tænkte vel, at hvis han skulle have en dårlig stilling, ville det være bedre med en officer mere. Men det er stadig et bondetræk på den side af brættet, hvor han står dårligere. Mens han tænkte, så Giri, at han også vil vinde efter 22... Sf6

Anish Giri var en kort overgang i spil til at vinde kandidatturneringen, men det blev kostbart for den solide hollænder, at han tabte flere partier, end han plejer.
Foto: Lennart Ootes.

23. Le7 g3 24. De1! For mange af sorts brikker hænger.

23. Se4!?

Et unødvendigt, men udmærket officersoffer.

23... bxc5?!

Det er svært at sige nej tak, når alt andet i stillingen er skidt. Efter 23... g3 24. Db2 gxf2+ 25. Txf2 Dg4 26. Le7 Tde8 27. Ld6 står hvid også overvældende.

24. bxc5 Sf6

25. Sd6+!

Fjerner den sidste forsvarsbrik foran den sorte konge.

25... Lxd6 26. cxd6 Txd6 27. d4 c5?!

Forsvarer a6, men åbner yderligere for den sorte konge. I dette parti lykkedes det så for Ding at åbne kongestillingen. Desværre var det hans egen ...

28. Sxc5 Te8 29. Dc4

Sort gav op.

1-0.

12. Runde

Heller ikke denne gang lykkedes det for Alekseenko at undslippe åbningen med sort. Efter kun syv træk var

12. Runde

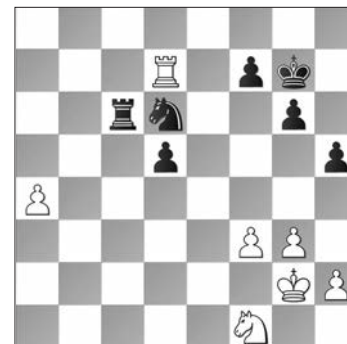
Caruana (6) - Giri (6½)	0-1
Ding Liren (4) - Grischuk (5½)	1-0
Vachier-Lagrave (5½) - Alekseenko (4½)	1-0
Wang Hao (5) - Nepomniachtchi (7)	0-1

det allerede rigtig skidt, og han kom sig aldrig.

Ding Liren pressede lidt uambitiøst på imod Grischuk, der stod fint ved træk 40, men efter rygepausen gik det hurtigt ned ad bakke efter et par dårlige beslutninger.

Caruana havde en sidste chance for at forsøge på noget, men da han ikke fik noget ud af åbningen, kollapsede han fuldstændigt. Spillede en del dårlige træk meget hurtigt, så uden at gøre noget særligt vandt Giri, der dermed kunne indhente Nepomniachtchi, hvis Wang Hao holdt remis i et nogenlunde lige slutspil. Men det gjorde han ikke. Først lavede han et par fejl og kom i problemer. Derefter tabte han en bonde, og selvom det ikke var klart, hvordan sort ville vinde partiet, gav han op. Flere følte, at Wang Hao havde haft en moralsk forpligtelse til at gøre mere modstand. Og det har de ret i. Men på den anden side gav dette ikke Nepomniachtchi en uretfærdig fordel. Caruana kollapsede mentalt i en lige stilling i træk 20 ...

Wang Hao (2763)
Ian Nepomniachtchi (2789)

Wang Hao spillede på remis helt fra start med hurtig dronningafbytning og så videre. Alligevel blev han delvist udspillet og er her i lidt vanskeligheder.

39. Te7?

En overseelse. Bedre var 39. Kf2!, og hvid står kun minimalt dårligere.

39... Tc2+! 40. Kg1

40. Kh3 Tf2 41. Te1 g5 ville også have været meget ubehageligt.

40... d4

40... Tc1! var endnu stærkere på grund af denne fælde: 41. Kf2 Ta1 42. Td7 Sc4 43. Txd5 Txf1+! Men efter 43. Ke2! har hvid stadig rimelige remischancer.

41. Td7 Sf5 42. a5! Ta2 43. Ta7?

Det er svært at give afkald på bonden, men efter 43. a6! Txa6 44. Sd2 ville springeren blive vakt til live, og hvid ville få modspil.

43... Kf6!?

Endnu stærkere var 43... h4! 44. g4 Sd6 45. Td7 Sb5, hvor hvid er fuldstændigt domineret.

44. a6 h4?!

Meget naturligt, men ikke den rigtige timing. Sort kunne have fastholdt det meste af fordelten med 44... Sd6! 45. Ta8 Sc4 46. f4 Sd6 47. a7 Sb5, og springeren er stadig domineret på fl.

45. Ta8 h3 46. a7 Ke7 47. g4

Wang Hao misser chancen for at

13. Runde

Wang Hao (5) - Caruana (6)	0-1
Nepomniachtchi (8) - Vachier-Lagrave (6½)	½-½
Alekseenko (4½) - Ding Liren (5)	0-1
Grischuk (5½) - Giri (7½)	1-0

bringe brikkerne ud. Efter 47. Sd2! Sd6 48. Kf1 Sb5 49. Ke2 Sxa7 50. Kd3 holder hvid let remis. Partiet er stadig remis. Trods lige materiale er det i praksis ikke så let.

47... Sd6 48. Tb8 Txa7 49. Tb4 d3 50. Tb3 Ta2 51. Txd3 Sc4 52. Sg3 Tg2+ 53. Kh1 Kf8 54. Tc3?

Skak på d8 og tilbage igen var den rigtige måde at vente på. Nu kommer hvid i problemer.

54... Sb2!

På vej mod f2.

55. Tc8+ Kg7 56. Td8 Tf2

Bonden falder.

57. Kg1 Txf3 58. Se4 Te3 59. Sg3?!

Ta3

Hvid gav op. Efter 60. Te8 Sd3 61. Te3 Ta1+ 62. Sf1 Sf4 63. Tf3 g5 64. Tb3 er det rimeligt nok at tro, at sort vinder. Men det skal først bevises på brættet.

0-1.

13. Runde

Wang Hao spillede tydeligvis på remis imod Caruana og ville have fået den, hvis ikke han havde først lavet et unødigt aktivt træk og derefter fulgt op med en buk i et lidt dårligere slutspil. Efter bondetab gav han op igen. MVL spillede utraditionelt med en dobbeltfianchetto imod Nepomniachtchi, men skabte ikke andet end problemer for sig selv. Hvis Nepomniachtchi havde drømt om mere end remis, var chancerne der.

Grischuk spillede med moderat pres imod Giri, der havde brug for at vinde med sort for at holde drømmen i live. Men presset var reelt og efter et par småfejl, faldt Giris stilling

MVL måtte strække sig vildt i kampen for at indhente Nepomniachtchi og holdt liv i forhåbningerne ved at besejre Alekseenko, der spillede galt allerede i åbningen.
Foto: Lennart Ootes.

Det nåede aldrig at blive rigtig spændende i topopgøret. Nepomniachtchi, som tidligere har været plaget af nerver, så ud til at være mere cool end MVL, der ikke fik noget ud af sin utraditionelle åbning. Foto: Lennart Ootes

Giri var længe med i spillet om at vinde turneringen, mens Wang Hao hurtigt faldt fra i 2. omgang. Foto: Lennart Ootes

sammen.

Ding Liren prøvede at skabe noget imod Alekseenko. Han ofrede en bonde for at få løberparret. Flere gange kunne han have styret imod remis, men valgte i stedet for at holde gryden i kog. Efter tidkontrol- len prøvede han et meget unaturligt officersoffer, der gav Alekseenko chancen for at vinde med en ikke særlig svær taktisk vending. Men i grotesk stil spillede han noget, der tabte med det samme i stedet for. Ingen snakkede om snyd denne gang. Det var klart for alle, at Alekseenko ikke hørte hjemme i turneringen. Turneringen blev jo finansieret ved at sælge en plads til den arrangør, der ville betale udgifterne. Det ville russerne, og de valgte Alekseenko på baggrund af et eneste resultat. Ikke en god idé.

Kirill Alekseenko (2696)
Ding Liren (2791)

Alekseenko har en bonde mere, men de to løbere giver Ding god kompensation.

41. Dc3 h5?!

Lidt optimistisk. Efter 41... Tb8 står sort ikke dårligere. F.eks. 42. Dxa3 Lxc4 med remis på vej.

42. Lxa3 h4 43. Se2 Lf5 44. Sd4

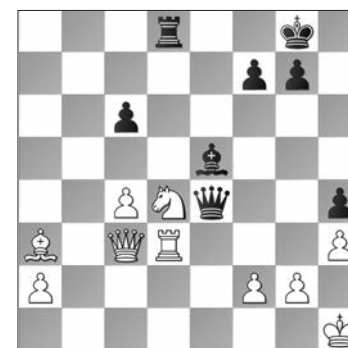

44... Le4?

En taktisk fejlregning af de store. Sort skulle have spillet 44... Tb8! med modspil nok til udligning: 45. Txf5 (45. Lc1 Ld7 og ... c5 er en god omrokering af løberen) 45... c5! 46. Txc5 Tb1+ 47. Lc1 Dxd3! 48. De1 De4 49. Sf3 Dxe1+ 50. Sxe1

Txc1 51. Txc7 Txe1+ 52. Kh2 Te2 med et tårnslutspil, der holder på grund af den dårlige hvide konge.

45. dxe4 Dxe4 46. Td3 Le5

47. Lc5??

Dette er ubegribelig dårligt. Jeg går ud fra, at de, der beskyldte Alekseenko for at tabe med vilje, nu vil sige, at han prøver på at slette alle spor?!

47. Lb2 er det mest naturlige træk. Hvid er aldrig i fare og kan spille hvad som helst. Men med godt spil vinder han direkte. 47... c5 (efter 47... Df4 48. Sf3 Lxc3 49. Txd8+ Kh7 50. Lxc3 er de tre officerer langt bedre end dronningen) 48. Sf3!! En simpel taktisk vending som en 2700-mand ser, hvis han leder efter den. 48... Lxc3 (48... Txd3 49. Dxe5 vinder let) 49. Txd8+ Kh7 50. Sg5+, og hvid vinder.

47... Tb8

Nu vinder sort.

48. Lb4

Man kunne tænke sig, at Alekseenko missede 48. Td1 Tb1 49. Dd2 Lf4! eller 49... Df4 og sort vinder.

48... Txb4 49. Dxb4 Dxd3

Sort vinder efter et par hævnsskakker.

50. Sf3 Df1+ 51. Sg1 Ld4 52. Db8+ Kh7 53. Df4 Lxf2 54. Df5+ Kh6 55. Df4+ Kg6 56. Dg4+ Kf6 57. Df4+ Ke6 58. De4+ Kd6 59. Df4+ Kc5 60.

De5+ Kxc4 61. De4+ Kb5 0-1.

14. Runde

Nepomniachtchi havde allerede vundet turneringen inden sidste runde, da han havde vundet over Giri i 1. runde og dermed havde bedre korrektion. Han var derfor ikke meget værd imod Ding Liren og tabte modstandsløst efter en dårlig beslutning i åbningen.

Giri spillede også livløst imod Alekseenko og blev langsomt presset i bund. Alekseenko missede flere gevinster, men Giri greb ikke chancen for at redde partiet, da han havde den.

Wang Hao gjorde næsten ingen modstand imod MVL og tabte i 29 træk. Efter partiet deklarerede han, at han er færdig med professionel skak blandt andet på grund af helbredsproblemer, hvilket vist mest vil

14. Runde

Caruana (7) - Grischuk (6½)	½-½
Giri (7½) - Alekseenko (4½)	0-1
Ding Liren (6) - Nepomniachtchi (8½)	1-0
Vachier-Lagrave (7) - Wang Hao (5)	1-0

sige nerverne. Caruana og Grischuk spillede remis i et langt og kedeligt parti.

Ding Liren (2791)
Ian Nepomniachtchi (2789)
Kongeindisk / E60

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. f3 e6 4. e4 c5 5. d5 d6

6. Ld3

Ikke specielt teoretisk. Tidligere har de spillet to gange imod hinanden i partier, der fulgte hovedvarianten med 6. Sc3 exd5 7. cxd5 Lg7 8. Sge2 0-0 9. Sg3 a6 10. a4 Sbd7 osv.

6... Lg7 7. Se2 exd5 8. cxd5 Sbd7 9. Sc3

Principielt er dette en nyhed, men at kalde partiet uteoretisk er mere præcist.

9... a6 10. a4

Besværligheder begyndte først for Nepomniachtchi, da han havde vundet turneringen. Foto: Lennart Ootes.

10... Sh5!?

Nepomniachtchi forsøger at udnytte de svækkede sorte felter og hvids manglende udvikling. Det mere moderate 10... 0-0 var fint nok.

11. 0-0 Ld4+ 12. Kh1 Se5 13. Se2 Dh4 14. Sxd4

14... Sxd3?

En nærmest uforståelig fejl. Men Nepomniachtchi var mentalt tjekket ud og var slet ikke til stede i øjeblikket.

14... cxd4 15. Kg1 g5! efterfulgt af ... g5-g4-g3 ville have givet sort fantastisk modspil.

15. Dxd3 Sg3+ 16. Kg1 Sxf1 17. Sc2 Sxh2 18. De3!

Vi kan kun gætte, men det virker som om, at Nepomniachtchi misede denne idé med at kontrollere de sorte felter fuldstændigt.

18... 0-0?!

Dette taber uden at yde modstand. 18... g5!? var det sidste forsøg. Bonden kan ikke tages på grund af 19. Dxc5 Sxf3+ 20. gxf3 Dxc5+ og 21... Tg8. Men efter 19. e5! Lf5 20. exd6+ Kf8 21. Sba3! Te8 22. Df2 vil det lykkes for hvid at holde fast i en stor del efter en række præcise træk.

19. Dg5 Sxf3+ 20. gxf3 Dh3 21. Lf4!

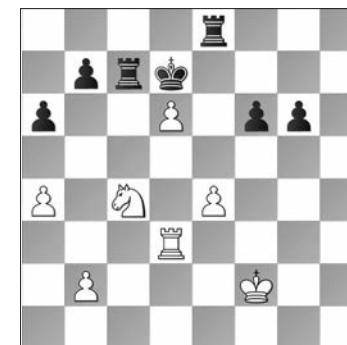

Ding bringer brikkerne i spil og tager total kontrol over de sorte felter.

21... Dxf3 22. Sd2 f6

Sort går ind i et tabt tårnslutspil. Efter 22... Dd3 23. Df6 har hvid flere forskellige veje til mat.

23. Dxc6+ hxc6 24. Sxf3 Lg4 25. Sd2 Le2 26. Kf2 Ld3 27. Se1 c4 28. Lxd6 Tfe8 29. Sxd3 cxd3 30. Lc7 Kf7 31. Ta3 Tac8 32. d6 Ke6 33. Txd3 Kd7 34. Sc4 Txc7

35. Sb6+

Et sidste taktisk trick. Sort gav op, da han taber efter 35... Kc6 36. dxc7 Kxb6 37. Td8!

1-0.

Maxime Vachier-Lagrave (2758)
Wang Hao (2763)

Spansk / C 67

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sf6 4. 0-0 Sxe4 5. d4 Sd6 6. Lxc6 dxc6 7. dxe5 Sf5 8. Dxd8+ Kxd8 9. h3 Ke8 10. Sc3 h5 11. Se2 b6 12. Lg5 c5 13. Sc3 Lb7 14. Tfd1 Lxf3 15. gxf3 c6

Wang Hao havde sikkert håbet, at mareridtet ville stoppe med denne meget solide åbning.

16. f4

MVL afviger fra et tidligere parti, han spillede mod Nakamura. Ikke at det gør nogen stor forskel.

16... Le7 17. Se4 Lxg5 18. fxc5 Ke7 19. Sd6 Ke6 20. Td3

20... Thd8?!

Dette skaber problemer for sort. 20... Sxd6! 21. exd6 (21. Txd6+ Kxe5 22. Txc6 Kf5 er også helt fint) 21... Kd7 22. Tf3 f6! var en af måderne at løse problemerne på. Efter 23. gxf6 gxf6 24. Txf6 Taf8 25. Txf8 Txf8 26. Td1 og f.eks. 26... Tf5 27. Kg2 Td5 med lige spil.

21. Te1

Sort er nu under et moderat pres.

21... a5 22. f4 c4 23. Tdd1 b5 24. Kf2 a4 25. a3 g6 26. Kf3

26.c3!?

26... Sg7?

Wang Hao oplever et sidste sammenbrud i sin professionelle karriere. Efter 26... Tab8 er sort OK.

27. Td2 Se8 28. Ted1 Sc7?

En sidste buk.

29. Sxb5!

1-0.

2. omgang 2021

1. Ding Liren	4½
2-4. Giri	4
2-4. Caruana	4
2-4. Nepomniachtchi	4
5-6. Vachier-Lagrave	3½
5-6. Grischuk	3½
7. Alekseenko	3
8. Wang Hao	1½

Et blik fremad mod VM-matchen

Nepomniachtchi havde den bedste strategi og et ekstra point at starte med i Jekaterinburg i forhold til de fleste forfølgere. De eneste virkelige ændringer i slutstillingen i forhold til, da turneringen blev afbrudt halvvejs var, at MVL tabte et halvt point til Nepomniachtchi og derfor ikke kunne bruge korrektionsfordelen af det indbyrdes opgør i 7. runde til noget, og at Ding Liren og Wang Hao skiftede plads i tabellen, efter at Ding Liren "vandt" anden halvdel af turneringen og endte på 50 %. Men vi

skal passe på med at mene noget om moralske vindere og huske, at han fik et helt point foræret af Alekseenko i 13. runde og ikke skulle spille med den samme Nepomniachtchi, som alle de andre gjorde, i sidste runde.

Det er klart, at turneringen blev vundet af den rigtige mand. Inden turneringen havde jeg troet og håbet, at Caruana kunne vinde, da jeg synes, han er den sværeste modstander, som Carlsen kan få. Men sport handler nu en gang om, hvordan man spiller i turneringen og ikke om, hvad journalisterne synes.

Jeg tror ikke, at Nepomniachtchi

Jekaterinburg 2020-21

1. Ian Nepomniachtchi GM	RUS 2789	-	0½	1½	½½	½½	10	½1	11	8½
2. Maxime Vachier-Lagrave GM	FRA 2758	1½	-	½½	½0	½0	1½	½1	½1	8
3. Anish Giri GM	NED 2776	0½	½½	-	½1	½0	½1	10	½1	7½
4. Fabiano Caruana GM	USA 2820	½½	½1	½0	-	½½	0½	1½	½1	7½
5. Alexander Grischuk GM	RUS 2777	½½	½1	½1	½½	-	½0	½0	½½	7
6. Ding Liren GM	CHN 2791	01	0½	½0	1½	½1	-	½1	0½	7
7. Kirill Alekseenko GM	RUS 2696	½0	½0	01	0½	½1	½0	-	½½	5½
8. Wang Hao	CHN 2763	00	½0	½0	½0	½½	1½	½½	-	5

bliver en lige så stor trussel for Carlsen, som Karjakin og Caruana var det. Ians spil er for overfladisk og i klassisk skak tror jeg ikke, det er godt nok til at gribe de meget få chancer,

nordmanden giver ham. Derudover tror jeg, at Carlsens modenhed og hans holds erfaringer fra de seneste to matcher vil føre til en bedre matchstrategi end 2018 og specielt

end 2016. Jeg giver bare 20% til Nepomniachtchi. Mit gæt er 7½-5½ til Carlsen.

Farvel og tak for denne gang. MVL og Ding Liren forlader den pompøse afslutningsceremoni i Jekaterinburg.

Foto: Lennart Ootes.

Ian Nepomniachtchi iført en ikonisk Fischer-trøje fra subwayen i New York, tv. hans coach Vladimir Potkin. Ian levede op til forventningerne på hjemmebane og er nu klar til VM-matchen mod verdensmesteren Magnus Carlsen i Dubai.

Foto: Lennart Ootes.

DERES FØRSTE MØDE

Foto: Leif Geertsen.

Magnus Carlsen og Ian Nepomniachtchi (begge årgang 1990, født hhv. 30. november og 14. juli) har fra deres tidligste ungdomsår kæmpet om både europamesterskab og verdensmesterskab.

Da det blev klart, at nordmanden og russeren skulle mødes i en VM-finale kom Tom Skovgaard i tanker om, at der var vist noget med et foto af de to fra U12-EM i Peñíscola i Spanien ...

Tom Skovgaard var med den danske forældregruppe i Spanien, hvor sønnen Peter Skovgaard spillede i samme gruppe som Magnus og Ian. En anden fra forældregruppen, Leif Geertsen (far til Benjamin Skjoldan, der var med i U14), tog fotos under mesterskabet.

Og ja! Da Tom kiggede i sine gemmer, dukkede ovenstående sensationelle foto frem! Det er allerførste

gang, at Ian og Magnus mødes. Ian endte med at vinde både partiet og europamesterskabet, Magnus sluttede på 6. pladsen. Blot en måned senere var der U12-VM, og der vandt Ian igen mesterskabet. Denne gang blev Magnus dog nr. 2 med samme antal point som russeren, men han havde dårligere korrektion. Det indbyrdes parti blev remis ved denne lejlighed.

I alt har de to VM-finalister mødt hinanden i 11 klassiske partier. Ian har plusscore (4-1 og seks remiser), men det er måske værd at erindre, at Aljechin ikke havde slået Capablanca og Fischer ikke Spasskij før VM-matcherne.

De fleste partier mellem Carlsen og Nepomniachtchi har været enten hurtig- eller lynpartier. Carlsen har et stort plus i de hurtigere discipliner (20-10 og 31 remiser).

Det første parti mellem dem har mest historisk interesse:

**Ian Nepomniachtchi
Magnus Carlsen**
U12-EM, 3. oktober 2002
Aljechins Forsvar / B 04

1. e4 Sf6 2. e5 Sd5 3. Sf3 d6 4. d4 dxe5
5. Sxe5 g6 6. Lc4 c6 7. Sc3 Le6 8. 0-0
Sd7 9. Df3 Lg7 10. Te1 0-0 11. Dg3
Sxe5 12. dxe5 Sxc3 13. Dxc3 Lxc4 14.
Dxc4 Dd5 15. De2 Tad8 16. Lg5 De6
17. De3 b6 18. a4 Td5 19. Lf4 Df5 20.
De4 Dd7 21. c3 Td8 22. h3 De6 23.
De2 Td3 24. a5 b5 25. a6 c5 26. De4
Dd5 27. Dxd5 T3xd5 28. Ta5 c4 29.
Kf1 e6 30. Le3 T8d7 31. Ld4 Lf8 32.
Tb1 Le7 33. b3 Ld8 34. Ta2 Txd4 35.
cxd4 c3 36. b4 Lg5 37. Td1 Tc7 38.
Tc2 Le7 39. d5 Lxb4 40. d6 Tc8 41.
Tb1, opgivet. 1-0

Nyt fra DSU

I skrivende stund (midt i maj) er der sket betydelige lempelser i coronarestriktionerne, og de første klubaftener og aktiviteter er afviklet mange steder. Køge Skakklubs velorganiserede og velbesøgte weekendturnering var et meget fint eksempel på det, som vi alle har savnet. Samværet med andre skakelskere under velfungerende og trygge forhold. Jeg var selv forbi turneringen og hilse på og fornemmede tydeligt, at deltagerne var begejstrede for at være i gang igen.

Flot gået af Køge Skakklub, som i øvrigt netop har sagt tak for indsatsen til formand Erik Carlsen, som gennem 36 år har ydet en flittig engageret indsats for at kunne aflevere en stor, velfungerende og ambitiøs klub til sin efterfølger Finn Stuhr. Fra Dansk Skak Union skal også lyde en velment tak for indsatsen med håbet om, at Erik nu får mere tid til at nyde at spille skak!

Imens nedlukningen af skakken herhjemme har været total, har flere af vore unge aktive titelholdere været i udlandet og spille rigtige partier – og heldigvis også sikre sig nogle meget fine placeringer i diverse turneringer. Det lover godt for fremtiden, og landstræneren gnider sig da også i hænderne, når de fine resultater liner sig op. Det understreger i høj grad betydningen af de forbedrede træningsmuligheder, som bl.a. sponsoratet fra Jøker Holding giver spillerne. Det er svært ikke at glæde sig til fortsættelsen.

Mange arrangører overvejer deres traditionsturneringer, således gør KSU sig overvejelser, om man skal arrangere Copenhagen Chess Festival i sommer. Herfra skal lyde en opfordring til alle om at deltage, såfremt turneringen kommer. Det er så afgørende for denne kæmpe turnerings fremtid, at den mærker stor dansk opbakning i et år, hvor mange af de trofaste udenlandske deltagere vanskeligt kan deltage pga. rejserestriktioner.

Endnu er alle detaljer ikke på plads, men når dette blad kommer på gaden, skulle der gerne være indgået en endelig aftale om igen at forsøge os med DM i skolernes efterårsferie – og atter i Svendborg i de omgivelser, vi kender så godt. Vi er bevidste om, at vi derved kommer til at overlappes nogle andre turneringer. Forhåbentlig bliver det sidste gang, at det er nødvendigt. Vi skal deles med Dansk Bridgeforbund om pladsen på hotellet, og det går naturligvis ud over kapaciteten, men vi bestræber os på at huse så mange som muligt under så gode betingelser som muligt. Indbydelsen til DM bliver offentliggjort på skak.dk og i turneringssystemet, så snart aftalen er indgået.

Fra den 18. til 21. august afvikles Eurogames 2021 i København & Malmø. Dansk Skak Union deltager aktivt, idet skak er en af 29 sportsgrene som tilbydes de sportsglade LGBTI+ mennesker som forventes at besøge de to byer i tusindtallige skarer. Med deltagelsen her understreger Dansk Skak Union, at vi er en sport med plads til alle mennesker, uanset religiøse, politiske eller seksuelle præferencer.

Hovedbestyrelsen har endnu engang voget at sætte en dato for de udsatte delegeretmøder, begge forventes afholdt den 19. september. Stedet meddeles senere, men vi forsøger at placere det centralt i landet. Fristen for indsendelse af forslag til delegeretmødet er søndag den 18. juli. Med placeringen i september bør alle voksne danskere have haft muligheden for at blive vaccineret, så alle dermed trygt kan deltage.

Med håbet om en god skaksommer!

Poul Jacobsen, formand for Dansk Skak Union

Find trækket! v/ GM Jacob Aagaard

Løsninger side 73-74

Opgaverne er opdelt i tre kategorier:

Grønne opgaver: Den letteste kategori, hvor det handler om at finde en lille, fiks taktisk vending.

Gule opgaver: De mere avancerede øvelser, som har nogle nuancer, som det godt kan tage lidt tid at finde.

Røde opgaver: Denne kategori byder selv de stærkeste spillere på problemer.

Find bræt og brikker frem og tænk dig om! Opgaven er ikke nødvendigvis at finde alle varianter, men at forstå, hvad det vigtige er i stillingen og reagere derefter.

1. hvid trækker!

Jan-Krzysztof Duda – Sam Shankland
Internet 2021

2. hvid trækker!

Tigran L. Petrosian – T. Harutyunian
Jerevan 2021

3. sort trækker!

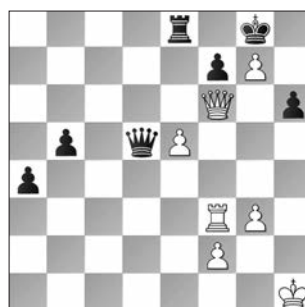
Aleksandr Shimanov – T. Salemgareev
Jaroslavl 2019

4. sort trækker!

Anna Sargsian – Hovik Hayrapetian
Jerevan 2021

5. hvid trækker!

Maxime V. Lagrave – H. Nakamura
Internet 2020

6. hvid trækker!

Dalton Perrine – Dimitar Mardov
Charlotte 2021

7. hvid trækker!

Vasilios Kotronias – S. M. Nubairshah
Beograd 2021

8. sort trækker!

Nikolai Andrianov – Shelev Oberoi
Charlotte 2021

9. sort trækker!

Arman Pashikian – Shant Sargsian
Jerevan 2021

Players

Zhansaya
Abdumalik

Polina
Shuvalova

Nihal Sarin

Sara Khadem

Volodar Murzin

Jiner Zhu

Gunay
Mammadzada

Gukesh D

Awonder Liang

Vincent Keymer

Players

Christopher Yoo

Carissa Yip

Lei Tingjie

Praggnanandhaa

Nurgul
Salimova

Leon Mendonca

Jonas Bjerre

Olga Badelka

Dinara
Saduakassova

Nodirbek
Abdusattorov

Team Polgar (blå) og Team Kramnik (rød)

Jonas Bjerre i topturnering

Det er snart mange år siden, at en dansk skakspiller har været med i en individuel skakbegivenhed på øverste niveau. Men i løbet af foråret modtog Jonas Bjerre en gloriøs invitation til en meget speciel turnering, der på en og samme tid er både en holdturnering og en individuel turnering med verdens største talenter.

Af Jonas Bjerre

Den 18. marts modtog jeg en facebookbesked fra en chess24-medarbejder, der spurgte om min e-mail, jeg var inviteret til et event organiseret af Play Magnus Group med selveste eksverdensmester Vladimir Kramnik samt tidligere top-10 i verden og stærkeste kvindelige skakspiller nogensinde, Judit Polgar. Det var dog alt, jeg fik at vide indtil videre. Jeg ventede spændt de næste tre-fire dage og tjekkede min indbakke cirka 50 gange dagligt, indtil Chess24 udsendte en pressemeddelelse og offentliggjorde eventet.

Kort efter modtog jeg også e-mai-

len, der forklarede det hele i detaljer. 20 af de stærkeste juniorer i verden, 10 piger (u25) og 10 drenge (u18), var inviteret til at deltage i "Julius Baer Challengers Chess Tour". Touren består af fire indledende turneringer, alle mod alle, hvoraf de otte, der klarer det bedst gennem alle turneringerne, kvalificerer sig til en knockoutfinale, hvor vinderen sikrer sig en plads som deltager i næste års "Meltwater Champions Chess Tour". Touren har en samlet præmiepulje på 100.000 dollars, og hver enkelt "challenge", som turneringerne kaldes, har også en plads i den kommende Meltwater Champions Chess Tour-turnering på spil.

Som om det ikke var nok, er de 20 spillere også delt op i to hold, Team Kramnik og Team Polgar, og vinderholdet vinder en tur til Dubai i november for at se VM-matchen! Jeg spiller for Team Kramnik, vi er bagud 88½-96½ efter første heat, men kommer stærkt tilbage i næste challenge!

Et stort hold meget kompetente trænere er sideløbende koblet på touren. Jeg bliver sammen med GM Leon Mendonca og GM Lei Tingjie undervist ugentligt af GM Yifan Hou. Første turnering, Polgar Challenge, begyndte den 8. april. Kun to dage efter at jeg havde afsluttet en klassisk turnering i Italien. Ikke den

bedste forberedelse eftersom 10 minutter til partiet + 5 sekunder pr. træk er en meget hurtig tidskontrol, til gengæld følte jeg mig rimelig skarp efter at have spillet mange turneringspartier. Jeg havde også masser af forberedelser at genbruge fra turneringerne. I 1. runde mødte jeg GM Dommaraju Gukesh fra Indien. Den næstnyngste stormester nogensinde!

Jonas Buhl Bjerre (2550)
Dommaraju Gukesh (2578)
Katalansk / E04

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sf3 Sf6 4. g3 dxc4 5. Lg2 a6 6. Se5

6. 0-0 er hovedvarianten, her havde Gukesh uden tvivl forberedt 6... Sc6 7. e3 Tb8. En populær variant der fører til meget spændende og ubalancerede stillinger. Jeg har selv spillet stillingen med begge farver. 8. Sfd2 e5 9. Lxc6+ bxc6 10. dxe5 Sg4 fulgt af h5 senere er sorts idé.

6... Lb4+ 7. Sc3 Sd5

8. 0-0

Jeg valgte en skarp variant, hvor sort skal kunne huske en del varianter for at undgå problemer.

8... 0-0

Det tredobbelte bondeoffer efter 8... Sxc3 er kun midlertidigt: 9. bxc3 Lxc3 10. Tb1 Dxd4 11. Da4+ fremtvinger ... b5, hvorefter man senere vinder tårnet tilbage: 11... b5 12. Da3 Dxe5 13. Lf4 Df6 14. Lxc7 er altsam-

men en stor teori-variant.

9. Se4!?

En relativt ny idé, spillet flere gange af Cheparinov.

9... b5 10. b3 Lb7?!

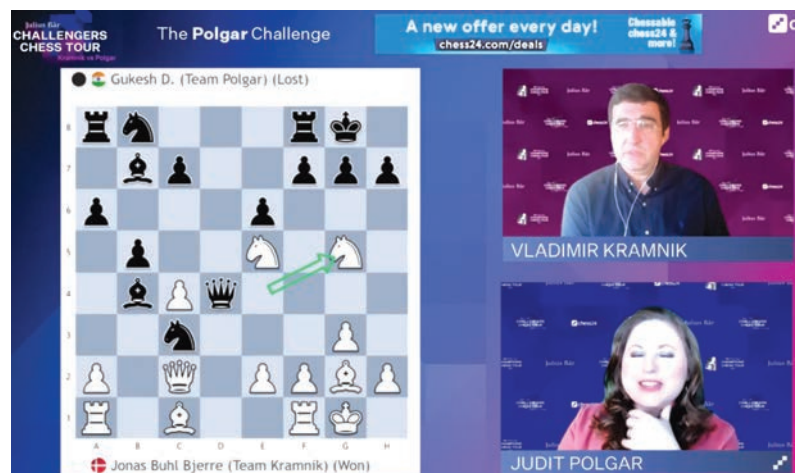
En konkret idé der ikke helt fungerer for sort.

10... cxb3 var det eneste træk, jeg kendte. Det giver en typisk katalansk stilling, hvor hvid har kompens for den manglende bonde. F. eks.: 11. axb3 Lb7 12. Sd3, hvor hvid har en ekstra centrumsbonde og super kontrol over c5-feltet.

11. bxc4 Sc3 12. Dc2!

12. Dd3? bxc4 13. Dxc4 Dxd4! var sandsynligvis min modstanders idé: 14. Sxc3 Dxc4 15. Sxc4 Lxg2 16. Kxg2 Lxc3 med lige spil.

12... Dxd4

Judit Polgar og Vladimir Kramnik var begejstrede for Jonas' spil i 1. runde.

12... Sxe4 var nødvendigt, men giver en meget trist stilling, og 13. Lxe4 Lxe4 14. Dxe4 er tæt på afgørende fordel.

13. Sg5!

Sort mister en brik.

13... Sxe2+ 14. Dxe2 Lxg2 15. Kxg2 Dxa1 16. Lb2 Dxa2 17. Dc2!

Truer mat på h7 og fanger samtidig dronningen på a2.

17... f5 18. Ta1

En perfekt start der desværre blev efterfulgt af to ubehagelige nederlag. Jeg havde generelt problemer mod de stærkeste i turneringen. I de tætte kampe manglede jeg lige den sidste skarphed og rutine i tidnøden.

1-0.

Næste parti er fra 18. og næstsidste runde hvor jeg havde sort mod Polina Shuvalova. Et vigtigt parti for slutstillingen.

Polina Shuvalova (2476)
Jonas Buhl Bjerre (2550)
Ragozin / D38

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Lb4

Igen en meget populær åbning kaldet Ragozin.

5. Db3 c5 6. dxc5 Sc6 7. Lg5 Da5 8. Lxf6 dxc4 9. Dxc4 gxf6 10. g3?!

10. Tc1 er hovedvarianten, det tillader hvid at beholde dronningerne på brættet; 10... Dxc5 11. Dh4 (11. Df4).

10... Dxc5 11. Dxc5 Lxc5

Uden dronningerne vil jeg mene, at sort allerede har en lille fordel. Hvid savner virkelig sin sortfaldede løber, mens mine dobbeltbønder sandsynligvis ikke længere er et problem

12. Lg2 Ld7 13. 0-0 0-0 14. Tac1 Le7 15. Tfd1 Kb8 16. a3 f5 17. e3 Lc8 18. h4 h6 19. Sb5 a6 20. Sbd4 Sxd4 21. exd4?!

21... f4!

Nu bliver det tydeligt, hvor svage de sorte felter er i hvids stilling.

22. gxf4 Thg8 23. Se5 f6 24. Sc4 Ld7!

Beholder løberen og truer Lc6 i mange varianter. Hvids konge kan hurtigt komme i problemer. Efter 24... Tg4 tillader 25. Sb6! at bytte en af mine løbere og stå tilbage med uligefarvede, hvilket skulle holde uden store problemer.

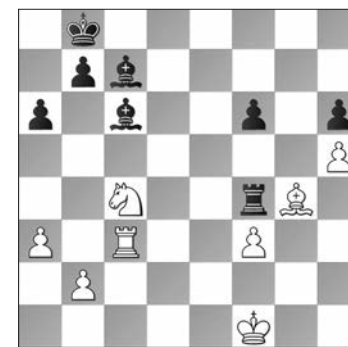
25. Se3?

25. Tc3! ville holde sammen på stillingen. 25... Lb5 (25... Tg4 26. Tg3!) 26. b3 er tæt på lige, men stadig behageligst for sort.

25... Ld6!

Nu falder hvids stilling sammen.

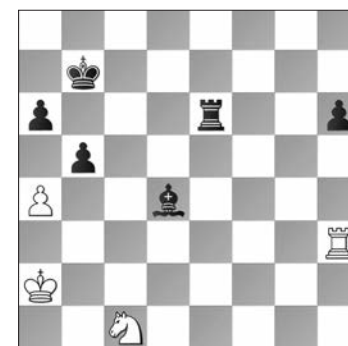
26. f5 exf5 27. Sc4 Lf4 28. Tc3 La4 29. Tdd3 Lc6 30. f3 Tg7 31. Kf1 Tgd7 32. Lh3 Txd4 33. Txd4 Txd4 34. Lxf5 Lc7 35. h5 Tf4 36. Lg4

36...f5 37. Lh3 Lxf3 38. Ke1 Lxh5 39. Se3 Le5 40. Tb3 Lf7 41. Td3 Lxb2 42. Sxf5 Le6 43. Sd6 Lxh3 44. Txb3 Tf6 45. Sc4

I tidnøden var min conversion langt fra overbevisende. Det er overraskende svært at vinde totalt vundne stillinger, når man er nede på de sidste sekunder.

45... Ld4 46. Kd2 b5 47. Sa5 Lc5 48. Kc2 Lb6 49. Sb3 Tc6+ 50. Kb2 Te6 51. Sc1 Ld4+ 52. Ka2 Kb7 53. a4

53... b4?

Første fejl, der giver min modstander håb om en slags blokade på de hvide felter.

54. Th4 Lc3? 55. Sd3

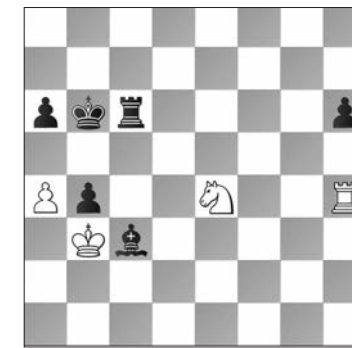
Ups, nu truer hvid en gaffel på c5.

55... Td6 56. Sc5+

Det er heldigvis stadig vundet uden b4 bonden, f.eks. 56. Sxb4 Ld2 med ideen Lg5, hvorefter jeg kan aktivere min konge (56... Td4? ser dog ud til at være remis på trods af maskinens uforstående ”-4” vurdering: 57. Txd4 Lxd4 58. Kb3 h5 59. Kc4

Lb6 60. Kd5, hvid ofrer springeren på a-bonden og når til h1 med kongen.

56... Kb6 57. Se4 Tc6 58. Kb3

58... a5?

En stor fejl. Mit tårn kan nu ikke længere dække begge bønder fra 6. række. Hvids gendrivelse er dog meget overraskende.

Sort skulle have spillet 58... Kc7! Kongen skal over og hjælpe h-bonden.

59. Th5

59. Sxc3! var meget svært at spotte uden tid: 59... Txc3+ (59... bxc3 60. Kc2 fulgt af Th5 holder nu) 60. Kb2 Ta3!? Ligner umiddelbart en gevinst – nu får jeg to forbundne fribønder. Men hvid har en fiks redning: 61. Txb6+ Kc7 62. Th8 Txa4 63. Th3! Tårnet er fanget! (60... Tc6 61. Th5 er også remis).

59... Ld4 60. Td5 Le3 61. Tb5+ Ka6 62. Te5 Ld4 63. Td5 Lb6 64. Th5 Te6?

Igen tillader jeg tårnslutspillet.

65. Sd2

65. Sc5+!

65... Te3+ 66. Kc2 Tc3+ 67. Kb2

67... Le3! 68. Sb3 Lg5

Endelig fik jeg sat brikkerne rigtigt, nu har jeg kontrol og kan akti-

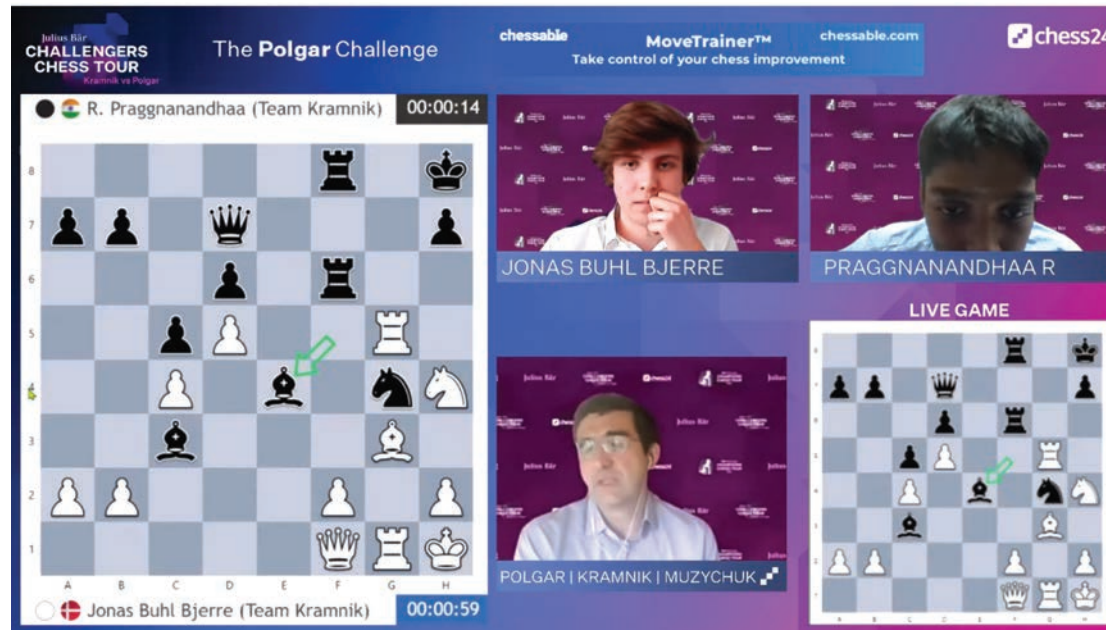
vere min konge.

69. Th2 Te3 70. Tc2 Kb6 71. Tf2 Te5 72. Tf8 Te2+ 73. Kb1 Te5 74. Tb8+ Kc6 75. Ta8 h5 76. Sxa5+ Kd5 77. Sb7 Kc4 78. Sa5+ Kd3 79. Sc6 Te4 80. a5 Lf6 81. Tf8 Lc3 82. Ka2 Kc4 83. Tf2 Kb5 84. Sa7+ Kxa5 85. Sc8 Te6 86. Tf5+ Ka4 87. Tf2 b3+ 88. Kb1 Te1 mat.

Resultatet sikrede mig 10. pladsen inden sidste runde. Desværre var der ikke nogen chance for en højere placering. GM Rameshbabu Praggnanandhaa blev yderst fortjent vinder af første challenge. Efter et overra-

skende nederlag i 1. runde vandt han hele otte partier i streg! Pragg kvalificerede sig dermed til den nyligt afsluttede "New In Chess Classic", hvor han desværre ikke klarede top-8 efter den indledende alle mod alle turnering og derfor røg ud inden knockoutfasen. Han fik alligevel vist super stærkt spil – Pragg's gevinst mod Karjakin er helt sikkert værd at tjekke ud! Næste turnering i Julius Baer Challengers Chess Tour, Gelfand Challenge, spilles i juni.

0-1.

Jonas Bjerre taber til holdkammeraten Praggnanandhaa, mens kaptajnen ser til.

Åbningstrends lige nu

Moden skifter konstant. Hvad der var populært i går, er ikke nødvendigvis velanskrevet i dag. Og måske har den megen onlineskak med kort betænkningstid gjort skak mere praktisk. Sune Berg har spottet nogle af de tendenser, der hersker i åbningerne netop nu.

Af Sune Berg Hansen

Corona-nedlukning og masser af onlineskak har sat sit præg på åbningsspillet. Her får du fem trends, som jeg har lagt mærke til. Som altid med den slags lister er den subjektiv, og da jeg ikke ser alle partier, kan der sagtens være noget (vigtigt), jeg har misset.

Top-5:

1) Caro-Kann har fået en ny hovedvariant!

Sort trækker.

Det er tydeligt, at Caro-Kann giver 1. e4 c6 2. d4 d5 3. e5 med 3. exd5 fulgt af Ld3 og 2. Sf3 d5 3. Sc3 som runner-ups. Den klassiske hovedvariant 1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sc3 dxe4 4. Sxe4 Lf5 spilles sta-

dig, og sort klarer sig fint. Han klarer sig også ok med den anden hovedvariant 4... Sd7. Men sort vælger faktisk oftere en helt tredje vej: 4... Sf6 5. Sxf6 exf6! Det er nu det mest spillede, og sort klarer sig ganske godt. Her er et eksempel fra Magnus Carlsen Inv Qual på chess24 i starten af marts.

Max Warmerdam
Aryan Tari
Caro-Kann / B 15

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sd2 dxe4 4. Sxe4 Sf6 5. Sxf6+ exf6!?

Bent Larsens gamle favorit 5... gxf6 er gået helt af mode.

6. c3 Ld6 7. Ld3 0-0 8. Dc2 Te8+ 9. Se2 h5!?

En af opdagelserne, som har gjort variant populær – sort kan faktisk bruge majoriteten på kongefløjen til noget.

10. 0-0 h4 11. h3 Sd7 12. Ld2 Sf8 13. Tfe1 Ld7 14. Tad1 Tc8 15. c4 Lb8 16. Kf1 Dc7 17. Dc1 Dh2 18. Lf4 Dh1+ 19. Sg1 g5 20. Lxb8 Txb8 21. Lb1 Tbd8 22. Txe8 Txe8 23. Te1 Txe1+ 24. Dxe1 Se6 25. De3 Sf4 26. Le4

Diagramstillingen.

26... Lf5 27. b3 Kg7! 28. a4 Lxe4 29. Dxe4 Sxh3!

0-1.

Det så nemt ud, og man får jo helt lyst til at spille Caro-Kann.

2) Helt ny variant i Modtaget Dronninggambit/Vienna

Sort trækker.

Sort er begyndt at spille b5 mod e4 i Modtaget Dronninggambit/Vienna. Ideen er at beholde bonden på c4 og få frit officersspil. Sort får feltet d5 (og nogle gange d3) og masser af felter til de lette officerer. Ideen må være opstået som en videre tænkning på følgende variant: 1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. Sf3 Sf6 4. Sc3!? a6 5. e4 b5 6. e5 Sd5 7. a4 e6!? 8. axb5 Sb6!? som anses som fint for sort. Så hvorfor ikke få samme stilling, men uden a-bøndernes indblanding? Indtil videre klarer sort sig godt, og f.eks. måtte selvste Magnus Carlsen ned mod den kommende VM-modstander. Fra Magnus Carlsen Inv 18.3.2021

Magnus Carlsen

Ian Nepomniachtchi

Modtaget Dronninggambit / D 24

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 dxc4 5. e4 b5!?

Ideen! (normalt er 5... Lb4 som fører til Vienna). Hvid skal bruge nogle træk på at få springeren frem og tilbage og må også give de hvide felter væk. Men til gengæld er c4 svag, og sorts konge kan komme i fare.

6. e5 Sd5 7. Sxb5 Sb6! 8. Le2 Sc6 9. 0-0 Le7 10. Dd2 Lb7 11. Td1 Dd7 12. Sc3 Sb4 13. a3 S4d5 14. Se4 Dc6 15. Te1 0-0-0! 16. Lf1 f5 17. exf6 gxf6 18. De2 Kb8 19. Ld2 Thg8 20. Tac1 Ld6 21. g3 f5 22. Sxd6 cxd6 23. Lg2 Tde8 24. Sh4 Db5 25. Tb1 Db3 26. Lc3

Diagramstillingen.

26... Sf4! 27. gxf4 Tg4 28. h3 Txb4 29. Lxb7 Kxb7 30. Df3+ Ka6 31. d5?

31. Kh2!

31... Sxd5 32. Txe6 Txe6 33. Dxd5 Tg6+

Hov! Det havde Carlsen glemt.

34. Kf1 Db5 35. Td1 Dxd5 36. Txd5 Txf4 37. Ld4 Tf3 38. Le3 f4 39. Tf5 Te6 40. Ld4 Te4 41. Kg2 Td3 42. Lc3 d5 43. Tf6+ Kb5 44. Tf7 d4 45. Lb4 Te2.

0-1.

Den kan godt være kommet for at blive – men hvad skal 5...b5 hedde?

3) London-systemet går aldrig væk ...

Hvid trækker.

Lige pludselig begyndte hele eliten at spille 1. d4 2. Sf3 og 3. Lf4 – det såkaldte London-System. Det har vist sig at have mere dybde, end nogen havde forestillet sig, og lige nu scorer hvid stadig vildt godt. I den seneste internet-hurtigskak turnering (NIC Classic Prelim 2021) brugte Levon Aronian det bl.a. til at slå Duda, So og Carlsen!

Levon Aronian Jan-Krzysztof Duda

London / D 02

1. d4 d5 2. Sf3 Sf6 3. Lf4

London-systemet.

3... c5 4. e3 Sc6 5. Sbd2(!)

5. c3 Db6 6. Db3 c4 7. Dc2 Lf5! er kendt som fint for sort.

5... e6

5... Lf5 6. dxc5 er irriterende, og 5... cxd4 6. exd4 Lf5 giver hvid valget mellem det spændende 7. Lb5 (for at spille c2-c4) og 7. c3.

5... Db6 6. dxc5 Dxb2 7. Tb1 giver hvid et stærkt initiativ for en bonde, men kan være den bedste løsning.

6. c3 cxd4

En relativ ny idé.

7. exd4 Sh5 8. Le3 Ld6 9. Se5!?

Aronian er klar til at slås ...

9... g6 10. g4!

Til døden!

10... Sg7

Et nederen felt, men efter 10... Sf6 11. f4! kan sort ikke få springeren væk fra e5.

11. h4! 12. Lg5 Db6 13. Lf6 Th7 14. g5!

Kompensation på de sorte felter

14... Dxb2 15. Tb1 Dxc3 16. Th3 Da5 17. Lb5 Ld7 18. Sxd7 Kxd7 19. Lxc6+ bxc6 20. Tb7+ Lc7?

Taber.

21. Le5 Se8 22. Dc1 Da6

Diagramstillingen.

23. Sb3! Kc8 24. Txc7+ Sxc7 25. Dc5 Dc4 26. Df8+ Kb7 27. Sc5+ Kb6 28. Lxc7+ Kb5 29. Dxa8.

1-0.

Dynamisk skak. Vi kommer til at se meget mere til London i 2021.

4) Gambitter hitter

Hvid trækker og vinder.

En tydelig trend i onlinelyn er, at overraskelseffekten har vist sig så effektiv, at alle mulige mærkelige gambitter er blevet rystet af og er kommet frem i lyset igen. Især efter 1. e4 e5 forsøger hvid alverdens museumsgambitter. Og med en vis succes for der er typisk en masse tricks, og hvis sort ikke er vågen, står det lynhurtigt 1-0. Se bare her fra NIC Prelim i slutningen af april.

Gawain Jones Wesley So

Prøjsisk / C 56

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sf6 4. d4 exd4 5. 0-0

Hedder vist Prøjsisk Gambit og er lidt af en ”skoleskak-åbning”. Men det er jo længe siden Wesley So gik i skole ...

5... Sxe4 6. Te1 d5 7. Lxd5 Dxd5 8. Sc3 Da5

8... Dh5 og 8... Dd7 fejler (heller) ikke noget.

9. Sxe4 Le6 10. Ld2 Df5 11. Lg5 Lc5??

Wesley glemmer at indskyde 11... h6 12. Lh4.

Diagramstillingen.

12. Sh4!

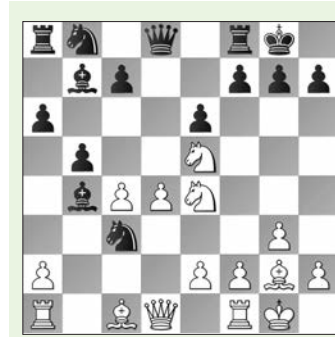
Vinder en officer.

12... Dd5 13. c4 De5 14. Sf3 Df5 15. Sh4 De5 16. f4! d3+ 17. Kh1 Dd4 18. Sf3 Dxc4 19. Tc1 d2 20. Txc4

dxe1D+ 21. Dxe1 Lxc4 22. Sxc5+ 1-0.

Det bliver spændende at se, om gambitterne også kommer ind i den klassiske skak, eller om det bare er et internetfænomen.

5) Jeg spiller Katalansk med sort ...

Hvid trækker.

Jeg spurgte Nils Grandelius, hvad hans repertoire egentlig er mod 1. d4. Hans svar var overraskende: Katalansk! Det er jo selvfølgelig en åbning, hvid vælger, men den er blevet så populær, at hvis man spiller en opstilling med Sf6, e6 og d5 mod 1. d4, så vil man løbe ind i Katalansk langt oftere end alt andet. Af de danske topspillere har langt over halvdelen Katalansk som hovedvåben. En af de nye disciple er talentfulde Jonas Bjerre. Gukesh havde ikke gjort sit hjemmearbejde i talent-turneringen Polgar-Challenge, som spillet på chess24 i starten af april. Partiet kan ses med Jonas egne kommentarer på s. 34.

Jonas Bjerre D. Gukesh

Katalansk / E 04

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sf3 Sf6 4. g3

Katalansk.

4... dxc4

Den åbne variant.

5. Lg2 a6!? 6. Se5!? Lb4+ 7. Sc3 Sd5 8. 0-0! 0-0(!) 9. Se4 b5 10. b3! Lb7?! 11. bxc4 Sc3?

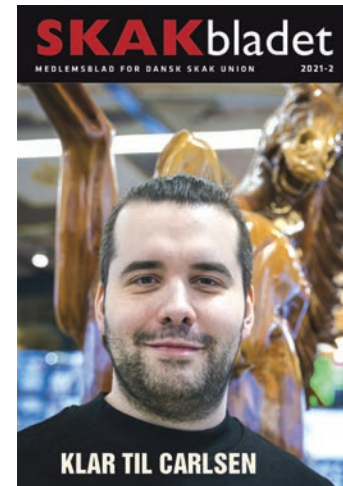
Diagramstillingen.

12. Dc2! Dxd4 13. Sg5 Sxe2+ 14. Dxe2 Lxg2 15. Kxg2 Dxa1 16. Lb2 Dxa2 17. Dc2 f5 18. Ta1.

1-0.

Der røg damen. Pointen? Når du skal lære at spille sort mod 1.d4, så start med at finde noget mod Katalansk, som du kan lide.

Støtte til Skakbladet

Skakbladet er blevet tildelt midler fra Kulturministeriets bladpulje, der støtter distribution af blade og tidsskrifter, der udkommer på et ideelt

grundlag. En række publikationer, der bygger på almenyttige eller almenvælgende værdier, kan komme i betragtning i det cirka 17 millioner store budget.

Et årvågent DSU-medlem fik sporet forretningsudvalget ind på muligheden for at søge støtte. Det betyder, at Skakbladet i år kommer til at modtage et støttebeløb på knap 44.000 kroner, hvilket svarer til en tredjedel af distributionsomkostningerne.

Netmedlemmer optages i DSU

Som noget helt nyt tilbyder DSU – udover mulighed for at blive klub- og enkeltmedlem – også den enkelte skakspiller muligheden for at blive netmedlem.

Netmedlemskabet er for de skakspillere, som kun ønsker at spille onlineskak. Med medlemskabet bliver disse spillere en del af fællesskabet online og får en tilknytning til danske skakspillere gennem DSUs internetskakklubber.

Som netmedlem kan man deltage i DSUs onlineturneringer samt de turneringer, som unionen deltager i.

Et årligt kontingent til 200 kr. (100 kr. for resten af 2021) forventes vedtaget på det udsatte Delegeretmøde 2020, som er sat til at blive holdt den 19. september 2021.

Ønsker man at blive netmedlem, så sender man sine oplysninger (navn, adresse, tlf.nr., mailadresse og fødselsdato) til: online@skak.dk.

OBS. Netmedlemskabet er kun for tidligere medlemmer og nye medlemmer.

Don't mention the war

Det er 50 år siden Bent Larsen tabte 6-0 til Bobby Fischer i kandidatturneringen. Matchen har altid været et tabu i den danske fighters karriere, men hvorfor gik det så galt? Skakbladet har fået Larsens ven og store fan Peter Heine Nielsen til at kaste et friskt blik på den sportslige katastrofe samt ikke mindst de seks partier.

Vestens to bedste spillere i direkte kamp. Den tredje herre på fotoet er matchens dommer, Paul Klein fra Ecuador.

Af Peter Heine Nielsen

En eneste gang har jeg set Bent Larsen med tårer i øjnene. Efter VM i 2005 mellemlandede vi i Buenos Aires, og hvor Anand fortsatte med, hvad der er tæt på en halv jordrejse til hjembyen Chennai, blev jeg nogle dage i Argentina for at besøge Bent Larsen og hans argentinske kone Laura.

Den slags besøg bestod altid af, at vi sad i arbejdsværelset og snakkede skak fra morgen til aften kun af nød afbrudt af et besøg i køkkenet eller en daglig gåtur. 2005 var dog lidt anderledes: Anand spurgte meget sent,

om jeg kunne sekundere ved VM, så jeg var midt i mit bachelorstudie på historie, da jeg med kort varsel tog væk i seks uger for først træningslejr i Spanien og derefter VM i Argentina.

“Gratulationer for andenplads frabedes” er et berømt Larsen-citat, og ligeså følte jeg mig ikke just sikker i det nyhvervede job, efter at Anand trods en hæderlig turnering måtte se Topalov blive kronet som ny verdensmester. Derfor udnyttede jeg naturligvis muligheden til at snakke med Bent om mit emne på historie: Danmark under 2. Verdens-

krig. Han har aldrig lagt skjul på, at han er “barn af krigen”, og det var tydeligt, at følelserne var mange, tårerne fik frit løb og snakken var lang og fri. Derimod talte vi blot 1-2 sætninger om denne artikels emne.

Traume

Denver 1971 står som et traume i dansk skak. Så tæt på VM, og så alligevel så langt fra. Skriver man noget om Bent på internettet, er der ofte nogle, der efterlader kommentaren “6-0”. At snakke om den rigtige krig var nemt, en generations længere af-

stand gør det mere upersonligt, hvorimod den skaklige “krig” stadig er for tæt på. Det er manden selv, der sidder på den anden side af bordet, og det føles både uhøfligt samt potentielt ødelæggende for den gode stemning at spørge nysgerrigt og kritisk ind til de mørkeste kapitler.

Derfor er Fischer-matchen noget af det, jeg ved mindst om fra Larsens karriere, og det har været spændende at kaste sig over de kilder, der er om matchen. Men også jeg er for tæt på, lysten til at forsvare barndomsidolet er naturligvis umuligt at fortrænge.

Denver 1971

Med sejre over henholdsvis Uhlmann og Tajmanov stod det klart, at Vestens to stærkeste spillere skulle mødes i kandidatturneringens semifinaler med start blot godt en måned senere end kvartfinalerne. En drøm af en match – af flere kaldt “den moralske finale” – der som bekendt skulle udvikle sig til et dansk mareidt.

Opstarten giver et rodet indtryk. Trods den korte tidsfrist var flere lande i spil som arrangør, men til manges overraskelse accepterede Larsen at spille i USA. De dårlige erfaringer fra forrige cyklus’ kandidat-semifinale i Malmø 1968 skinner tydeligt igennem, når Larsen forklarer beslutningen i datidige interviews. Som Lars Grahn malende beskriver i sin bog om Malmø-matchen lå begge spillere nærmest i åben krig med arrangørerne kort før start, og Larsen svarer, at i USA er man sikker på spilleforholdene er i orden samt at præmierne bliver udbetalt. Efter værtslandet var på plads, var flere byer på tale, og Denver blev endeligt fastlagt otte dage før start! Larsen udtrykte lettelse over, at New York, hvor der kunne være meget varmt i juli, blev fravalgt, samt det faktum, at Denver ligger 1.600 m over havet, ikke bekymrede ham, da han havde trivedes godt tidligere i staten Colo-

rado med turneringsejre i US Open uden at højden på nogen måde havde generet ham.

Fischers dårlige nerver

Grundet den korte frist er der ej heller mange forudsigelser om matchen. Larsen giver selv et åbenhjertigt interview til Ekstra Bladet fortællende malende om sit indtryk af Fischer og kollegialt forsvarende ham i flere skandalesager. Strategien lægges også frem: Fischer har efter Larsens indtryk dårlige nerver, og disse skal lægges under pres straks fra matchens start!

Udtalelser om, at han har specialforberedelser parat, må også være tiltænkt at øget presset på Fischer, der selv udtaler sig i blødere vendinger og ikke vil spå om matchen. Petrosjan anser deres match for helt åben, mens både Spasskij og Korchnoi har Fischer som klar favorit. Eneste, der har Larsen som favorit, er netop Larsen selv! Han eksemplificerer det med reference til den berømte boksekamp imellem Muhammed Ali og Joe Frazier få måneder inden pointerende, at Ali virkede slået på forhånd, og at man naturligvis ikke vinder med en indstilling. Selvtilliden virker ikke påtaget, men reel.

I Ekstra Bladets interview aftenen før afrejsen bemærker journalisten, at Larsen er “irriterende veloplagt, støvsuget for nervøse trækninger”. Fischers partier er studeret, nye åbninger testet, de fleste kasseret(!) fortæller Larsen, imens han gladeligt drikker en halv flaske hvidvin under interviewet!

Interessant er Panovs optakt i det sovjetiske magasin “64”. Han skyder igen imod Larsens påstand om de dårlige nerver, og beskriver Fischer som en seriøs student af spillet, vokset op med sovjetisk skaklitteratur. Hårdtarbejdende med det ene mål for øje at blive verdensmester i skak. Larsens svaghed ser han i forsvarsspillet, og han anser Fischer for at

være mere komplet. Til Larsens fordel taler dog match-erfaringen, om end han netop i forhold til Larsen ser det som en ulempe for Fischer, at hans tid er ved at “rinde ud”, imens den otte år yngre Fischer fortsat vil have gode chancer i en kommende VM-cyklus. Deres hidtidige score imod hinanden er 3-2 (samt en enkelt remis) i Fischers favor, men med Larsen vindende det seneste opgør. Elo-tallene er klart til Fischers fordel, hele 100 point på juli 1971-listen. Computersimulationer baseret derpå, giver Larsen ca. 10 % chance for matchsejre. Fraregnet Larsen selv, anser alle derfor Fischer som favorit, uenigheden baserer sig på i hvilken grad.

6. juli 1971 starter 1. matchparti:

Bobby Fischer (2760)
Bent Larsen (2660)
Fransk / C19

1. e4 e6!?

Larsen havde før matchen annonceret, at han havde forberedt overraskelser i åbningsfasen og valget af Fransk må siges at være en sådan. Meningerne om valget var delte: Fra Averbakhs bagklogskab med at Larsen ikke kunne nå at studere åbningen grundigt nok til at få den rigtige fornemmelse for detaljerne, til blandt andre Robert Byrne, der principielt anså at søge imod lukkede stillinger som den rigtige strategi imod Fischer. At amerikaneren havde en, for hans standard, dårlig statistik imod Fransk er korrekt, men det er slående, at Fischer blot spiller præcist, som han plejer, og Larsen grundlæggende nærmest omgående ender i en strategisk tabt stilling.

2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 Se7 5. a3 Lxc3+ 6. bxc3 c5 7. a4!?

Fischers vanlige valg, og et gennemgående træk i matchen og for Fischer generelt. Han spiller de systemer, han tror på, og at modstan-

deren har overrasket og specialforberedt sig derpå, skræmmer ham ikke. Byrne bemærker at 7. Dg4 generelt anses for det kritiske, men at Fischer har forklaret ham, at det netop giver sort de komplikationer, han ønsker.

7... Sbc6 8. Sf3 Ld7 9. Ld3 Dc7 10. 0-0 c4 11. Le2 f6

Bent må have haft denne stilling i tankerne i sine forberedelser. Ni år tidligere spillede Fischer 12. La3 imod Mednis, og Larsens plan må have været – modsat Mednis – at tage den tilbudte bonde med 12... fxe5 13. dxe5 Sxe5, selvom hvid har et farligt initiativ på flere måder. Larsen nævner i sine kommentarer, at efter 12. exf6 gxf6 har hvid ingen fordel, og man fristes til at tro, at han netop håbede, at Fischer manglede modet til at ofre, når nu Larsen tydeligvis kom velforberedt. Men amerikaneren ryster ikke på hånden, og vælger trods alt en anden trækfølge end imod Mednis:

12. Te1!? Sg6

Fischers træk dækker indirekte bonden, da 12... fxe5 13. dxe5 Sxe5?? taber omgående til 14. Sxe5 Dxe5 15. Lh5+! med dronninggevinst. Larsens træk tvinger dog Fischer til at ofre, i fald han ikke ønsker at opgive centrum med 13. exf6. Hvor Larsens valg er konsekvent, leder det dog nærmest tvangsmæssigt til en tabt stilling! Objektivt bedre var 12... 0-0-0 13. La3 Tdg8 med en lidt trist, men solid stilling.

13. La3 fxe5 14. dxe5 Scxe5 15. Sxe5 Sxe5

Larsen bemærker her, at Fischer havde haft næsten samme stilling imod Klaus Darga 10 år tidligere, dog med den forskel at sorts bonde da stod på b6 (sort spillede ... b6, og hvid da Lb5+ Ld7; Ld3). Det er logisk at sorts bonde står bedre på b7, f. eks. giver det en sikrere kongestilling efter lang rokade, da hvid ikke kan åbne med bruddet a5. Da Larsen formentligt kendte Darga-partiet, må man formode, at dette stadig var i hans forberedelser, og hvor man ud fra generelle betragtninger kan forstå, hans attraktion igennem at bonden er på b7, er det relevant at nævne, at computeren anser mindst syv forskellige hvide træk til at give klar fordel!

16. Dd4

Imod Darga spillede Fischer 16. f4 Sc6 17. Lg4, men Larsen nævner at her strander det på 17... 0-0-0 18. Lxe6 Lxe6 19. Txe6 Dxf4, da springeren på c6 ikke hænger, grundet at bonden nu er på b7.

Fischers træk er logisk, udnyttende at bonden på a7 nu er udækket efter sort lang rokade, men moderne teknologi kommer her med sin første anmærkning. Hverken spillere eller kommentatorer nævner 16. Lh5+!, hvilket fører til en knusende hvid stilling, da 16... Sg6 strander på 17. Dxd5 0-0-0 18. Dd4 med enkel klar fordel, må spillerne have ment at 16... g6 17. Dd4 0-0-0 (17... Sf7 18.

Df6! med matrusel på e7 vinder omgående) 18. Txe5 gxh5 er acceptabelt for sort. Man kan argumentere for, at sort har en stærk garderet bondekæde, men de uligefarvede løbere, et tema som Larsens ellers generelt havde stor respekt for, gør her, at hvids initiativ er overvældende. Computerens foretrukne (men der er mange gode alternativer) er 19. Lc1!? og efter 19... Db6!? 20. Le3 Dxd4 21. Lxd4 er hvids fordel grundet kontrollen over de sorte felter selv med dronninger afbyttet overvældende.

16... Sg6

Larsen nævner, at 16... 0-0-0 17. Dxa7 Sc6 ”kun er en smule bedre for hvid”, men efter 18. De3 er hvids angreb på de sorte felter tæt på afgørende; med 19 Lc5 som den oplagte trussel.

17. Lh5 Kf7!

Udråbstegnet er Larsens, der direkte citerer Spasskij for fejlagtigt at kritisere dette i et interview til Politiken efter matchen. Larsens modsvaret ”men i dette tilfælde har han ikke studeret partiet ret grundigt” er rammende. Det ”lige” slutspil, som Spasskij referer til efter 17... 0-0-0 18. Dxa7 b6 19. Da8+ Db8 20. Dxb8 Kxb8 er på ingen måde lige efter 21. a5! angivet af Larsen. F. eks. er 21... b5 22. Lxg6 hxg6 23. Lc5 endnu et eksempel på at uligefarvede løberslutspil ikke altid er remis. Fribonden potentielt på a7 hæmmer sort og garderes nemt af en stærk løber på d4, hvorefter hvid vinder enkelt på kongefløjen.

18. f4

Fischers træk er logisk og stærkt, truslen er f5 underminerende sorts bondekæde givende hvid adgang til d5-feltet, hvorefter sorts konge er tæt på at blive sat mat. Larsen skriver, at han under partiet, uberettiget, frygtede 18. Te3!? Frygten var dog reel, da 18... The8 19. Tf3+! Kg8 20. Lxg6 hxg6 21. Dg4 vinder bonden på g6 og efterlader sort med en meget usikker kongestilling. Illustrativt er

f.eks. 21... e5 22. Dxg6 Le6 23. Ld6! Dxd6 24. Tf7! Larsen nævner 19. Tg3 Lxa4 er OK for sort, men også der har hvid et kraftigt angreb, f. eks. startende med 20. Dd1!?

18... The8 19. f5 exf5 20. Dxd5+ Kf6

En ikonisk og omdiskuteret stilling. Larsens konge er tæt på at blive sat mat, men på sin vis kan man argumentere for, at Larsen netop har opnået, hvad han stræbte efter: Maksimale komplikationer af taktisk karakter allerede i første parti sættende en ”nervøs anlagt” Fischer under pres. Datiden fandt ingen forceret hvid gevinst, eller rettere dem de foreslog holder ikke vand. Myten om at Fischer spillede ”perfekt” i matcherne imod Tajmanov og Larsen er dette et af mange eksempler på langt fra er korrekt, for i det følgende laver han mange fejl. Men færre end sin modstander! I praksis kan man også argumentere for, at nok satte Larsen Fischer under pres, men i endnu større grad sig selv! En hvid fejl forvandler forceret gevinst til chancerigt angreb i praksis, imens en sort fejl afslutter partiet omgående.

21. Lf3?

Et logisk udseende træk og rost af Byrne, men det baserer sig på en fejlvurdering af den følgende slagudveksling. Larsen anså selv 21. g4!? som det kritiske, angivende at han oprindeligt havde planlagt at forsvare sig med 21... Te5, men at det netop taber efter 22. Txe5 Dxe5 23. Dxd7 De3+ 24. Kf1 Df3+ 25. Ke1

Dxc3+ 26. Kf2. Averbakh og senere Timman analyserer på 21... Db6 22. Lc5 Dc6, hvor sort ganske rigtigt overlever efter 23. Dd4+ Kg5. Men computerne har et ”enkler” forsvar, som man dog kan mene, at datiden med rimelighed er undskyldt for ikke at have opdaget: 21... Kg5! med pointen at efter 22. Lc1+?! Kh4!! er sorts konge overraskende sikker, og hans modangreb i fuld gang! Hvids eneste måde at holde sammen på stillingen er 23. Le3, selvom sort efter 23... Txe3 24. Txe3 Sf4 har et kraftigt initiativ. Dette forklarer, hvorfor computerne mener, at 21. h4!? er en bedre mulighed end 21. g4 og bevarer en tydelig fordel, netop fordi at sorts konge stækkes. Men den vindende variant er 21. Ld6!

Larsen nævner det ikke direkte, men da han skriver, at 21 Lc5 Dc6!? er uklart, kan man formode, at han ville spille 21. Ld6! Db6 22. Lc5 Dc6 ledende til samme stilling. Problemet er, at 23. Dd4+! vinder omgående. På 23... Kf7 spiller man 24. Lf3 truende dronningen på c6, og dermed vindende tid til det knusende 25. Ld5+. Og 23... Se5 24. Ld6 taber ligeså materiale. Averbakh angiver korrekt, at 21... Dd8 er bedste chance, men hvid har da et væld af lovende muligheder. 22. Lf3 vinder, men variant er kompleks: 22... Lc6 23. Dd4+ Kf7 24. Ld5+ Lxd5 25. Dxd5 Kf6 26. Tf1 Dd7 27. g4 Sh4 leder til en stilling, hvor hvids angreb umiddelbart ikke slår igennem, da det direkte 28. gxf5 strander på 28... Dc6 med modangreb præcist i tide. Men hvid kan indskyde 28. Tab1! og efter 22... b6 er c6 feltet ikke længere til rådighed for sorts dronning, hvor 29. gxf5 vinder. Men stillingen hænger netop ikke kun på konkret beregning. Et stille træk som 22. Kf2!? vinder, den basale pointe, at efter 22... Lc6 23 Dd4 Kf7 24 Txe8 Dxe8 gør hvids konge det nu muligt at spille 25. Te1 med gevinst. Men f. eks. vinder 22. Tf1 også, illustrerende at hvid netop har et hav af muligheder. Nu derimod er Larsen direkte

tilbage i partiet!

21... Se5!

Byrne kalder trækker desperat eller en fejlberegning, mens Averbakh i det mindste kalder det bedste praktiske chance. Larsen selv betegner det som ”udmærket”. De mest optimerede er moderne computere: 0.00. Larsen er fuldt tilbage i partiet.

22. Dd4 Kg6

23. Txe5!?

Generelt rost og på sin vis også stillingens bedste træk, da 23. Ld6 Sxf3+ 24. gxf3 Db6 ikke leder til fordel for hvid.

23... Dxe5 24. Dxd7 Tad8 25. Dxb7!

Også lidt af nød, hvid har ikke andre rimelige træk, men man må beundre Fischers koldblodighed og evne til at regne præcist.

25... De3+!?

Larsen regnede på 25... Dxc3 under partiet og skriver, at han ikke så nogen fordel for hvid efter 26. Dc6+ Kg5. Men at han trods alt var ”lidt bange” derfor og altså valgte noget andet. Igor Zajtsev analyserede senere varianten korrekt til remis, men sort balancerer på kanten af afgrunden. Måske Fischer havde forsøgt 26. Db1!? Larsen troede da, at 26... Td2 var fint, men overser at efter 27. Lc5! har hvid alt under kontrol med gevinststilling. 26... Dd4+ 27. Kh1 Te3 er dog rimeligt for sort, men med en mere sikker mulighed til rådighed er det nemt at forstå Larsens valg.

26. Kf1

Naturligvis ikke 26. Kh1 De1+!

med mat i bunden.

26... Td2 27. Dc6+ Te6

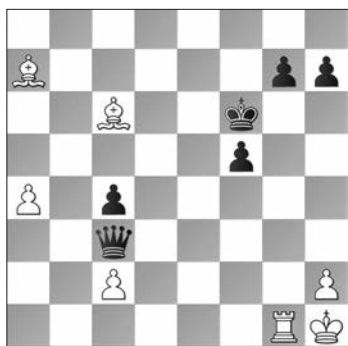
28. Lc5!

Begge spillere finder de eneste træk, her tabte 28. Dc5 f. eks. til 28... Tf2+ 29. Kg1 Txf3+! Nu derimod er det Larsens tur til at beregne præcist:

28... Tf2+ 29. Kg1 Txf3+! 30. Kxg2 Dd2+ 31. Kh1 Txc6 32. Lxc6

Den resterende del af partiet er forklaringen på, at denne stilling generelt er blevet anset for vundet. Byrne skriver lakonisk, at der ingen tekniske problemer er herfra, en vurdering Averbakh er enig i. Larsen selv skriver, at han mener, at 32... a5 "utvivlsomt havde ført til remis". Chancerne er gode, men helt utvivlsomt er det dog næppe, og Timmans analyser eller moderne computere når ej heller til nogen klar konklusion. Partitrækket derimod er glimrende!

32... Dxc3 33. Tg1+ Kf6 34. Lxa7

34... g5??

Averbakh angiver, at 34...f4 blev

spillet, men da både Byrne, men især naturligvis Larsen selv angiver partitrækket, virker det overvejende sandsynligt, at det blev spillet. I Skakbladet kommenterer Larsen ikke på denne stilling, men i rundereporterne sendt hjem til Ekstra Bladet under matchen nævner han, at Fischer ikke var sikker på om han kunne have vundet, hvis Larsen spillede 34... f4!? Larsen selv troede dog ikke på det, men det var Fischer, der havde ret!

En af de afgørende forskelle er i den smukke variant: 34... f4!? 35. Lb6 Dxc2 36. a5 Db2 37. Ld8+ Ke6 38. a6 Dd4!? Forskellen til partiet er nu, at e3-feltet er dækket, hvilket gør at 39. Tb1 c3 40. Lb6 c2 41. Te1+ De5!! er muligt, da hvid efter 42. Txe5 Kxe5 nu ikke har 43. Le3 dækkende forvandlingsfeltet!

Der er masser af andre komplekse varianter, men computerne mener, at sort holder. "Simplere" er dog 34... Ke6!, da hvid efter 35. Lb6 Dxc2 36. a5 Dd3 overraskende nok ikke kan komme videre. Problemet er, at 37. a6 stranded på 37... Dd6! udnyttende, at begge løbere er udækkede på 6. række, og efter 37. Lb7 Db3! gør hvids udsatte løbere igen, at han ikke kommer videre. Stillingen var remis, men for at bruge et af Larsens egne udtryk: "Det vigtigste er at have gevinstchancer!" I praksis vil hvid ofte vinde, sort skal forsvare sig præcist, varianterne er ikke simple etc.

35. Lb6 Dxc2 36. a5 Db2 37. Ld8+ Ke6 38. a6 Da3

På 38... Dd4 vinder nu som nævnt 39. Tb1 c3 40. Lb6 c2 41. Te1+!

39. Lb7 Dc5 40. Tb1 c3 41. Lb6 a-bonden går nu i mål, hvorfor Larsen opgav.

1-0.

Larsen indleder rapporten til Ekstra Bladet med, at partiet var meget spændende, samt at han prøvede at overraske Fischer i åbningen. Selvtilliden og troen på match-strategien virker intakt.

2. matchparti 8. juli 1971

Bent Larsen (2660)
Bobby Fischer (2760)
Siciliansk / B36

1. c4!?

Hvor Fischers førstetræk 1. e4 nærmest gav sig selv, var det mere uklart, hvad Larsen ville starte med. Imod Uhlmann i kvartfinalen spillede han mest 1. e4, men også 1. g3 samt 1. Sf3. Valget faldt på 1. c4, men som man ser i 4. matchparti, med villighed til overgang til normale 1. d4-åbninger.

1... c5 2. Sf3 g6

Fischer tillader overraskende en Maroczy-opstilling. Dels var Larsen selv ekspert i dette som sort, dels, naturligvis, den berømte gevinst imod Petrosjan med hvid!

3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sc6 5. e4 Sf6 6. Sc3 d6!?

Hvor Larsen selv er mere kendt for en række ideer og sejre efter 6... Lg7 er dette kendt som mere solidt. Ideen er, at 7. Le3 nu kan besvares med 7... Sg4.

7. Le2 Sxd4

Konceptet er, at sort når denne afbytning, før hvid har spillet Le3, og ideen bag er, at dronningen står lidt klodset på d4, hvorfor sort vinder tid.

8. Dxd4 Lg7

9. Lg5!?

Typisk Larsen fristes man til at sige. Det gængse er 9 Le3, så naturligvis spiller han ikke det! Men trækket giver nu god mening, og som

En kommende verdensmester.

Larsen selv kommenterer: ”Trækket gav efter min opfattelse straks bonus, da Fischers svartræk fører til tempo- tab samt svækker kongestillingen”. En selvsikker vurdering i forhold til en modstander man netop har tabt 6-0 til! Men pointen er korrekt. Fischers svar er svagt, da h6-Kh7-konstruktionen her netop dels koster tid, og dels gør at hans bondestilling på kongefløjen mister soliditet. Fischer har ønsket potentielt at forhindre Dd2 fulgt af Lh6, men dette var absolut et mindre onde.

9... h6?! 10. Le3 0-0 11. Dd2 Kh7 12. 0-0 Le6 13. f4!?

Hvid har mange lovende opstillinger, men Larsens valg er konsekvent netop søgende at udnytte, at g6 blev svækket af Fischers 9. træk.

13... Tc8 14. b3 Da5

Det er svært ikke at have sympati for Larsen. I Skakbladet skriver han efter sorts træk 17: ”Men de foregående træk havde Fischer spillet forbløffende hurtigt, efter min mening meget letsindigt”. Hans unge modstander spiller hurtigt, selvsikkert og positionelt suspekt! Ønsket om at straffe det, og dermed udligne matchen må have været enormt. Hvid har masser af lovende fortsættelser, men sorts stilling er trods alt så solid, at der ikke er noget direkte afgørende. Computerne foreslår f. eks. 15. Tac1 fulgt af 16. Tad1, men det føles netop lidt for ordinært nu, når man mener, at sort har gjort noget strafbart.

15. a3 a6 16. f5!?

Larsen fortsætter ”logisk” i den forstand, at han søger at presse den sorte stilling maksimalt. Han tvinger nu Fischer ud i en taktisk linedans, problemet er blot, at sort faktisk kan holde sammen på stillingen.

16. Tac1!? var en interessant mulighed forbedrende den hvide stilling, noget som sort derimod har sværere ved. Den taktiske pointe er, at efter 16... Dxa3? 17. Ta1! Db4 18. Ta4 Dxb3 19. Ld1! fanges den sorte dronning. 16... Lg4 besvares med 17. Ld3, og efter 16... b5 er de taktiske forviklinger efter 17. f5! Ld7 18. e5! dxe5 19. fxc6+ fxc6 20. Txf6 exf6 21. Dxd7 lovende for hvid.

16... Ld7 17. b4 De5!

Modigt forsvarsspil af Fischer om end Larsen korrekt skriver, at trækket er nødvendigt af den simple grund, at et tilbagetog ville efterlade hvid med en kæmpe terrænfordel. Den basale taktiske pointe er nu, at 18. Ld4? ikke vinder sorts dronning grundet svaret 18... Sxe4! Larsen skal derfor først bringe den sidste brik med i angrebet, spørgsmålet er blot hvordan:

18. Tae1?!

Ganske logisk, da sorts dronning er under beskydning i e-linjen, hvilket forstærker trykket. Men 18. Tad1!, som ingen af de datidige kommentatorer inklusiv Larsen nævner, er tæt på vinde. Den taktiske pointe er, at efter 18... Lc6? afgør 19. Ld4! Sxe4 20. Lxe5 Sxd2 21. Lxc7,

da sort nu ikke blot kan slå tilbage på g7, da springeren på d2 hænger, og efter 21... Sxf1 er 22. Lxf8! muligt.

18... Sxe4 19. Sxe4 Dxe4 20. Tf4! Dc6 21. Ld3 giver hvid et nærmest afgørende initiativ så Fischer var tvunget til at finde den taktiske sekvens 18... Sg4! 19. Lxc4 gxf5! (derimod ikke direkte 19... Dxc3, da sorts løber hænger på d7 efter 20. fxc6+) om end hvid har et moderat behageligt slutspil efter 20. exf5 Dxc3 21. Dxc3 Lxc3 22. c5. Om Fischer havde fundet det rigtige forsvar, finder vi aldrig ud af, Larsens træk derimod letter opgaven for ham.

18... Lc6

Larsens sidste træk lider under ikke at indeholde en trussel, og Fischer kunne endda have forsøgt 18... b5!?, hvorefter det er uklart, hvordan hvid kommer videre. Computerens forslag er 19. Td1.

19. Lf4

Psykologisk må det have været hårdt for Larsen. Med den sorte dronning tæt på at være fanget, leder man naturligt efter en gevinst, imens uret tikker. Intuition blandet med håb vil have mere end der er, og imens tikker uret, og man er nødt til at lave et træk. Sådan en omstilling er svær og ender tit med at gå galt.

19... Sxe4 20. Sxe4 Dxe4 21. Ld3 Dd4+ 22. Kh1?!

Larsen har ikke omstillet sig og håber tydeligt stadig på at få angrebschancer. 22. Tf2! var bedre, da slutspillet analogt med partiet efter 22... Tce8 23. Le3 Dc3 24. Lxh6 er en forbedret udgave med både tårn og konge bedre placeret.

22... Tce8

Som i 18. træk spiller Fischer sikkert og solidt. Igen var det muligt med ... b5 at søge at presse hvid, men det hænger på den taktiske pointe 23. fxc6+ fxc6 24. Lxh6 bxc4 25. Txf8 Txf8 26. Lxc6+ Kxc6 27. Dxd4 og nu ikke 27... Lxd4, da 28. Lxf8 angriber de hvide bønder, men 27... Tf1+!! 28. Txf1 Lxd4, hvorefter sorts fribønder i centrum sikrer ham klar fordel. Derfor bør hvid spille 23.

cxh5 Lxb5 24. Lxb2 Dxd2 25. Lxd2 axb5 26. Txe7 med et holdbart om end lidt ubehageligt slutspil.

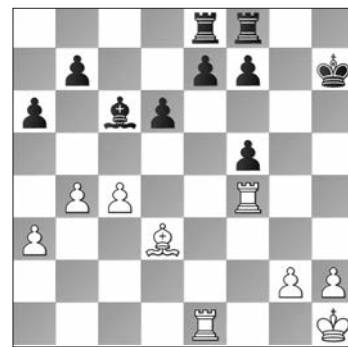
23. Le3

Larsen skriver, at han brugte 13 af sine resterende 30 minutter her, og grundet den truende tidnød valgte at vinde bonden tilbage frem for det chancerige, men ikke helt klare angrebstræk 23. Te3. Objektivt en rigtig vurdering da 23... e6! parerer hvids angreb. Bedste chance er 24. f6!? Lxf6 25. Lxh6, men efter 25... Kg8! har hvid ikke bedre end 26. Lxf8 Txf8, hvorefter sort har glimrende kompensation for den ofrede kvalitet.

23... Dc3 24. Lxh6! Dxd2 25. Lxd2 Le5 26. Lf4 Lxf4

Larsen giver trækket et spørgsmålstegn, og hans foreslåede alternativ 26... Lf6 var sikrere, men partitrækket er ikke objektivt en fejl.

27. Txf4 gxf5

28. Txf5

Et nøglemoment. Efter matchen er Larsen naturligt blevet kritiseret for ikke at søge et par remiser – dels for at pynte på resultatet, men som her tidligt i matchen at stabilisere og dermed fortsat have en realistisk chance. Her som i 23. træk kan man dog netop argumentere for, at Larsen faktisk søger imod remis fremfor at komplicere. Igen var Te3 det rigtige træk, og Larsen nævner, at havde han haft mere tid, havde han utvivlsomt spillet trækket, da hvids chancer netop er at genere sorts udsatte konge. Larsen citerer Nederlandske Piket (der på tidspunkt for analy-

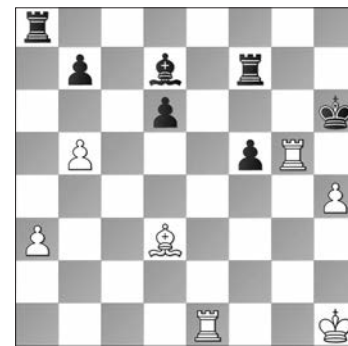
serne havde en 2-årig søn ved navn Jeroen, der senere skulle slå Kasparov!) for at 28. Te3 vinder! Sort må svare 28... Tg8, da truslen er Tg3 fulgt af Th4 med mat. Efter 29 Lxf5+ Kh6 30 Lh3! er sort umiddelbart i store problemer. Pointen er, at 30... Tg7 besvares stærkt med 31. b5! axb5 32. cxb5. 32... Lxb5 strander på 33. Th4+ Kg5 34. Tb4! med trussel imod løberen på b5, og f. eks. 34... Lc6 strander på 35. Tg3+ Kf6 36. Tf4+ Ke5 37. Tf5+! vindende tårnet på g7. Piket og Larsen har nogle varianter, hvor deres vurdering af at hvid vinder, nok er lidt optimistisk, men fordelene er klar. Derimod overser de begge 30... d5!! som computerne påviser holder overraskende enkelt. Ideen er, at 31. Txf7 dxc4 skaber modspil i d-linjen, og at 31. cxd5 Lxd5 dækker bonden på f7. Hvid har ingen måde at opnå fordel på.

28... Kg7 29. Tg5+ Kh6 30. h4 e6 31. Tf1 f5 32. Te1

Flere kilder angiver her 32. Tb1 som det spillede træk. Udover at det ser mærkeligt ud, taber det til 32... Tg8! Hvilket netop er det træk, som partitrækket nu søger at undgå, da det kan besvares med 33. Txc8 Txc8 34. Txe6.

32... Tf7 33. b5 axb5 34. cxb5 Ld7 35. g4 Ta8 36. gxf5 exf5

Nu leder stort set alle rimelige træk til remis. Larsen skriver, at han her havde 4 minutter tilbage, men at han trak hurtigt, ”det burde normalt ikke ske”.

37. Lc4?? Ta4!

Knusende. Pointen er, at 38. Lxf7 Txf4+ fulgt af 39... Kxc5 vinder en bonde for sort. Larsen skriver rigtigt, at det ”ser lidt dumt ud”, at hans næste træk gør, at han nu i stedet taber to bønder, men udfaldet af partiet var alligevel blevet det samme. Hvid står til tab allerede. Resten er trivielt.

38. Tc1 Lxb5 39. Lxf7 Txf4+ 40. Kg2 Kxc5 41. Ld5 La6 42. Td1 Ta4 43. Lf3 Txa3 44. Txd6 Ta2+ 45. Kg1 Kf4 46. Lg2 Tb2 47. Td7 b6 48. Td8 Le2 49. Lh3 Lg4 50. Lf1 Lf3 51. Tb8 Le4 52. La6 Ke3 53. Tc8 Tb1+ 54. Kh2 Kf4.

0-1.

”Et ærgerligt nederlag i et parti, hvor jeg havde initiativet og var tæt på at vinde,” var Larsens konklusion til Ekstra Bladet. Man fornemmer stadig selvtillid, tro på strategi samt at han på ingen måde føler sig hverken chanceløs eller skakligt underlegen.

3. matchparti 11. juli 1971

Bobby Fischer

Bent Larsen

Siciliansk / B88

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 e6 7. Lb3 Le7 8. Le3 0-0 9. f4 Ld7 10. 0-0 a6 11. f5 Dc8??

12. fxe6 Lxe6

12... fxe6 13. Sf5.

13. Sxe6 fxe6 14. Sa4 Tb8 15. Sb6 De8 16. Lxe6+ Kh8 17. Lf5 Se5 18.

Dd4 Dh5 19. Sd5 Sxd5 20. Dxd5 De2 21. La7 Tbe8 22. Tf2 Db5 23. c3 Lh4 24. g3 Dxd5 25. exd5 Lf6 26. Taf1 Sc4 27. Le6 Ta8 28. Ld4 Lxd4+ 29. cxd4 Txf2 30. Txf2 b5 31. Kf1 g6 32. b3 Sa3 33. Ke2 Ta7 34. Tf8+ Kg7 35. Td8 b4 36. Txd6 Sb5 37. Tb6 Sxd4+ 38. Kd3 Sxe6 39. Txe6 a5 40. Kd4 Kf7 41. Te2.

1-0.

“Partiet viser klart, at jeg ikke er i topform. Muligvis er det klimaet her, der ikke passer mig. Her er for varmt og for tørt.” Skiftet er klart: fra stadig selvtilid efter de 2 første partier til nu søgen efter forklaring på nederlagene.

4. matchparti 13. juli 1971

Bent Larsen (2660)
Bobby Fischer (2760)
Kongeindisk / E 97

1. c4 g6 2. Sf3 Lg7 3. d4 Sf6 4. Sc3 0-0 5. e4 d6 6. Le2 e5 7. 0-0 Sc6 8. d5 Se7 9. Sd2 c5 10. Tb1 Se8 11. b4 b6 12. a4 f5 13. a5 Sf6 14. Da4 Ld7 15. Da3 Lh6 16. Ld3 Dc7 17. bxc5 bxc5 18. exf5 gxf5 19. Lc2 a6?!

Jeg er vokset op med denne stilling som et eksempel på Fischers bedre skakforståelse. Averbakh beskriver hvids modspil som endt i en blindgyde. Fortællingen er simpel: Fischers sidste træk 19... a6 lukker ned for hvids chancer på kongefløjen, hvorefter sort først overfører tårnet

til e8 og derefter løberen bakkende til c8 med en perfekt angrebsformation, hvor alle brikker deltager i jagten på den hvide konge. Hvid har fejlet med dels exf5, hvor gxf5 forstærker sorts kontrol over centrum samt åbner g-linjen, derudover er løberen på c2 samt dronningen på a3 ude af spil og især langt væk fra den hvide konge.

Fortællingen er logisk, men som i 1. parti, ekstremt præget af den resterende del af partiet. For Larsen står her klart bedst!

20. Sde4?!

Ikke dårligt, men mister det meste af fordelene. Stærkt var 20. Tb6! for efter 20... Sc8 21. Tb3 Se7 har hvid opnået, at tårnet på b3 dels dækker springeren på c3 såvel som det potentielt kan overføres til kongefløjen. Det gør, at 22. Sf3! nu er muligt, da 22... Lxc1 23. Dxc1 Dxa5 besvares stærkt med 24. Dh6!, da c3 nu ikke er i slag, hvorfor hvid har et nærmest vindende angreb. 22... f4 er en bedre chance, men f. eks. 23. Se4 er bedre for hvid, 23... Sxe4 24. Lxe4 Lf5 25. Sd2 åbner f. eks. igen for, at tårnet kan bruges via 3. række. Er dette for avanceret, er det værd at bemærke, at det simple 20. Se2 også sikrer hvid betydelig fordel. Det forbereder både fremstødet f4, såvel som springeren kan placeres på g3, hvorefter ... f4 altid besvares med Sge4. Sort kan prøve 20... f4, men da er 21. Se4 igen fordelagtigt for hvid. I det følgende kan Larsen naturligvis spille bedre og har stadig en fin stilling, men igen går det helt galt.

20... Lxc1 21. Sxf6+ Txf6 22. Tfxc1 Taf8 23. Tb6 Lc8 24. Se2 f4 25. Le4 Sf5 26. Tc6 Dg7 27. Tb1 Sh4 28. Dd3 Lf5 29. Kh1 f3 30. Sg3 fxe2+ 31. Kgl Lxe4 32. Dxe4 Sf3+ 33. Kxe2 Sd2.
0-1.

“Mit eneste ønske er at komme væk herfra så hurtigt som muligt,” skriver Larsen i Ekstra Bladet.

Han tager til lægen, diagnosen er problemer med varmen og for højt

blodtryk.

“64” stiller naturligt spørgsmål ved, hvad der var Larsens reelle begrundelse for at forlange en timeout. Sygdom grundet varmen eller skakligt chok? Larsen veg historisk aldrig fra forklaringen om, at varmen var et stort og for ham overraskende problem. Da vi snakkede kort derom privat, var det stadig opfattelsen. Fischer var bedre rustet til at håndtere den overraskende hedebølge, han spillede f.eks. tennis, uden varmen lod til at genere ham, imens led Larsen kraftigt og havde søvnproblemer. Historiske vejrdata for Denver er at finde på internettet, og de bekræfter Larsen i, at forholdene var ekstreme. 39 grader to af dagene er stadig varmere i Denver for de pågældende dage. Hvor Larsen kunne have forventet, hvad der ville have været en behagelig dansk sommer, var der i stedet en ekstrem hedebølge.

Man kan argumentere for, at det er “ens for alle”, men mennesker reagerer forskelligt derpå, og noget kunne tyde på, at Larsen ikke kunne håndtere stærk varme. Også OL i Havanna 1966 voldte store problemer.

5. parti udsættes to dage. Måske indikerende lidt tilbagevendende kampvilje. I hvert fald udsætter det jo netop den ønskede hjemrejse.

5. matchparti 18. juli 1971

Bobby Fischer (2760)
Bent Larsen (2660)
Siciliansk / B88

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 e6 7. Lb3 Le7 8. Le3 0-0 9. 0-0 Ld7 10. f4 Dc8!?

“Larsen veg historisk aldrig fra forklaringen om, at varmen var et stort og for ham overraskende problem. Da vi snakkede kort derom privat, var det stadig opfattelsen.”

Teknisk set en fin nyhed.

11. f5 Sxd4 12. Lxd4 exf5 13. Dd3 fxe4 14. Sxe4

14. Dg3 Sh5 ”er ikke klart,” skriver Larsen. Utvivlsomt forberedt før matchen, og som computerne angiver eneste, men dog et tilstrækkeligt forsvar.

14... Sxe4 15. Dxe4 Le6 16. Tf3 Dc6 17. Te1 Dxe4 18. Txe4 d5 19. Tg3 g6 20. Lxd5

20... Ld6??

20... Lxd5 21. Txe7 Tae8 holder enkelt remis. Larsen angiver matchstillingen som grund til fravalget, hvorfor det nu så bliver 5-0 i stedet.

21. Txe6 Lxg3 22. Te7 Ld6 23. Txb7 Tac8 24. c4 a5 25. Ta7 Lc7 26. g3 Tfe8 27. Kf1 Te7 28. Lf6 Te3 29. Lc3 h5 30. Ta6 Le5 31. Ld2 Td3 32. Ke2 Td4 33. Lc3 Tcxc4 34. Lxc4 Txc4 35. Kd3 Tc5 36. Txa5 Txa5 37. Lxa5 Lxb2 38. a4 Kf8 39. Lc3 Lxc3 40. Kxc3 Ke7 41. Kd4 Kd6 42. a5 f6 43. a6 Kc6 44. a7 Kb7 45. Kd5 h4 46. Ke6.

1-0.

Det blev ved drømmen.

Kommentarerne til Ekstra Bladet bliver kortere og kortere, om noget er det imponerende, at han faktisk prøver at spille et parti trods den håbløse situation.

6. matchparti 20. juli 1971

Bent Larsen (2660)
Bobby Fischer (2760)
Birds Åbning / B21

1. f4!?

Humør og højt humør samt vilighed til at spille et kompliceret parti. Imponerende efter omstændighederne.

1... c5 2. Sf3 g6 3. e4 Lg7 4. Le2 Sc6
5. 0-0 d6 6. d3 e6 7. Sa3 Sge7 8. c3
0-0 9. Le3 a6 10. d4 cxd4 11. Sxd4
b5 12. Sxc6 Sxc6 13. Dd2 Dc7 14.
Tad1 Td8 15. Sc2 Tb8

16. a3?

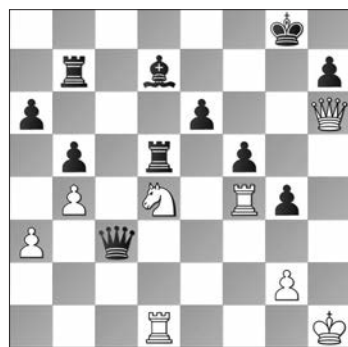
Larsen kritiserer med rette dette træk, som har den effekt, at 17. Ld4! – der ellers er det stærke svar på ... Sa5 – nu ikke er muligt grundet ... Sb3! Det spændende ved diagramstillingen er, at moderne engines eller neurale netværk her anbefaler randbondeangrebet 16. h4! Det ville være fristende at skrive, at trods Larsens forkærlighed for sådanne angreb var han dog ikke helt klart til det i denne version endnu. Men han skriver faktisk i Skakbladet, at 16. h4!? her kom i betragtning!

16... Sa5 17. e5?! Lf8 18. b4?! Sc6
19. Sd4 dxe5 20. fxe5 Sxe5 21. Lg5

**Td5 22. Df4 Lg7 23. h4 Tb7 24. Lf6
Lxf6 25. Dxf6 Dxc3? 26. h5 gxh5**

Larsen fortæller i Ekstra Bladet, at Fischer her virkede meget nervøs. Umiddelbart utroligt med matchstillingen in mente, men jeg erindrer det samme, da Anand førte med 3 point og havde 3 partier igen imod Kramnik ved VM i 2008.

27. Kh1 Sg4 28. Lxg4 hxg4 29.
Dh6 Ld7 30. Tf4 f5

31. Df6??

31. Dg5+ Kf7 32. Dxc4 Dc8! holder for sort, hvorefter Larsen må tage remis med 33. Dh5+ og evig skak. Det vil han ikke, og altså 6-0:

31... Lc8 32. Tff1 Tf7 33. Dh6 Lb7
34. Sxe6 Df6 35. De3 Te7 36. Tde1
Td6 37. Dg5+ Dxc5 38. Sxg5 Txe1 39.
Txe1 Ld5 40. Te8+ Kg7.
0-1 og 0-6.

Ikke verdensmester

Ekstra Bladet stiller op ved ankomsten i Kastrup Lufthavn og møder en Larsen i fint humør, der siger, at humøret naturligvis sank undervejs, men nu er det fint igen. Varmen medførte manglende søvn ledende til dårlig koncentration. Konfrontation med Spasskij's påstand om, at han aldrig bliver verdensmester, svarer Bent, at han stadig selv tror på chancen.

Det blev Spasskij, der fik ret, og ved Petrosjan Memorial i 1999 giver Larsen selv forklaringen: ”Grunden til, at jeg ikke blev verdensmester, var, at der var spillere, der var bedre

end mig!”

Det er umuligt at konkludere anderledes selv med danske briller på denne match. Larsens strategi var modig, måske endda den der gav ham de bedste chancer. Men væsentligt var det, at chancerne nok var meget små. Strategisk virkede Larsen bestemt ikke chanceløs, i 2. og 4. parti med de hvide brikker endda bedre. Dårligere forberedt end Fischer ej heller.

Larsen vurderer selv, at han generelt gør mere ud af åbningsfasen end Fischer, og det indtryk ødelægger matchen ikke. Men at fuldføre et helt parti med det ambitiøse spiloplæg lykkedes aldrig. Varmen gjorde det uden tvivl endnu sværere, men tilbage står, at Fischer var klart bedre i de afgørende sekvenser. Samme indtryk får man af matchen i 1968 imod Spasskij.

Spasskij og Fischer måtte vise topniveau

Begge matcher er fascinerende skak, hvor om nogen Larsen byder op til spændende komplekse partier, men derigennem netop tvinger, hvad der skal vise sig at være senere verdensmestre til at vise deres topniveau. Hvilket de så eftertrykkeligt begge gør og vinder med stor margin.

Sværere er det grundlæggende ikke at forklare, hvilket Larsen vel også giver udtryk for i 1999. At tabe 6-0 ser naturligvis dumt ud, og præger eftermælet i en sådan grad, at man kan have forståelse for, at andre i lignende situationer har sikret sig et ”hæderligt” nederlag fremfor – som Larsen – konsekvent at forsøge et comeback, hvor umuligt det end måtte se ud. Jeg har stor respekt for tilgangen.

Larsen troede på, at han var verdens bedste, eller i hvert fald havde han et ønske om at finde ud af, om han var!

På eventyr i New York

Den danske internationale mester Silas Esben Lund har boet i USA siden januar 2017 sammen med konen Lu Mu. Først i Brooklyn, New York, siden i Jersey City på den anden side af Hudson-floden. Sammen har de firmaet SILU Games, hvor alle skak- og spilaktiviteter går igennem. Lu er hobbyfotograf og har sørget for billeder til denne artikel, og hun står også for økonomien i firmaet. Til daglig er hun Social Worker som svarer til socialrådgiver i Danmark, men som dog er en 5-årig master-uddannelse. Her beretter Silas om sit eventyr i New York og omegn i de næsten 5 år, han har været derovre.

Udsigt fra Silas' og Lu Mus hjem i Jersey City. De flyttede til New Jersey i 2018, og på den anden side af Hudson-floden som ses ude til venstre, er Manhattan. Sydpå ses Frihedsgudinden og Ellis Island, som i dag er et fremragende historisk museum, men som indtil 1924 var det sted, hvor alle emigranter til USA skulle igennem. Dette er med til at forklare New Yorks mangfoldighed selv i dag.

Ankomst til New York

USA er blevet en seriøs kandidat til titlen som verdens stærkeste skaknation, efter at Levon Aronian sluttede sig til USCF – den amerikanske skakunion – i februar 2021. Aronian er ikke den eneste verdensklasespiller som har fundet vej til mulighedernes land – alene det seneste tiår har der været tilgang af Wesley So (fra Philippinerne) og senest Dominguez Perez (fra Cuba). So var med til at vinde guldmedalje for det amerikanske OL-hold i 2016, for første gang siden 1976.

Aronian har slået sig ned i St. Louis, Missouri, som vel kan betragtes som USA's skakhovedstad med den imponerende institution *Chess Club and Scholastic Center*. Det er bemærkelsesværdigt, at selvom New York er en stor og velkendt skakby, så tiltrækker den ikke superstormestrene: De bor alle rundt omkring i USA. Hovedårsagen til dette er nok, at der ikke er store, årlige stormesterturneringer i New York som i andre stater. Lidt firkantet sagt er New York mest kendt for Marshall Chess Club, skak i de forskellige parker og skoleskakken, som er vidt udbredt i byen og gør, at New York dominerer nationale skoleskaktturneringer. Der sker dog små ting rundt omkring i byen, og siden min ankomst til New York har jeg forsøgt at komme hele vejen rundt om skaklivet.

Andrew Ardito (2100)
Silas Esben Lund (2350)

Bankers Athletic League 2017
Fransk / C 06

Holdskak i New York er ikke som i Danmark og foregår på et mere lokalt niveau. *Bankers Athletic League* går tilbage til 1917, hvor forbindelsen til bankerne dog er gået tabt med tiden således, at holdene i dag er mere eller mindre tilfældigt sammensat. Jeg spillede et par år i denne liga og nåede også at vinde turneringen med Team Wu – et hold sam-

mensat af skakentusiasten Robert Chen, som var stålsat på at vinde ligaen hvert år. Hans entusiasme kan måles på det blikmonster af en pokal, som jeg slæbte hjem i metroen til stor nysgerrighed fra de andre passagerer. Holdstørrelsen er på fire spillere, og selv var jeg bræt 1.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Ld3 c5 6. c3 Sc6 7. Se2 cxd4 8. cxd4 f6 9. exf6 Sxf6 10. 0-0 Ld6 11. Sf3 Dc7 12. Lg5 0-0

13. Dc1?!

Hovedfortsættelsen er her 13. Lh4 med ideen at bytte de sortfaldede løbere på g3.

13... Sg4! 14. h3 Txf3!

Et typisk kvalitetsoffer i disse stillinger, ideen er at bryde hvids kongestilling op og starte et angreb. Positionelt giver det også mening, da det styrker kontrollen over d4 og e5.

15. gxf3 Sh2 16. De3

Hvid vælger at give kvaliteten tilbage med det samme. 16. Td1 Sxf3+ 17. Kg2 e5 med et stærkt angreb.

16... Sxf1 17. Txf1

17... e5

Et typisk dilemma i disse stillinger: Skal sort bryde op med e6–e5 og spille på initiativet, eller fortsætte roligt med Ld7 og udvikling af tårnet? I dette tilfælde skulle jeg have valgt den sidstnævnte mulighed, da hvids svækkelse af kongefløjen er permanent.

17... Ld7! 18. Lf4 Lxf4 19. Sxf4 og nu f.eks. 19... Dd6 eller 19... Te8.

18. dxe5 Sxe5 19. f4?!

19. Lf4! Lxh3 kan besvares med 20. Lxe5! Lxe5 21. Tc1! Jeg havde misset denne idé, hvor f3–f4 er et dobbeltangreb mod e5 og h3 (21. f4? Lxf1). 21... Lh2+! 22. Kh1 De5 23. f4 Dh5 24. Kxh2 Lf5+ 25. Kg2 Dg6+, sådan vinder sort officeren tilbage på d3. 26. Dg3 Lxd3 27. Dxd6 Lxg6 28. Sd4, hvid står aktivt og har kompensation for bonden i dette slutpil.

19... Sxd3 20. Dxd3

Sort har klar fordel her, men det skal stadig spilles præcist.

20... Df7! 21. Td1 Lf8! 22. Df3

22. Dxd5 Lxh3 giver sort klar fordel.

22... h6 23. Lh4 Le6?!

Dette taber et tempo.

23... Ld7! 24. Sc3?! var trukket jeg frygtede ... 24... Lc6! 25. Sxd5 ... da jeg ikke var sikker på, at kunne jage Sd5 væk. Dog er 25... g5! 26. Dg2 Td8 afgørende.

24. Sd4 Ld7 25. f5 Te8 26. Lg3 Te4 27. Db3

På dette tidspunkt skal jeg spille præcist for at bevare min fordel.

27... Lc6

27... b6! 28. Se6 (28. Kh2 Lc5) 28... Dxf5 29. Sxf8 Kxf8 30. Ld6+ Kf7 31. Dxd5+ Dxd5 32. Txd5 Lxh3 med klar sort fordel.

28. Dc3 Dh5!?

Jeg var tiltrukket af det følgende kvalitetsoffer.

29. f3 Txd4 30. Txd4 Dxf5

Min oprindelige idé var at følge op med 30... Dxd3, men efter 31. Tg4! er det sort, som skal passe på. Tårntrækket beskytter g3 og f5 og lægger desuden pres på g7, samtidig med at min dronning er en smule afskåret.

31. h4 Le7 32. Tf4 De6

33. Tg4?!

I stedet for at konsolidere stillingen søger hvid aktivt modspil. Han skulle have overført den sortfaldede løber til d4: 33. Lf2! med en udmærket stilling.

33... Lf6 34. Dd2 d4

Hvid havde baseret sit spil på den følgende store overseelse:

35. Dxd6?? Dxd6 0-1.

En anden, tilsvarende holdturnering i New York er *Commercial Chess League*, hvor jeg også nåede at spille en sæson. Fælles for begge turneringer er, at matcherne ofte foregår på alle mulige lokaliteter – hvad der kan lade sig gøre med lokale forbindelser i en by hvor huslejepriserne er tårnhøje. Jeg har spillet matcher i private hjem med begrænset albuerum, på offentlige pladser, i en lukket kantine

om aftenen samt i erhvervslokaler i midtbyen, på en holdkammerats arbejdsplads efter lukketid. Denne ad hoc tilgang er meget typisk for New York.

New York som historisk skakby

Den første officielle match om verdensmesterskabet i 1886 blev afholdt i tre amerikanske byer: New Orleans, Saint Louis og New York. Wilhelm Steinitz, som på dette tidspunkt stadig repræsenterede Det Østrig-Ungarske Rige, blev verdensmester og emigrerede kort tid efter til New York. Herefter repræsenterede han USA og skiftede det tyske kejsernavn Wilhelm ud med William. I de følgende år blev VM-matcherne ofte spillet i New York: i 1891 (titelforsvar mod Isidor Gunsberg), i 1894 (tab af titlen til Emanuel Lasker, værtskabet blev delt med Philadelphia, Pennsylvania og Montreal, Canada) samt i 1907 hvor Lasker forsvarede titlen mod Frank Marshall.

Herefter forsvandt New York for en tid fra skakscenen, men værd at bemærke er de to store internationale turneringer i 1924 og 1927, sidstnævnte var en slags forpremiere og styrketest på den kommende VM-match i Buenos Aires mellem Capablanca og Aljechin (som Aljechin vandt).

Den første officielle skakolympiade fandt også sted i 1927, men USA deltog først fra den 2. officielle skakolympiade i 1928, og vandt siden fire guldmedaljer inden 2. Verdenskrig brød ud i 1939: i 1931, 1933, 1935 og 1937.

Efter 1945 var det Sovjetunionen som sad tungt på skaktronen med utallige VM-matcher i Moskva, og utallige sovjetiske verdensmestre. Også OL-tronen havnede østpå, da Sovjetunionen vandt stort set alle stævner fra 1950-1974. Eneste undtagelse var Jugoslavien som vandt i 1950, og som sagt vandt USA så i 1976.

Hovedrummet i Marshall Chess Club med en buste af Frank Marshall i baggrunden. Bagest til venstre er hovedkontoret, hvor personalet holder til.

Fischer

Fænomenet Robert James Fischer (1943-2008) var uden tvivl med til fremme skakken i New York og USA, og der var stort fokus på ham, fra han vandt det amerikanske mesterskab, som 14-årig i 1957/58, og til han opnåede den højeste titel i Reykjavik 1972 ved at slå Boris Spasskij. Derefter forsvandt han som bekendt fuldstændig fra skakscenen og undlod at forsvare VM-titlen mod Anatolij Karpov i 1975, som derfor blev udnævnt til verdensmester uden kamp.

Fischer voksede op i New York og spillede først i Manhattan Chess Club, siden i Marshall Chess Club. Filmen *Searching for Bobby Fischer (1993)* er en fin beskrivelse af skakmiljøet i New York på det tidspunkt, hvor skoleskakken var stigende, men dog endnu ikke havde nået den organisationsgrad, som vi ser i dag. Mere om det senere.

New York tilbage på scenen

Først i slutningen af det 20. århundrede begyndte New York igen at røre på sig, først med matchen i 1990 mellem Kasparov og Karpov (delt værtskab med Lyon i Frankrig), hvor

Kasparov trak sig sejrrikt ud. Kasparov mødte også inderen Anand i 1995, hvor hele matchen blev spillet på 107. etage i World Trade Center. De meget medieomtalte matcher med Kasparov mod Deep Blue foregik begge i USA, først i Philadelphia 1996 hvor Kasparov vandt og siden en revanchematch i New York 1997, hvor computeren for første gang nogensinde slog et menneske i en match.

I november 2016 kom en VM-match så endelig tilbage til New York, denne gang med russiske Sergej Karjakin som udfordrer til verdensmester Magnus Carlsen. Carlsen vandt som bekendt, og selv var

jeg i New York på dette tidspunkt for at forberede min flytning til byen to måneder senere. Lu og jeg blev gift på rådhuset i Brooklyn, og jeg blev også inviteret til at kommentere to af matchens partier i den velkendte Marshall Chess Club.

Marshall Chess Club

10 dage efter min ankomst til New York havde jeg min første bogpræsentation i Marshall Chess Club. Det var med *The Secret Life of Bad Bishops* (2014), senere skulle jeg gøre det samme med mine senere bøger for Quality Chess.

Marshall Chess Club er velkendt

uden for USA's grænser, men er af god grund også centrum for skakken i New York. Af store, tilbagevendende turneringer i byen, er to af de største arrangeret af MCC: *New York International* i sommermånederne, og klubbesterskabet i december, som normalt tiltrækker adskillige stormestre.

De seneste par år har klubben desuden udvidet med årlige norm-turneringer: en lukket IM- og GM-turnering i både foråret og efteråret. At sådanne turneringer manglede i New York var oplagt – og stærke titelholdere med forskellige nationaliteter er allerede til stede i byen, hvilket ofte er den største hindring for arrangører. Jeg vil tage min del af æren for, at klubben startede ud med disse normturneringer, og selv har jeg spillet med som udenlandsk IM'er i adskillige af disse round robin-turneringer.

Kurser for medlemmerne

Udover turneringer af enhver art udbyder MCC også kurser på forskellige niveauer til deres medlemmer. Jeg kører selv et par stykker – i disse dage online, mens vi stadig venter på, at New York åbner op igen efter COVID-19.

Det er klubbelen (*Marshall Chess Club*), der økonomisk står for de daglige aktiviteter som finansieres af klubbens medlemmer via deres medlemskab. En anden del er *Marshall Chess Foundation*, som er en non-profit organisation, der overser alting og også ejer hele bygningen på 23 West 10th Street i Manhattan. Og her skal ses en stor del af hemmeligheden bag klubbens succes: De ejer deres egne lokaler.

Til sammenligning kan nævnes den historiske *Manhattan Chess Club*, som arrangerede de internationale turneringer i New York 1924 og 1927, og som også lagde lokaler til de to VM-matcher i 1886 og 1891 blandt mange andre ting. Klubben måtte desværre lukke definitivt i

2002, efter at den havde skiftet lokaler flere gange i de sidste år inden lukningen. De kunne simpelthen ikke betale deres leje.

Før lukningen var Manhattan Chess Club den næstældste i landet (stiftet i 1877), kun overgået af *Mechanics Institute Chess Club* (i San Francisco, Californien) stiftet i 1855 og som stadig eksisterer. Manhattan Chess Club var altså virkelig en institution i amerikansk skakhistorie. Der er stort håb om at Marshall Chess Club ikke vil lide samme skæbne.

Hans Niemann (2436)

Dzhurabek Khamrakulov (2517)

103. klubbesterskab, Marshall Chess Club 2019
Katalansk / E02

I 2019 besluttede MCC at slå klubbesterskabet sammen med den lukkede GM-turnering, og den fortjente vinder blev den usbekiske stormester Khamrakulov. Her vinder han over en ung, talentfuld spiller, som i øvrigt lige er blevet udnævnt til USA's næste stormester.

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. g3 dxc4 5. Da4+ Sbd7 6. Lg2 a6 7. Se5 Le7 8. 0-0 0-0 9. Sxc4 c5 10. dxc5 Lxc5 11. Le3 Lxe3 12. Sxe3 Tb8 13. Sd2 b5 14. Da3 b4 15. Da4 Sc5 16. Dc2

En uskyldigt udseende katalaner, hvor der ikke synes at være det helt

store på færde. Men sort formår i det følgende at udspille sin unge modstander.

16... Lb7 17. Lxb7 17. Dxc5 Dxd2 17... Txb7 18. Sb3 Sxe4 19. Tad1 Db6 20. Td4 Tc7 21. Dd3 Sc5 22. Sxc5 Txc5 23. Td1 a5 24. Td6 Dc7 25. Td8 h5 26. Td4 Tc8 27. Kg2

I stedet giver 27. Td8+ Txd8 28. Dxd8+ Dxd8 29. Txd8+ Kh7 et slutspil med masser at spille for.

27... g6

28. b3

Dette træk giver et forpostfelt til springeren på c4, men svækker også c3.

28... Db7+ 29. Kg1

Værd at overveje var fortsættelsen 29. f3 Tc3 30. Dd2 Da6 31. Sc4 med en kompliceret stilling.

29... Tc3 30. Dd2 Se4 31. Td8+ Kh7 32. Dd4 Txd8!

Sort er klar til at ofre a5-bonden og gå over til et direkte kongeangreb.

33. Dxd8 Tc8 34. Dxa5?

34. Td7 Txd8 35. Txb7 Kg7 er en smule ubehageligt for hvid, da sort kan invadere med tårnet og angribe svækkelserne på a2 og e2 – men naturligtvis at foretrække fremfor teksttrækket.

34... Sc3 35. Td2 Sxe2+! 36. Kf1
36. Txe2 besvares med 36... Tc1+ 37. Sf1 Txf1+! 38. Kxf1 Dh1 mat.

36... Df3

Sorts angreb er for stærkt, og hvid har problemer med at få dronningen tilbage i spil.

37. Sc4

37. Dxb4 Tc1+ 38. Td1 Sc3! 39. Txc1 Dh1 mat.

37... Sc3 38. Kg1 Se2+ 39. Kf1 Sc3 40. Kg1 Se4 41. Tb2

41. Dxb4 h4! fremtvinger 42. gxh4, og her kan sort enten fortsætte angrebet med 42... Tc5 eller tage kvaliteten med 42... Sxd2.

41... h4 42. gxh4 Tc5 43. Da7 Kg7

Et køligt stille træk: Dronningen på f3 er nu frigjort fra forsvaret af f7.

44. h3 Dxb3 45. Te2 Dxb4

Hvid opgav. Sorts tårn er på vej til g5.

0-1.

Hans Niemann har desuden gået på Anderson School. Det var før min tid, men jeg arbejder på denne skole og er dermed i tæt kontakt med de største talenter i New York. Mere om Anderson School i næste afsnit.

Skoleskak i New York

I starten af min tid i New York havde jeg privatelever, et par enkelte projekter og en bogkontrakt for Quality Chess på *Opening Simulator: King's Indian Defence*. Snart skulle jeg dog stifte bekendtskab med skolesystemet i New York, og meget symptomatisk er det, at *Opening Simulator* først blev klar til udgivelse i 2019 – jeg begyndte at få travlt. Den midlertidige opholds- og arbejdstilladelse gik igennem i maj 2017, og kort tid efter, var jeg til to jobsamtaler og blev ansat som skaklærer om eftermiddagen (*After School Chess*)

Bogpræsentation i Marshall Chess Club af *Opening Simulator: King's Indian Defence*, som udkom i sommeren 2019. Bogen er skrevet sammen med IM Andreas Skytte Hagen. Marshall Chess Club har de seneste par år investeret i nyt udstyr i form af tv-skærme for at forbedre oplevelsen til foredrag, men det leverer også bedre information omkring turneringer og klubbens andre aktiviteter.

på to skoler i New York.

Queens Paideia School er en lille privat skole i Long Island City i Queens, godt gemt væk på 3. sal i en bygning med en masse andre sports- og musikaktiviteter. Ikke et sjældent syn i New York. Skolen har kun to lokaler, som de lejer sig ind i, og et begrænset antal elever, heriblandt en del hjemmeskole-elever, som tager noget af uddannelsen hjemmefra. Et fleksibelt system, hvor folk kan stykke uddannelsen sammen på den måde, de ønsker det. På den måde kom jeg også i forbindelse med fænomenet *homeschooling*, hvor jeg underviste grupper af elever i skak i privat regi.

Det andet job var i *Anderson School* beliggende på Upper West Side i Manhattan, og som er en offentlig skole for særligt begavede (G&T – *Gifted and Talented*). Fra starten var det tre dage om ugen, hvor jeg havde ansvaret for den stærkeste gruppe om eftermiddagen (svarende til ca. 800-1300 i dansk rating). Min arbejdsgiver Ivan Dirkx kører også skakprogrammer på to andre skoler i området (han har et privat firma, der samarbejder med skolen), og da vi har en god indbyrdes forståelse, besluttede jeg fra 2019 at arbejde alle ugens fem dage med ham – og det gør jeg den dag i dag. Udover skakken om eftermiddagen har Anderson School også skak på skoleskemaet (i denne kapacitet er Ivan ansat af skolen) – og jeg har af og til overtaget denne tjans for ham.

Således kan de mest ivrige unger lave masser af skak på to fronter i skoleregion – i løbet af dagen og om eftermiddagen – samt konkurrere i turneringer hver weekend på forskellige skoler eller i klubregi. Det er denne organisation, der er blevet forfinet siden entusiasmen startede i 1990'erne. Mange skoler i New York udbyder som Anderson School skak på disse to måder, og således skabes der en stor base af skakspillere. Det er ikke overraskende, at New York altid ligger i toppen, når der skal ud-

deles præmier i nationale turneringer.

Inden jeg overgik til at samarbejde 100 % med Ivan, havde jeg været på et par andre skoler (herunder private) og læringscentre, og diverse privatelever og læring i små grupper havde bragt mig rundt i metrosystemet i New York, fra Queens i øst til

Brooklyn i syd. Men nu var tiden altså kommet til at begrænse sig.

Fire slags skoler

Der er fire slags skoling herovre: offentlig-, privat-, charter- og hjemmeskoling. Charter-skoler er kort fortalt offentligt støttede skoler, som

Svigerforældrene i Benxi, tæt på Beijing, har eget trykkeri, hvor vi får lavet vores Skak-kalender, matematiske spil samt andre tryksager. 2022 Chess Calendar vil snart være tilgængelig!

er privat styret, men de skal stadig leve op til et bestemt grundlag (charter) og bliver bedømt på resultater. Charter-skolerne har typisk meget mindre i støtte i forhold til de offentlige skoler, men nyder dog stor succes i New York og er populære blandt sorte og latinoer, som ofte lever i områder, hvor de offentlige skoler ikke er så velfungerende.

Det mest kendte Charter-skolesystem er *Success Academy Charter Schools*, som er meget populært med lange ventelister, og deres skoler er oftest repræsenteret i stort tal til både regionale og nationale skaktureringer. SACS blev grundlagt i 2006 og havde fra starten skak på skoleskemaet. En overgang var jeg træner for deres skolelærere og nåede at besøge et par af deres skoler i Harlem, og jeg er imponeret over, hvor velfungerende systemet og de enkelte skoler er.

Searching for Bobby Fischer

Filmen *Searching for Bobby Fischer* (1993) beskriver udmærket skaks scenen i New York, hvor hustlerne i Washington Square Park også har deres kulturelle plads. Mange skakspillere herovre spiller ofte hurtigt og praktisk, med fokus på risiko og at lægge pres på modstanderen – og dette var lidt af et kulturchok for mig, da vi i Danmark ofte lægger vægt på at spille korrekt og også er villig til at bruge tiden på uret for at opnå dette. Dette er selvfølgelig en generalisering, men den passer udmærket. Denne praktiske tilgang kunne også beskrives som overfladisk, og det er heller ikke helt forkert. Jeg er i hvert fald ikke den eneste udenlandske skaklærer, som har klaget over, at selv børnene er utålmodige og gerne vil have hurtige svar på spørgsmål i stedet for at give sig tid til at fordybe sig over en stilling. Det er bare en del af skakkulturen i New York.

Min arbejdsgiver Ivan har i øvrigt haft både Bruce Pandolfini og Josh Waitzkin som trænere, da han vok-

sede op med skak i New York. Begge optræder i filmen, Bruce Pandolfini som sig selv, mens den unge Josh er vores hovedperson. Ivan fortæller, at Bruce i virkeligheden ikke er så kattet en personlighed, som filmen fremstiller ham, men snarere en der får alle til at føle sig velkomne i klubben. Da filmen blev lavet, eksisterede Manhattan Chess Club stadig, og Bruce var også knyttet til klubben.

Omvendt er Waitzkin i virkeligheden et stort konkurrencemenneske, og han ville aldrig have accepteret en remis i en vundet stilling for at dele mesterskabet, sådan som det bliver fremstillet i filmen. Nuvel, Hollywood skal jo skabe drama på flere niveauer. Som eksempel på Josh Waitzkin's "dræberinstinkt" kan nævnes, at han blev verdensmester i *Tai Chi Push Hands* og også har været involveret i anden kampsport.

Silas Esben Lund (2328) Matan Prilleltensky (2097)

Marshall Chess Club IM-turnering, spillet i marts 2020 – lige inden alting lukkede ned i New York. Slavisk / D12

Det følgende parti blev spillet i en af IM-turneringerne arrangeret af Marshall Chess Club. Efter et lidt shaky tidligt midtspil fik jeg lov til at bygge en imponerende angrebsstilling op for siden at bryde igennem.

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. e3 Lf5 5. Sc3 e6 6. Sh4 Le4!?

Sort fremprovokerer f2-f3 i håb om at det vil give svækkelser på de sorte felter på kongefløjnen. Det andet hovedtræk er det ligefremme 6... Lg6.

7. f3 Lg6 8. Sxg6 hxg6 9. g3 Ld6

Truer med at slå på g3.

10. f4

Mere fleksibelt er fortsættelsen 10. Kf2 Dc7 11. Kg2 Sbd7 12. Ld2, men jeg var i humør til at spille med en mere lukket bondestruktur.

10... Sbd7

10... Lb4!? var en anden mulighed, for at kæmpe om e4-feltet med det samme.

11. c5

Bondefremstødet c4-c5 kommer ofte med en række opfølgningstræk: Hvid skal have en plan klar for opbruddet b7-b6, og kampen om e4 er pludseligt blevet intensiveret.

11... Le7?!

Mere naturligt er 11... Lc7, og sort er klar til at kæmpe om e4: 12. b4 Se4! eller 12. Ld3 La5! Med løberen på c7 har sort også ideen g6-g5 med pres på g3 – da sorts tårn stadig befinder sig på h-linjen.

12. b4 0-0?!

12... b6 med det samme er mere naturligt.

12... a5 kan besvares med 13. b5.

13. Ld2 b6 14. Ld3?

Men dette træk er en fejl. Bondestrukturen er fastlagt, men der er dynamiske officersofre i luften så længe, hvid er underudviklet med kongen i centrum. I stedet burde hvid have spillet 14. La6! der udvikler løberen, og holder a-bonden tilbage, samt truer La6-b7.

14... a5 15. a3 Dc7?

Stærkt er 15... axb4 16. axb4 Txa1 17. Dxa1 bxc5 18. bxc5 Sxc5! 19. dxc5 d4! med stærkt modspil for officeren.

16. 0-0

Hvid har holdt kontrollen med e4 og c5, og med løberpar og terrænovervægt har jeg nu en klar fordel.

16... Se8 17. g4! axb4

Pointen med det sidste træk er

17... f5 18. g5, og sorts springer lander ikke på e4.

18. axb4 Txa1 19. Dxa1 g5

Nu går hvid i gang med at mobilisere på kongefløjen.

20. De1 gxf4 21. exf4 Lf6

22. Se2!

Et logisk træk: d4 dækkes og springeren overføres til kongefløjen.

22... g6 23. Tf3 Kg7 24. g5!

Spillet mens g7 er besat af kongen og derfor ikke kan bruges som transitfelt for springeren eller retrætefelt for løberen.

24... Le7

25. f5! exf5 26. Lxf5! bxc5

26... gxf5 27. Sg3 er afgørende, springeren lander på f5, og løberen på e7 er også udækket. Angrebet spiller sig selv efter 27... Ld8 28. Sxf5+ Kg8 29. Dh4 osv.

27. Sf4 Dd8

27... gxf5 28. Dxe7 cxd4 29. Se6+ vinder dronningen.

28. Lxg6! Ld6

28... fxc6 29. Se6+.

29. Sh5+! Kg8

29... Kxg6 30. Db1+! f5 (30... Kxh5 31. Dh7+ Kg4 32. Dh3 mat) 31. gxf6+ Kf7 32. Dh7+ Ke6 33. Te3+ med et overvældende angreb.

30. Lc2 cxd4

31. Sf6+

Ikke den eneste gevinst, men den mest direkte.

31... Sexf6 32. gxf6 Se5

32... Sxf6 33. Dh4 Se4 34. Dg4+ og hvid vinder.

33. Dg3+ Sg6 34. Dg5

Sort har ikke noget forsvar.

34... Te8 35. Lxg6

35. Dh6? Lf8

35... Lxh2+ 36. Kh1 Te5 37. Lf5+

Der er mat i få træk.

1-0.

Skoleskak på nationalt niveau

Mit tætte samarbejde med Ivan og Anderson School har desuden givet mig mulighed for at rejse rundt i USA for at være træner til store, nationale skoleskakturneringer. De største årlige turneringer løber af stablen i Nashville, Tennessee, og i Orlando, Florida, og de er typisk på syv runder over en weekend. Nashville er baseret på rating (*National Elementary School (K-6) Chess Championship*), mens turneringen i Florida kårer den bedste på et bestemt klassetrin (*National K-12 Grade Championships*). K'et her betyder Kindergarten, børnehaveklasse. I begge tilfælde er disse imponerende turneringer oftest spillet i

store conferencecentre, med mellem 1000-2000 børn til deltagelse.

Mit job til sådanne stævner er primært at gennemgå børnenes partier, når de er færdigspillede. Lejlighedsvis er der også lidt partiforbereelse og gennemgang af åbningsvarianter. Ivan er den organisatoriske kraft, som sørger for alt det andet, og med omkring 1900 i rating er han også med til partianalyserne. Det er svært at lade være med at blive påvirket af den store skakentusiasme, der er til stede ved disse turneringer. Og mellem partierne kan børnene lave masser af andre aktiviteter – disse gigantiske conferencecentre er som en by i miniformat.

På et mere lokalt niveau giver min tilknytning til Anderson School også mulighed for at tage rundt i New York i weekender for at være træner til lokale skoleturneringer, typisk på en søndag. Igen er mit job her primært at analysere partier.

Mere info

Gå til min skakblog silasesbenlund.com, hvis du vil vide mere om mine aktiviteter. Jeg kører løbende online-kurser på engelsk og dansk, og i sommermånederne juni-august har jeg desuden planlagt en skaklejr i stil med, hvad jeg oplever her i New York, hvor entusiastiske skakspillere ikke behøver at tage en pause. Jeg laver også bogpræsentationer online, hvor materialet er arrangeret i et seminar.

Kontakt mig via bloggen eller send en e-mail til silas.lund@gmail.com

ved Marie Frank-Nielsen

Det siger Sauran

Denne gang skal vi hilse på 9-årige Sauran Bekmukhanov, der spiller for Esbjerg Skakforening. Sauran og hans familie kommer fra Kasakhstan, men flyttede til Danmark i 2014, da faren Amir fik arbejde for Mærsk i Esbjerg. Inden da havde de boet i Moskva.

Udover far Amir tæller familien også mor Dinara og to søskende. Lille-

Sauran drømmer om at kunne slå alle i verden – også Stockfish!

søster Zaura på 7 år, som ikke spiller skak, men derimod dyrker gymnastik, og en lillebror på blot seks måneder ved navn Daryn. Han spiller selvfølgelig ikke skak endnu, men Sauran håber, han kommer til at spille med ham, når han er blevet lidt ældre.

Saurans far spiller lidt skak og har lært ham reglerne, men han har aldrig spillet med i turneringer. En tidlig morgen i februar 2020 overraskede Saurans far ham, da han lå og så på YouTube-videoer. Egentlig så Sauran en video om Minecraft, men han skyndte sig at skifte til en skakvideo, så faren ikke opdagede, at han så på Minecraft. Pludselig opdagede Sauran, at det faktisk var ret sjovt med skakken, og han begyndte at spille selv og vandt i flot stil Skoleskak-DM i 2020.

Tillykke med sejren til Skoleskak-DM! Hvordan var det at blive danmarksmester?

Jeg er meget stolt over det, og jeg var overrasket over, at jeg vandt titlen. I sidste runde skulle jeg spille mod Villads Majvang Sandmann, og jeg var meget nervøs og svedte over det hele.

Hvorfor spiller du skak?

Jeg spiller skak for sjov. Det føles nemmere for mig end andre sportsgrene. Jeg spiller skak, fordi jeg gerne vil være bedre til at tænke og andre ting. Det gør også, at jeg føler, jeg er god til noget.

Hvis du skulle give et godt råd (eller flere) til andre børn, der gerne vil spille turneringer, hvad skulle det så være?

Jeg vil sige, at de skal få en god træner. Træneren skal være en klog person, som kan lære dig nye ting. Hvis du godt kan lide skak, er det mere sandsynligt, at du bliver stormester eller får andre titler. Det er også godt at se skakvideoer. Det er bedst at se dem, hvor gode og sjove spillere fortæller om skak og selv spiller skak.

Har du en favoritspiller?

Hikaru Nakamura, fordi han er en stærk spiller, og han laver sjove tricks for dem, der kigger på hans partier.

Hvad er det bedste skakråd du har fået?

Hvis du i lang tid har været fanget under 1300 i rating, skal du begynde at lære åbninger og løse opgaver. Når du spiller et parti, og din modstander laver et træk, skal du kigge på trækket og prøve at tænke på, hvad det bedste træk, du nu kan lave, er. Så skriver du deres træk ned og kigger igen på brættet og ser, om din idé fra før, var god. Hvis det ikke var et godt træk, du havde fundet, skal du prøve at finde et nyt træk. På den måde får man ligesom en ekstra chance for at lave det bedste træk.

Hvad er skakspillere gode til udover skak?

Til at koncentrere sig, til at multitasking og lære ting hurtigt og at overskue problemer eller opgaver.

Er der andre spil som du er god til?

Jeg kan godt lide judo.

Hvad er din favoritåbning?

Med hvid er det Italiensk eller at spille åben Siciliansk, helst mod Dragen. Med sort er det stegt lever.

Har du en favoritbrik?

Jeg kan i hvert fald godt lide, når mine brikker arbejder sammen i et stærkt angreb. Det kunne være et samarbejde mellem dronning, springer, tårn og en bonde.

Hvad drømmer du om som skakspiller?

Jeg drømmer om at blive verdensmester og få et rating over 3100. Jeg vil gerne være så god, at ingen i verden kan slå mig – heller ikke skakcomputeren Stockfish!

Sauran og hans familie er netop rejst til Kasakhstan, hvor de skal være i tre måneder. Det er planen, at Sauran skal øve sig i de lokale klubber derovre, og så glæder han sig til at komme tilbage til Danmark og spille med i fysiske turneringer igen med alle de andre børn.

Skakkens verdensmestre – Botvinnik og Smyslov

Mikhail Botvinnik blev født den 17. august 1911 i Sankt Petersburg, som det også hedder den dag i dag (i mange år hed byen Lenin-grad). Hans mor var tandlæge, og hans far var tandtekniker, så der har nok været fokus på tandbørstningen i hjemmet. Det var en hård opvækst præget af fattigdom og sult, og det blev ikke nemmere for den unge

To verdensmestre – Botvinnik (tv.) og hollænderen Euwe – i en rolig stund udenfor brættet.

Botvinnik, da hans far forlod familien, og hans mor blev syg. Allerede som 9-årig var Botvinnik begyndt at læse aviser og interesserede sig for politik. Han var erklæret kommunist i hele sit liv.

Som 12-årig begyndte han at spille skak, og allerede som 14-årig gjorde han sig bemærket som skakspiller, da han besejrede den daværende verdensmester José Raoul Capablanca i simultanskak. Egentlig var det slet ikke meningen, at Botvinnik skulle spille med, men i sidste øjeblik blev der en ledig plads, og Botvinnik vandt i overbevisende stil.

Efter 2. Verdenskrig og Aljechins død i 1946 var der ingen verdensmester, indtil der i 1948 blev en arrangeret en officiel turnering om titlen af verdensskakforbundet FIDE. Den

turnering vandt Botvinnik, og han kunne derfor kalde sig verdensmester. Som nykåret verdensmester tog han herefter et ret overraskende karrierevalg, idet han mere eller mindre trak sig fra skakken i tre år for at fuldføre sin doktorgrad som elektroingeniør. Han brugte stort set al sin tid på det videnskabelige arbejde og var opsat på at være bedst til alt, ikke bare skak.

Han forsvarede sin VM-titel ved officielle titelmatcher i 1951 mod David Bronstein og i 1954 mod Vasilij Smyslov, indtil han i 1957 tabte titlen til selvsamme Smyslov. I den garanterede returmatch mod Smyslov i 1958 vandt han titlen tilbage med resultatet 12½–10½.

I 1960 mistede han titlen til Mikhail Tal, men vandt den tilbage i re-

turmatchen året efter. I 1963 tabte han igen en titelmatch, denne gang mod Tigran Petrosjan. Men nu havde FIDE afskaffet returmatchen.

Botvinnik huskes som en af de mest indflydelsesrige verdensmestre. Han blev kaldt "Patriarken" og dominerede sovjetisk skak fra midten af 1930'erne til begyndelsen af 1960'erne. Ingen andre har spillet hele syv VM-matcher på hjemmebane.

Som spiller var han rolig og afbalanceret og med en dyb analytisk tilgang til spillet, som også beundres af den nuværende verdensmester Magnus Carlsen. Ingenting var overladt til tilfældighederne i Botvinniks spil. Han startede også en skakskole, hvor han underviste specielt begavede talenter. Flere storspillere har været forbi Botvinniks skakskole, blandt andre Anatolij Karpov, Garri Kasparov og Vladimir Kramnik.

Botvinnik døde i 1995 – 83 år gammel.

Vasilij Smyslov blev den 7. verdensmester i skak, da han som nævnt ovenfor slog Botvinnik i 1957. Smyslov var også russer og blev født den 24. marts 1921 i Moskva – han ville derfor være blevet 100 år i år, hvis han stadig havde været i live.

Han lærte at spille skak som 6-årig af sin far, som selv var en stærk skakspiller – som faktisk slog Aljechin ét år før Smyslov blev født. Da den unge Smyslov kunne slå sin onkel i skak, fik han en bog af sin far med Aljechins bedste partier, og faren havde skrevet i bogen: "Til vinderen af familieduellen, den fremtidige verdensmester Vasja Smyslov. 29. maj 1928." Vasja er et russisk kæle- navn for Vasilij.

Smyslov så sig selv som en kunstner og udover at være rigtig god til skak, var han faktisk også en dygtig sanger! Han optrådte ved flere operæer og udgav to plader. Når han en sjælden gang tabte et parti, sagde han aldrig bare "jeg tabte", men i stedet kunne han finde på at sige "jeg blev ramt af en hård skæbne" eller

"jeg måtte tåle en skuffelse". Han bandede aldrig, og hans russiske selvbiografi bar titlen "På jagt efter harmoni".

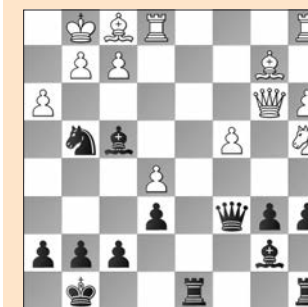
Mange sammenligner den dag i dag Smyslov med den regerende verdensmester Magnus Carlsen. Særligt fordi de begge ikke går særligt op i åbningsteori og er, hvad russerne kalder "to-håndede", hvilket betyder, at de med hvid kan vælge både at starte med e- og d-bonden – og gør begge dele lige godt.

Selvom Smyslov kun var verdensmester i ét år fra 1957-1958, er der ingen tvivl om, at han var en formidabel skakspiller. Han var kandidat til verdensmesterskabet ved otte lejligheder (1948, 1950, 1953, 1956, 1959, 1965, 1983 og 1985). Smyslov fik to gange en delt førsteplads ved det sovjetiske mesterskab (1949, 1955), og hans i alt 17 medaljer, der blev vundet i skakolympiaden, er rekord den dag i dag. Hans samlede score i de olympiske partier er imponerende 90 point i 113 spil svarende til 79,6 %.

Smyslov døde i Moskva d. 27. marts 2010, blot tre dage efter sin 89 års fødselsdag.

Smyslov og Botvinnik i en dybt koncentreret duel.

Gerasimov – Smyslov 1935

Den kun 14 år gamle Smyslov er i trækket efter, at modstanderen har spillet bonden til h3 for at true springeren. Kan du se, hvilket træk sort kan spille her?

Se løsningen på s. 63

Battlecat's Corner

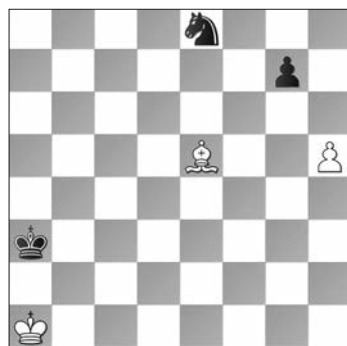
- Hvordan bliver du bedre til slutspil?

Slutspil er en enormt vigtig fase af skakspillet. En fordel, som du har opbygget i løbet af åbningen eller midtspillet, kan være helt nytteløs, hvis du ikke kan finde ud af at konvertere den i slutspillet. Her kommer derfor lidt tips til, hvordan du bliver bedre til denne del. Man deler ofte slutspil op i to forskellige kategorier: Tekniske slutspil og praktiske slutspil.

Tekniske slutspil er stillinger, man kan lære udenad, og hvor man nærmest ikke behøver at tænke, så længe man kender stillingen. De mest grundlæggende eksempler er, hvordan man sætter mat med dronning + konge mod konge, tårn + konge

mod konge samt helt basale bonde-slutspil med bonde + konge mod konge. Der findes masser af sådanne tekniske slutspil, og nogle af dem (f.eks. det berømte slutspil med tårn + løber mod tårn) kan være så komplicerede, at du bliver nødt til at træne dem en gang imellem, så du kan føle dig sikker i stillingen, hvis du engang skulle få det i et parti.

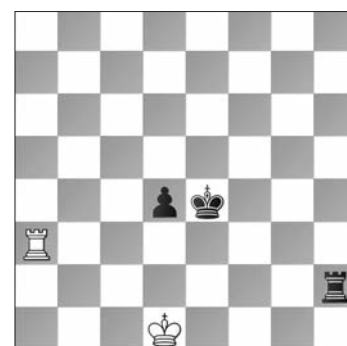
Praktiske slutspil er derimod slutspil, som man ikke kan lære udenad, eller lære hvordan man spiller ved at slå op i en bog. Her bliver du nødt til at tænke selv, lægge planer, regne varianter og bruge tommelfingerregler for, hvordan du bedst spiller slutspil. Et par eksempler på sådan nogle regler kunne være, at det er vigtigt at få aktiveret kongen, at tårnene helst skal stå bag fribønder (både modstanderens og ens egne), og at springere har svært ved at kæmpe mod randbønder.

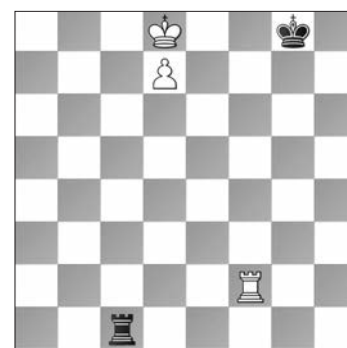
En springer kan have rigtig svært ved at kontrollere en randbonde. Se f.eks. her: 1. Lxg7! Sxg7 (1... Sd6 2. Lf8 og springeren går tabt pga. bindingen mod kongen) 2. h6!, og bonden kan ikke stoppes!

De to typer slutspil er meget forskellige både med hensyn til, hvordan du spiller dem, og særligt hvordan du træner dem. Der findes mange bøger om tekniske slutspil, og disse er som

nævnt stillinger, som du nærmest kan lære udenad. Rigtig mange danske skakspillere, mig selv inklusiv, har lært nogle af disse slutspil ved at gennemgå "Bronzespringeren", "Sølvspringeren" og "Guldspringeren", da man startede til skoleskak. Disse er en samling af tekniske slutspil af stigende sværhedsgrad, fra de helt basale matter med dronning og tårn, til matsætning med løber + springer samt nogle typiske tårnslutspil såsom 3. række-forsvaret, og hvordan du "bygger en bro".

3. række-forsvaret: Hvid holder sit tårn på 3. række, så sorts konge ikke kan gå frem og true mat. Når sort rykker bonden frem, laver du et tårnhop ned på 8. række og begynder at give skakker. Stillingen er remis ligegyldigt, hvem der er i træk. Prøv selv at finde brættet frem og tjek!

Hvis kongen går væk fra d8, får du en masse skakker. Så vi bygger en bro: 1. Tf4 Tc2 2. Ke7 Te2+ 3. Kd6

Td2+ 4. Ke6 (truer Tf5-d5) Te2+ 5. Kd5 Td2+ 6. Td4, og bonden går i mål!

Når man snakker slutspilsbøger, så er den mest berømte utvivlsomt "Dvoretsky's Endgame Manual." Den gennemgår en masse tekniske slutspil og har endda også en del tips, der også kan bruges i strategiske slutspil, og de fleste seriøse skakspillere har en kopi af denne stående på deres bogreol. Bogen kan dog godt virke lidt overvældende, da den udover de basale slutspil også gennemgår nogle meget komplicerede stillinger meget detaljeret. Bogen indeholder også en masse opgaver, og disse kan være meget svære, selv for rigtig stærke spillere! Hvis du derfor gerne vil have en bog, der gennemgår tekniske slutspil på et lidt mere begyndervenligt niveau, så vil jeg anbefale "100 Endgames You Must Know" af Jesus de la Villa, der gennemgår 100 forskellige tekniske slutspil med rigtig gode forklaringer, og hvor du ikke i samme grad risikerer at blive overvældet af komplicerede varianter.

Praktiske slutspil

Med praktiske slutspil, så kan du som nævnt ikke på samme måde lære at spille dem ved at læse en bog. Her er erfaring i stedet enormt vigtig, så du får opbygget en føling med, hvilke faktorer der er vigtigst i stillingen: Hvornår kan du f.eks. tillade dig at forsvare dig passivt, og hvornår bliver du nødt til at spille aktivt? Hvordan udnytter du bedst et løberpar, og hvornår er en fribonde stærk, og hvornår er den bare en svaghed? Endelig er der altid spørgsmålet i disse slutspil om, hvornår og hvordan du bedst transformerer stillingen, så du kan komme ind i et teknisk slutspil, hvor du ved, hvad resultatet er, og hvordan stillingen skal spilles. Meget af dette lærer du bedst ved at spille sådanne slutspil selv og bagefter analysere dem for at finde

ud af, hvor du måske lavede fejl, og hvor du vurderede stillingen forkert.

Der findes dog stadig en del bøger om praktiske slutspil, hvor du kan lære nogle af de mange tommelfingerregler og principper, der er vigtige i de forskellige stillinger. Af bøger, som jeg selv har læst, kan nævnes "Secret of Chess Endgame Strategy" af Lars Bo Hansen og "Learn from the Legends" af Mihail Marin, som var enormt lærerige og inspirerende, da jeg læste dem første gang for mange år siden. Derudover vil jeg varmt anbefale "Positional Decision Making in Chess" af Boris Gelfand, som er en af de bedste skakbøger, jeg nogensinde har læst. Det er ikke en decideret slutspilsbog, men derimod en bog om positionelt spil, men meget af det, der står, kan sagtens bruges, når du spiller praktiske slutspil. Et af de bedste tips fra den bog er Gelfands pointe med, at det ikke er vigtigt for ham, hvor lang tid det tager at vinde, men derimod bare, at han vinder. Du skal således ikke prøve at finde den hurtigste gevinst i stillingen, men derimod den sikreste gevinst! Dette kan virke oplagt, men der er rigtig mange hele og halve point, der er blevet tabt, fordi en spiller havde lidt for travlt og overså en vigtig ressource eller pludselig tilfald for meget modspil.

Løsning på opgaven, side 61:

19... Td3!!

Tårnet kan ikke slås af løberen pga. Dxc2 mat, og slår du med dronningen, følger der en skak med løberen på h2 og herefter en springergaffel på f2. Hvid forsøgte at spille:

20. Dxb6

hvorefter Smyslov spillede

20... Txb3

Det giver gevinst for sort i alle varianter. Prøv selv at tjekke efter.

Battlecat demonstrerer sublim slutspilsteknik ved en opvisningskamp på strøget i Bratislava! Men har du styr på de præcise træk og de rigtige tårnhop?

Thybo i Serbien

Den unge stormester Jesper Thybo trodsede rejsevanskeligheder og corona-restriktioner og tog på en lang tour til Beograd. Han vendte hjem med en masse partier i bagagen og sejre i to lukkede stormesterturneringer.

Af Lars Schandorff

Myten om, at skakverdenen har været lukket ned, lever stærkt, men det er faktisk ikke sandt. Det er rigtigt, at man ikke kunne gå ned i sin lokale skakklub, men hvis trangen til at spille var stærk nok, har der været muligheder rundt omkring. Det krævede dog noget eventyrlyst. Talentfulde Jesper Thybo havde mo-

det til at krydse landegrænser midt under staternes selvisolation og op-søge spillet på de 64 felter i virkeligheden, hvor især den serbiske hovedstad Beograd har været et skakligt helle med nærmest nonstop turneringer. Stormesterens entusiasme og ihærdighed blev belønnet med en række gode resultater.

“Jeg var afsted to uger i februar og 40 dage fra start marts til slut april,”

fortæller den tidligere U18-europamester. “Jeg vandt to GM-turneringer, blev nr. 3 i Montenegro og nr. 6 eller 7 ud af mere end 100 i Belgrade Open.”

Det hele kulminerede med en suveræn sejr i den lukkede alle-mod-alle stormesterturnering Radnickichess i Beograd, hvor i øvrigt også unge Filip Boe klarede sig fint. Jesper Thybo

Jesper Thybo kunne føje to sejre i to serbiske stormesterturneringer til sit CV.

Foto: Mads Boe.

var uimodståelig og vandt med imponerende 8 af 9 – en ratingpræstation på 2737. Triumfen gav 14 Elo-point, og Thybo nærmer sig de 2600, der altid har været lidt af en magisk grænse i dansk skak. Hvis udviklingen fortsætter, er der dog ingen grund til at tro, at det stopper her.

Vinderen har kommenteret et af sine gevinstpartier – en sejr i et langt slutspil. Partiet illustrerer fint danskerens fightervilje: han spiller på gevinst i alle slags stillinger, så længe det overhovedet er muligt. At kunne vinde lange slutspil er en lige så vigtig evne som at kunne gennemføre et spektakulært kongeangreb. Hvis man skal til tops, skal man kunne begge dele, og det kan Jesper.

Jesper Thybo
kommenterer

Bosko Abramovic (2333)
Jesper Thybo (2568)

Kongeindisk i forhånden / A 07

1. Sf3 d5 2. g3 Sc6

Prøver at gøre kampen spændende helt fra start!

3. Lg2

3. d4, det er logisk for at stoppe e5, men Sc6 er helt klart spilleligt efter g3-setups.

3... e5 4. d3 Le6 5. 0-0 Dd7 6. Sc3 f6

Sort går efter et ambitiøst setup med intentioner om at angribe med lang rokade og h5-h4, hvis hvid tillader det.

7. e4 dxe4

7... d4 var et mere ambitiøst og nok også et bedre træk, men jeg troede, at det ville gøre hans stilling nem at spille med f.eks. Se2, fulgt af Sh4-f5 eller Sh4 fulgt af f4.

8. Sd5 Sge7, springeren skal væk fra d5 hurtigst muligt (8... Lxd5? 9. exd5 Dxd5 10. Sxe5! Dxe5 11. Te1 og sort taber) 9. c4 dxc3 10. Sxc3 0-0-0 presser d3-bonden.

8. dxe4 0-0-0 9. Le3 Sge7 10. Dxd7+ Txd7 11. Tfd1

Stillingen ser umiddelbart tør og symmetrisk ud, men jeg ville stadig gerne spille på gevinst. Først bytter jeg de sort-feltede løbere, da hans løber på e3 er meget stærk.

11... g6 12. Txd7 Lxd7 13. Td1 h5!?

Lh6 er på vej.

14. a3 Lh6 15. Lxh6 Txh6

Nu vil jeg forsøge at få plads på kongefløjen ved at skubbe g5 og h4.

16. Sd5 Sxd5 17. exd5

17. Txd5 g5 og min stilling er lidt bedre, da jeg har mulighederne, og muligvis den lidt bedre løber.

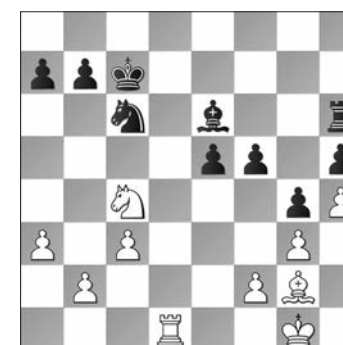
17... Se7 18. d6 Sc6

Stillingens karakter er forandret. Nu har jeg en ekstra bonde på kongefløjen, og han har en ekstra bonde på dronningfløjen. Det vigtige i kampen er derfor, hvem der bedst kan gøre brug af sin ekstra bonde.

19. dxc7 Kxc7 20. c3 g5

Jeg besluttede at skubbe mine bønder.

21. h4 g4 22. Sd2 f5 23. Sc4 Le6

24. Se3?

24. Sd6! var korrekt for at aktivere

springeren. 24... e4 Nu blokerer sort hvids løber, og stillingen er stadig omkring lige.

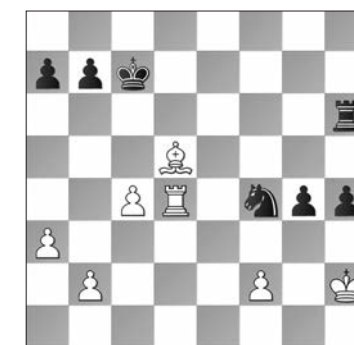
24... Se7 25. Lf1 f4! 26. Sg2 Sf5 27. gxf4 exf4 28. Sxf4 Sxh4

Nu kan h-bonden blive til en potentiel magtfaktor.

29. Lg2 Lf7 30. Sd5+ Lxd5 31. Lxd5 Sg6 32. Kh2 h4

Stopper Kg3 og forbereder Sf4.

33. c4 Sf4 34. Td4?

Den sidste fejl, hvorefter det bliver meget svært at redde kampen, hvis muligt.

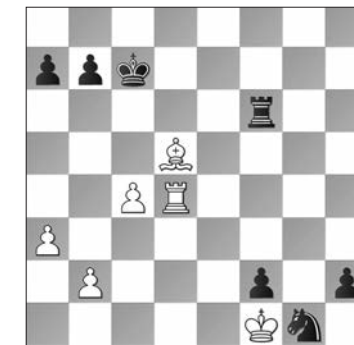
34... g3+ 35. Kh1

35. fxg3? hxg3+ 36. Kxg3 Se2+ og tårnet falder.

35... Se2! 36. Td1 gxf2 37. Kg2 Tf6 38. Lf3

Hvid har forsvaret sig godt, så jeg skulle stadig spille præcist for at få hele pointet hjem.

38... Sg1! 39. Ld5 h3+ 40. Kf1 h2 41. Td4

41... Sf3!

Jeg transformerer fordelene til et

godt slutspil.

42. Lxf3 Txf3 43. Th4 Tb3! 44. Txh2 Txb2 45. Txf2?

45. Th6 og hvid kan stadig kæmpe.

45... Txf2+ 46. Kxf2 Kb6 47. Ke3 Ka5

Og sort når at vinde a3-bonden og dermed kampen.

48. Kd4 Ka4 49. Kc3 Kxa3 50. c5 Ka4 51. Kc4 a5

Dette var en af mine 7 gevinster i denne turnering, der endte med 8/9, og en 2737-præstation. Selvfølgelig skal man bruge lidt held for at vinde så mange partier, men samtidig var jeg i kamphumør til denne turnering, og det håber jeg at tage med videre til min næste turnering.

0-1.

Radnickichess Beograd 2021

1. Jesper Thybo GM	DEN 2568	*	½	1	½	1	1	1	1	1	1	8
2. Valery Kazakouski IM	LTU 2476	½	*	½	½	1	½	1	1	1	1	7
3. Marin Petrov IM	BUL 2519	0	½	*	0	1	1	1	1	1	1	6½
4. Filip Boe Olsen IM	DEN 2379	½	½	1	*	½	½	0	1	1	1	6
5. Naurgyul Salimova IM	BUL 2397	0	0	0	½	*	½	1	½	1	1	4½
6. Nikola Nikolovski IM	MKD 2454	0	½	0	½	½	*	½	½	½	1	4
7. Tor Fredrik Kaasen IM	NOR 2397	0	0	0	1	0	½	*	½	½	1	3½
8. Bosko Abramovic GM	SRB 2333	0	0	0	0	½	½	½	*	½	½	2½
9. Stefan Djuric GM	SRB 2334	0	0	0	0	0	½	½	½	*	1	2½
10. Jan Lundin FM	SWE 2188	0	0	0	0	0	0	0	0	½	*	½

Skak med i EuroGames 2021

EuroGames er Europas største multisportbegivenhed for LGBTI+, og til august kommer det til Danmark som en del af Copenhagen2021 og kombinerer EuroGames med WorldPride for at skabe verdens mest betydningsfulde begivenhed for LGBTI+ i 2021.

Efter en "Proud Mile-parade" og åbningsceremoni på Rådhuspladsen vil tusindvis af atleter deltage i turneringer i 29 sportsgrene i rundt om i København og Malmö inklusive skakturneringer fredag den 20. august i Kulturhuset Islands Brygge.

Mange sportsgrene er fortsat et udfordrende sted for LGBTI+ at deltage og føle sig inkluderet i. Homofobi, bifobi og transfobi er stadig udbredt. Begivenheder som EuroGames hjælper med at øge bevidstheden og skabe et indbydende rum, hvor LGBTI+-atleter på alle niveauer kan deltage og konkurrere. Arrangementets tema er #YouAreIncluded, og målet er at bringe inklusion til en del af dagsordenen og gøre det til en realitet.

Ud over de 29 turneringer vil København være vært for et stort sportsprogram med offentlig deltagelse kaldet "Sports to the People", arrangeret i samarbejde med DGI Storkøbenhavn, med aktiviteter der finder sted over hele byen. En sportslederkonference vil fokusere på øget LGBTI+ inddragelse i sportens verden. Udover at være vært for skakturneringerne vil Islands Brygge også blive omdannet til en sportsby for vand-sportsgrenene.

Skakturneringerne vil blive afviklet i henhold til FIDEs regler, og turne-

DSU bakker op om skakarrangementet i Kulturhuset Islands Brygge.

ringen vil blive professionelt organiseret og ledet. Tilmelding til EuroGames koster er åben nu og koster fra 90 euro. Tilskuere kan besøge Kulturhuset Islands Brygge. Der er gratis entré.

Mere information copenhagen2021.com/eurogames/chess

Få et OK Benzinkort og støt Dansk Skak Union hver gang du tanket

Få et OK Benzinkort med en sponsoraftale, så kan du støtte Dansk Skak Union med 6 øre, hver gang du tanket en liter benzin eller diesel. Det koster ikke dig ekstra – OK betaler hele beløbet.

Støt med el fra OK

Med et OK Benzinkort med en sponsoraftale kan du ved også at få el fordoble din støtte fra 6 øre til 12 øre for hver liter benzin eller diesel, du tanket.

Støt med OK Mobil

Du kan også forhøje støtten med OK Mobil. Vælg de OK Mobil-pakke, der passer dig bedst. Så støtter OK med ekstra 6 øre pr. abonnement for hver liter benzin eller diesel, du tanket.

Støt Dansk Skak Union på www.ok.dk/lokalsporten

Få bedre resultater online

I en tid, hvor de fleste turneringer foregår online, er det værd at se på, hvordan man kan optimere sine chancer med relativt simple forberedelser.

Af Carsten Hansen

Ligesom de fleste andre skakspillere oplevede jeg i det forgangne år, at måden, som vi spiller og forbereder os til skak, har ændret sig dramatisk. Hvad gør man, når man pludselig står overfor alt, som man er vant til, ikke virker og skal laves om?

Sidste år havde jeg efter en længere pause forvildet mig til at tilmelde mig til **European Online Championship**. Ikke at jeg troede, at jeg ville have nogen praktisk chance for at vinde, en flerårig turneringspause ville afgjort vise sine eftereffekter, men det kunne da være sjovt at være med. Det var i hvert fald tanken, der gik igennem mit hoved. Turneringen var arrangeret på den vis, at man indledningsvis blev opdelt efter rating, og hvis man klarede sig godt, så kvalificerede man sig til at spille i den næste ratinggruppe. Da dagen oprandt, hvor min gruppe (2000-2300, baseret på mit forkølede Elo-tal) skulle i gang, måtte jeg konstatere, at udover mit daglige arbejde med at finde taktikopgaver til internettet og mine bøger, så havde jeg overhovedet ikke fået mig forberedt til turneringen.

Det satte hurtigt sit præg med adskillige elendige stillinger, fordi jeg ikke kunne huske teorien selv i åbninger, som jeg havde skrevet bøger om. Ikke desto mindre så lykkedes det mig at kvalificere mig til den næste gruppe, for dem som var rædet over 2300. Selvom mit spil var blevet

betydeligt bedre, så indså jeg hurtigt, at der skulle ske noget drastisk, hvis resultatet ikke skulle være en fuldkommen katastrofe. Jeg skulle bedre fra start i mine partier, og det betød mere pres på mine modstandere, når jeg havde hvid, og bedre forberedte åbninger som sort. Desværre havde jeg ikke tid til at klare det hele på de få dage, jeg havde til rådighed, så jeg fik kun kigget hurtigt på mit hvide repertoire og meget løst på de sorte åbninger. Overraskende nok begyndte resultaterne omgående at indfinde sig. Det lykkedes mig at slå et par stormestre og et par internationale mestre. Og havde det ikke været for en grotesk regnefejl i sidste runde, var jeg måske havnet foran både Sune Berg Hansen og Jonas Buhl Bjerre.

Forberedelse mod ukendte modstandere

Kunne en smule forberedelse virkelig være forklaringen? Eller var der andre grunde til, at jeg i løbet af nogle dage gik fra at spille som en solid klubspiller til at slå stormestre? Det var primært det første, men også den selvtillid, der umiddelbart følger ved at spille noget, som man lige har kigget på og derfor kan sådan nogenlunde huske. Og det er dette, som denne artikel, drejer sig om: hvordan du forbereder dig til at spille bedre skak, når du ikke kender din modstander på forhånd (i mange online turneringer finder du først ud af, hvem du skal spille imod, når partiet

starter) og tiden er knap, for hvem har tid til at have et fuldtidsjob og samtidig forberede sig som en stormester?

Det første krav til mine forberedelser var som tidligere nævnt, at jeg skulle kunne lægge min modstander under noget pres, når jeg havde hvid. Men at sætte et komplet repertoire sammen for hvid mod alle åbninger er fuldkommen umuligt, specielt hvis man kun har en time (eller mindre) til rådighed hver dag. Løsningen er, at man først og fremmest skal kigge på sig selv: hvem er jeg som spiller, spiller jeg positionsskak eller gambitter med angrebschancer? Når det er afklaret, så kigger man sig lidt omkring og finder nogle åbninger, der falder tættest på ens stil.

Dernæst bør man i det store hele undgå de store teorifyldte hovedvarianter, men varianterne skal heller ikke være så ukurante, at de ikke har nogen praktisk værdi. Det vil sige, at man kan godt spille Najdorf-varianten, men man bør finde nogle afvigelser fra hovedvarianterne, så man ikke skal forsøge på at finde de rigtige træk i varianter, man ikke kan huske.

Lad mig vise et eksempel på en variant, som jeg har haft lidt held med.

Carsten Hansen Loek van Wely

Speed Chess Championship Super Swiss

Slavisk / D 11

Sort er den tidligere hollandske nummer et og 2700-mand.

1. d4 Sf6 2. Sf3 d5 3. g3 Lf5 4. Lg2 c6 5. c4 e6 6. Sc3 Ld6 7. Db3

Dette var min forberedte variant. Hvid får ikke den helt store fordel, men den undgår de vanskeligste åbningsteoretiske skærgårde.

7... Dc8

I et andet onlineparti spillede stormester Atalik fra Tyrkiet 7... Db6 mod mig, men efter 8. c5 Dxb3 9. axb3 Le7 10. b4 stod hvid bedst, og han var heldig med at få remis.

8. c5 Lc7 9. Sh4 Sbd7 10. Sxf5 exf5 11. 0-0 0-0 12. Ld2?!

Dette er lidt for passivt, og giver sort chancen for at komme med i partiet igen. I stedet skulle jeg have spillet 12. Dc2 g6 13. b4, hvor stillingen nok objektivt er lige, men jeg kan godt lide den hvide stilling, hvilket næsten er vigtigere end at have en fordel ifølge Stockfish.

12... Se4 13. Dc2 Dd8 14. e3 h5 15. f3?

Ikke godt, men da dette parti var et lynskakparti, så slipper man ind imellem afsted med den slags unøjagtigheder.

15... Sxd2 16. Dxd2 Te8?

16... h4! ville have givet sort en behagelig fordel. Nu kommer hvid stærkt tilbage.

17. Tae1 Sf6

17... h4!? var igen det rigtige.

18. Dd3 g6 19. e4 dxe4 20. fxe4 fxe4 21. Sxe4 Sxe4 22. Lxe4 Kg7??

Naturligt, men en kæmpe fejl. Sort skulle have spillet det meget svækkende, men ikke desto mindre bedre 22... f5, hvorefter chancerne ville have været omtrent lige, i hvert fald følge computeren, men jeg vil nu helst spille hvid.

23. d5??

Spillet alt, alt for hurtigt. Hvid kunne have vundet med 23. Txf7+! Kxf7 24. Lxg6+ Kg7 25. Txe8 Dxe8 26. Lxe8 Txe8 27. Df5. Efter teksttrækket har hvid et stærkt initiativ og skulle have vundet. Det lykkedes mig dog at smide det væk, og jeg måtte til sidst nøjes med remis.

Et par runder efter spillede jeg det følgende parti:

Carsten Hansen Alex Stripunsky

Speed Chess Championship Super Swiss
Dronningbondespil / D 02

Sort delte i 2005 1. pladsen i det amerikanske mesterskab, men tabte omkampen til Nakamura.

1. d4 d5 2. Sf3 Sc6 3. g3 Lg4 4. Lg2

Igen den samme opstilling for hvid. Hvid spiller altid c2-c4 senere og undgår dermed det meste teori.

4... e6 5. 0-0 Sf6 6. c4 Le7 7. Sc3

7. Se5 er nok endnu bedre, men jeg kunne ikke helt huske denne variant. Til mit held er det ikke nødvendigt at spille 100 % præcist for at komme til at stå bedst i denne åbning.

7... Se4 8. cxd5 exd5 9. Db3 Sxc3 10. bxc3 Sa5 11. Dc2 0-0 12. Se5 Le6 13. e4!

Nu har hvid et stærkt initiativ.

13... f6 14. Sd3 c6 15. Te1 Te8?!

15... Lf7 var bedst. Nu går det hurtigt ned ad bakke for sort.

16. Sf4 Lf7 17. e5 Kh8 18. e6 Lg8

19. h4 Ld6 20. Lh3 Lxf4 21. Lxf4 Sc4 22. Te2 Te7 23. Tae1 Da5 24. h5 Tae8 25. Lf5 Dd8 26. g4 Sd6 27. Kg2 Sb5 28. a4 Sc7 29. Lxc7 Dxc7 30. Dd3 Dd6 31. Dg3

Sort er blevet fuldkommen udslettet, og hvid vandt nemt.

Gambitter med liv og glade dage

Et eksempel mere om en af mine elever, en jævnaldrende og snart 50-årig spiller med knap 2000 i rating. Han kan godt lide at smide gambitter i hovedet på sine modstandere, så han ville spille Morra Gambit mod Siciliansk (1. e4 c5 2. d4 cxd4 3. c3!?), Wing Gambit mod fransk (1. e4 e6 2. Sf3 d5 3. e5 c5 4. b4!?) og lignende ting og sager i andre åbninger. Med andre ord, liv og glade dage. Men desværre bar hans partier præg af en ting, han havde ingen idé om, hvad teorien var og spillede derfor sine egne træk, og det kunne ses på resultaterne: alt for mange trossede nederlag på billig baggrund, hans modstandere skulle bare undgå de første lidt vilde kølleslag, og så lurede sejren lige om hjørnet. Men da han begyndte at forberede sine varianter bare en lille smule, så røg gevinstprocenten helt i vejret, han slog sågar en international mester for første gang i sit liv. Hans kommentar: ”Jeg føler næsten, det er snyd, mange af partierne vinder nærmest af sig selv.”

Hvordan kommer du så i gang med at ændre sit åbningsrepertoire fra det nuværende, knap så slagfærdige, til noget der har lidt pondus og kan skræmme dine modstandere?

En måde er at købe et færdiglavedt repertoire. Det vil sige, man bestiller en repertoirebog, en DVD, eller et kursus på en af de mange hjemmesider, som tilbyder den slags. Som udgangspunkt er det ikke en dårlig idé, da en stærk spiller oftest har investeret utallige timer på at stykke det

sammen og derfor har lavet en masse valg, som man ellers selv skulle foretage. Problemet er desværre præcis det samme: en anden spiller har lavet valgene for dig, og derfor passer de måske ikke helt til dit temperament og spillestil. Det kan være, at åbningen er den helt rette, men forfatteren vælger konsekvent varianter, hvor der skal ofres bønder, accepteres dobbeltbønder, isolerede bønder, en usikker konge eller noget andet, som du ikke er så vild med. Og så er du jo lige vidt udover, at du har brugt penge på noget, du aldrig gider at kigge på igen. Eller du kan også være i den situation, at din favoritåbning bliver spillet så sjældent, at der ikke er nogen nye bøger eller kurser om det, for eksempel hvis man spiller Birds Åbning (1. f4) eller Orangutang (1. b4). Eller måske er det noget helt tredje, at de eksisterende bøger og kurser ikke længere har den samme værdi, da vigtige varianter er blevet gendrevet.

Hvad gør du så?

Hvis du har et databaseprogram til ChessBase med en tilhørende database og en engine som Stockfish, så kan du naturligvis kigge på åbningerne på den facon, men det er både dyrt at investere i og ikke hensigtsmæssigt for alle spillere. Så det jeg oftest anbefaler er, at man bruger den gratis online platform li-

chess.org. Det har ganske mange redskaber og gratis materialer for deres brugere. Et af mine favoritredskaber er ”Opening Explorer”. Her kan du gå ind og kigge på åbninger, se hvilke svar, der forekommer oftest, hvad scoringsprocenterne er (hvh. gevinst for hvid/remis/gevinst for sort) og dermed få en fornemmelse for, hvilke hovedvarianterne der er, og om du selv kan lide de stillinger, der opstår.

Bliv kigget over skulderen

Når du så har kigget på alle hovedvarianterne, samt de vigtigste alternativer, kan du gå lidt grundigere til værks. Her kan du bruge funktionen ”Create Study”, som tager det, du lige har kigget på og kreerer en fil, som du kan bruge til selvstudie eller dele med din træner eller en ligesindet klubkammerat/bekendt, så de kan kigge med over skulderen og komme med forslag eller påpege problemer med variantvalget, eller om noget mangler. I sådan en studiefil kan du tilføje lige så meget eller lige så lidt, som du skulle have lyst til. Det er lidt en hårfin balance mellem at forstå nok og have for meget.

Jeg vil advare mod at gå alt for ekstremt til værks med analyserne, da det gør vores næste program punkt mere vanskeligt. Hvis filen bliver alt for stor og umedgørlig, så vil jeg foreslå, at du bryder den op i

mindre kapitler, ”chapters”, eller du laver en dubletfil, hvor du udelukkende holder sig til de allervigtigste varianter. En af mine elever har valgt at sammenligne sin repertoirefil med, hvad der er blevet spillet i partier på Lichess i stedet for hoveddatabasen, da han føler, at det giver ham et bedre billede af, hvad han kan blive udsat for i sine egne partier. Og ud fra det har han lavet en fil, der dækker alt, hvad han har kigget på i den givne variant, samt en fil, som er et ”hurtigt repertoire”, som han kan referere til, når han hurtigt skal forberede sig til et parti.

”Det lyder jo vældigt fint,” kan jeg høre nogle af jer sige, ”men hvordan skal jeg dog nogensinde huske alt det, som jeg har kigget på?”

Godt spørgsmål! Det var nemlig også mit problem. Her er der en anden hjemmeside, som kommer os til hjælp, nemlig Chessable. De filer, som du har kreeret på Lichess, kan du downloade til din egen computer i PGN-format, og når du så er på Chessable, kan du uploade dine egne filer og lave dit eget ”kursus”, hvor du lærer varianterne ved, at de bliver gentaget med større mellemrum, og jo bedre du bliver til at huske materialet, desto sjældnere bliver du bedt om at vise, at du kan huske trækene.

Afvigelser fra repertoiret

Det næste skridt i vores projekt er, at vi sikrer os, at vi kigger efter i vores repertoire, hver gang vi har spillet et parti med en variant i repertoiret. Som oftest laver mine elever en fil med alle deres egne partier i en given variant, hvor afvigelserne fra repertoiret er angivet, og hvad der skulle have været spillet, samt hvis der opstår noget taktisk, så bliver stillingen gemt i en anden separat fil, der også kan bruges til træningsformål.

Jeg vil gerne understrege, at jo mere sjældent en variant er, desto bedre er den til dette formål. To va-

rianter, som jeg selv har haft fornøjelse af at spille, er de følgende:

The Carlsen Variation

1) 1. e4 c5 2. Sc3 d6 3. d4 cxd4 4. Dxd4 Sc6 5. Dd2!? fulgt af 6. b3 og 7. Lb2,

Jeg endte med at skrive en lille bog om denne variant, der kaldes ”The Carlsen Variation”, fordi Magnus Carlsen spillede den som den første stormester. Den var først og fremmest spillet i onlinepartier, da jeg skrev om den og ofte brugt af de unge spillere Sadhwani fra Indien og Gabrielian fra Armenien, men også spillere som Nakamura, Caruana, Firouzja og andre verdensklassespillere har nu benyttet sig af den. Her i skrivende stund har Grischuk netop benyttet varianten i kandidatturneringen, hvor han praktisk talt stod til gevinst efter åbningen mod den ellers utroligt teoristærke franske superstormester Vachier-Lagrave:

5... g6 6. b3 Lh6 7. f4 Sf6 8. Lb2 e5 9. Sge2 0-0 10. 0-0-0 Le6 11. Kb1 a5 12. a4 Db6 13. h4 Tac8 14. h5 Sxh5 15. g3 Sb4 16. Lh3 Lxh3 17. Txh3 Lg7 18. g4 Sf6 19. g5 Sh5 20. f5 Tfd8 21. f6 Lf8 22. Sg3.

”Det næste skridt i vores projekt er, at vi sikrer os, at vi kigger efter i vores repertoire, hver gang vi har spillet et parti med en variant i repertoiret.”

Selvom Grischuk herefter lod sort komme tilbage i partiet, lykkedes det ham dog at vinde til sidst.

Dirty Harry Sicilian

2) 1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 h5?!

Den tyske internationale mester Christof Sielecki (også kendt som ChessExplained på YouTube og Chessable) døbte den ”Dirty Harry Sicilian” på grund af det frække træk med h-bonden, eller ”Harry”, som englænderne ynder at kalde den. En af de sjove varianter, Christof viste mig, er den følgende, som han selv havde fået lov til at spille i et online lynparti:

6. Sxc6 bxc6 7. e5 Sg4 8. f4 Db6
Sort truer allerede mat på f2!
9. De2 d5 10. exd6?

Har sort overset noget eller hvad er planen?

Opening Explorer er et godt redskab til dine åbningsforberedelser.

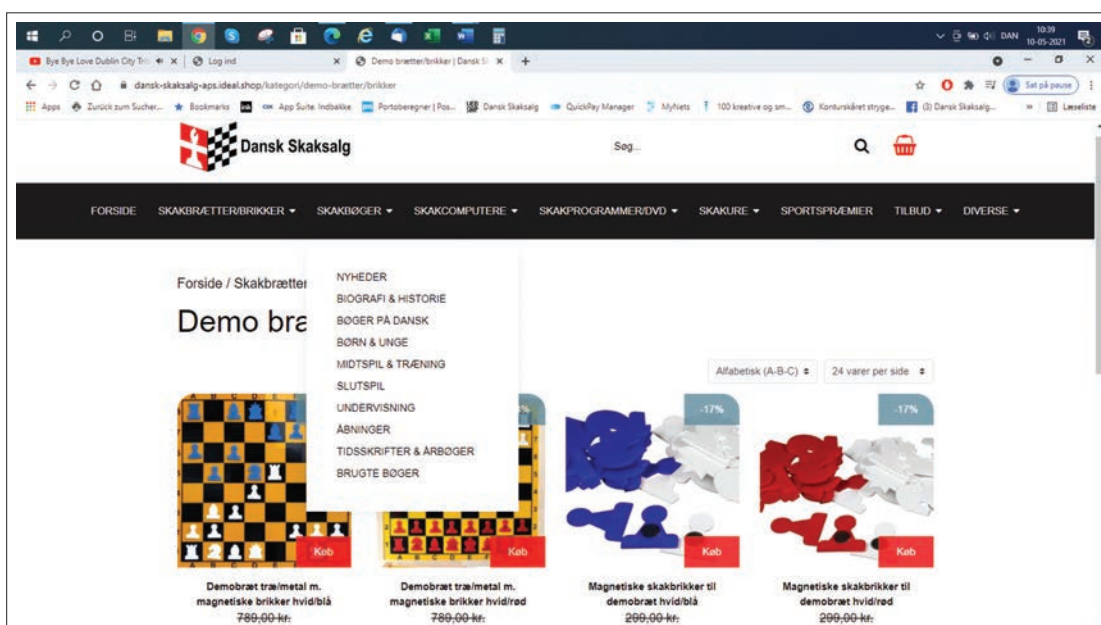
10... Th6!
 Av! Så truer ... Te6 med dronningevinst.
11. Df3 Te6+ 12. Le2 exd6
 fulgt af ... Se3 og sort stod godt.
 Grunden til, at sådanne varianter virker så godt er, at dine modstandere ikke kender "skidtet" så godt, som du vil gøre, når du har haft kig-

get på det. Så selvom du har en lidt tvivlsom, men dog stadig spillelig gambit i dit repertoire, så kast den ikke på bålet lige med det samme. Hvis gendrivelsen ikke er åbenlys, så kan den snildt vise sig at kaste en masse gode point i din retning.
 God fornøjelse.

Dansk Skaksalg

Nyt fra Dansk Skaksalg

Mens vi med længsel venter på, at det store udland igen bliver normalt, så vi atter kan blive leveringsdygtige i skakbrætter, skakbrikker og elektroniske brætter, så har vi brugt tiden på, at gøre vores hjemmeside mere brugervenlig.

Randi fra RS Designs kan andet end at lave poser til skakbrikker, hun kan også noget med en computer og hjemmesider – så glæd jer ...

Vi forventer at den nye hjemmeside er klar i løbet af juni 2021.

Du kan også stadig følge os på Facebook – Dansk Skaksalg.

internet www.skaksalg.dk • email sales@skaksalg.dk

Find trækket!

Løsninger til opgaver side 32

1. Duda – Shankland

Tidligere stod sort til gevinst, og begge spillere var ved at omstille til slutspillet og overså derfor, at der var en simpel lille taktisk pointe:
28. Sf4? b3 29. Tc1 Lc2 30. Sxd5 Tb7 31. Se3 a4 32. Sxc2 Tc8 33. axb3 axb3 34. f4 Tc3 35. Tcb1 Txc2 36. Txb3 Txb3 37. Txb3

og partiet blev senere remis.

I stedet for kunne hvid have vundet med

28. Sc3!

Løberen på d1 er fanget.

2. T.L. Petrosjan – Harutyunian

Efter

21. gxf5?

stod sort mindst lige og vandt senere partiet.

I stedet for kunne hvid have spillet

21. Le5! Sxe5 22. Dxf4

hvorefter sort ikke kan gøre andet end at give op.

3. Shimanov – Salemgareev

Efter

46... Tf8!

gav hvid op.
 Sort vinder dronningen efter 47. Dxf8 Db1+ 48. Ke2 De1+ 49. Kf3 Df2+.
0-1.

4. Sargsian – Hayrapetian

Sort vandt med en lille kombination:

35... Ta2 36. Tf2

36. Te2 Lxe3+! virker på samme

måde.

36... Lxe3! 37. Se2

Det eneste hvid kan forsøge, da 37. Txe3 Ta1+ ender med mat.

37... Lxf2+ 38. Kxf2

Det, som var svært for mine elever, var ikke så meget at se kombinationen, men at se at denne stilling med tårn og to bønder imod to springere er fuldstændigt vundet.

38... Dh2+

Det meste direkte.

38... Te8 39. Se7+ Kh7 ville også vinde for sort.

39. Kf1 h4!

Ikke den eneste måde at vinde på.

40. Df4 hxg3 41. Df3

41. Dxc3 Txe2!

41... Te8 42. Scd4 Te4

Hvid gav op. Sort truer ... Tf4!

0-1.

5. Vachier-Lagrave – Nakamura

MVL fik det optimale ud af fribonden på g7:

39. Dxb6! Dxf3+ 40. Kg1 f6 41. Dh8+

41. e6! virker på samme måde.

41... Kf7 42. e6+!

Et vidunderligt lille trick.

42... Ke7 43. Dxe8+ Kxe8 44. g8D+ Ke7 45. Df7+ Kd6 46. Dd7+

Kc5 47. e7

Sort gav op.

1-0.

6. Perrine – Mardov

29. Df3?

En forfejlet kombination.

29. Txe8+? Dxe8 30. Dxc5 virker heller ikke. Det nemmeste er 30... Dd7!, og sort har mindst evig skak.

29. Dd2? Sg7 30. Dd5 ser farligt

ud, men sort er OK: 30... Dc7 (eller 30... De6) 31. Dd7? Dxd7 32. Txd7 Se6 og sort vinder.

29... Dxf3 30. Txe8+ Kg7 31. Tg8+!

Ellers ville hvid tabe.

31... Kxg8 32. e8D+ Kg7 33. De5+ Kf8 34. Db8+ Ke7 35. Dc7+ 1/2-1/2.

I stedet kunne Hvid have vundet med

29. Dg2! Dxc2+ 30. Kxc2 Sg7

Nu kan hvid gøre hvad som helst. Sort kan ikke rykke! F.eks. er der 31. b4!? cxb4 32. c5, og c-bonden bliver snart forfremmet.

7. Kotronias – Nubairshah

Fra turneringen i Serbien som Jesper Thybo vandt. Den altid farlige Kotronias fandt en flot lille kombination.

42. Lh6+! Kxh6 43. Dxf6 Dxd2

Hvad ellers?

44. Dh8+ Kg5 45. Dxe5+

Det er mest naturligt at tage bonden først.

45. h4+ virker også med det samme.

45... Kh6 46. Dh8+ Kg5 47. h4+! Kg4

47... Kxh4 48. Df6+ Dg5 49. g3+ Kg4 50. f3 mat.

48. f3+! Kxh4

48... Kf4 49. Dh6+! er en anden pointe.

49. De5!

Sort gav op. Der er ikke noget forsvaret imod 50. Dg3 mat, da 49... Df2 bliver mødt med 50. Df4 mat.

1-0.

8. Andrianov – Oberoi

Sort tabte hurtigt:

25... Db4?? 26. Ld2 Dxb2 27. Te1 Lxe5 28. Txe5 Td8 29. h3 Sc7 1-0.

I stedet for kunne sort have vundet med:

25... Lxe5! 26. Dxe5 Tf1+!! 27. Lxf1 Lf3+

27... Df2 28. Lg2 Lf3!! er trækstilling.

28. Lg2 Df2!!

Pointen. Hvid kan ikke undgå mat. F.eks. 29. Lxf3 Df1 mat.

9. Pashikian – Sargsian

Sort gav den oplagte skak:

32... Te2+? 33. Kg1! Df3
Hvid kan kun undgå mat ved at tage evig skak.

34. Txxg6+ Sxxg6 35. Dxxg6+ Kh8 1/2-1/2.

Sort tjekkede med sikkerhed

32... Df3+

Eller 32... De2+

33. Kh3 Df1+ 34. Kh4

og tænkte sikkert, at det ville være en katastrofe. For Hvid truer Txxg6+ med Ta7 efter et par træk, hvorefter sort bliver mat. Men der er en mu-

lighed for at spille

34... Txxg3!!

Alt andet taber. Men dette vinder.

35. Kxxg3

35. Txxg3 Sf5+ 36. Kg5 Sxxh6 37. Kxxh6 er ikke noget, sort skal være bange for. F.eks. 37... b4! 38. Txxg6+ Kh8 39. Lb2 Dxxf4+ 40. Kh5 Dxxh2+, og løberen er tabt.

35... Sf5+ 36. Txxf5 Te3+ 37. Kh4 Dh3+ 38. Kg5 Dxxf5+ 39. Kh4 Th3 mat.

Skakpoeten Tony Miles

I år kunne den britiske stormester Tony Miles været blevet 66 år. Det er nu næsten 20 år siden, at han døde i en alder af blot 46 år. Miles nåede at være en del af verdenstoppen i hen ved 20 år, og han markerede sig med både originalitet og humor. Kurt Hollesen fortæller her om den utraditionelle englænder.

Foto: Lars Grahn.

Slaget om Østersøen

Nyt spændende tiltag indenfor onlineskakken.

Næsten 400 deltagere i den første udgave af "The Battle of the Baltic Sea"

FU-medlem Arild Rimestad var særdeles tilfreds med lanceringen af den første udgave af "The Battle of the Baltic Sea" eller mere "jordnært" *Slaget om Østersøen*.

Den første turnering spillede den 1. maj, og der deltog 390 spillere. Danmark endte i midten som nummer fem blandt de ni østersø-nationer.

Sverige vandt med 474 point, Litauen fik 471 på andenpladsen og Finland fire points færre på tredjepladsen. De øvrige deltagende nationer er Estland, Letland, Polen, Rusland og Tyskland.

Danmark opnåede 348 point. Det danske hold bestod af 32 spillere, og resultaterne for de 20 højest scorerende talte med i slutstillingen. Topscorer var FM Mogens Thuesen med 28 point; IM Thorbjørn Bromann scorede 25 point og FM Carsten Bank Friis 23 point.

Danmark blev også nr. 5 i den anden udgave af turneringen, som igen vandtes af Sverige med Finland

og Letland på de næste pladser.

Betænkningstiden er 3 minutter + 2 sekunder pr. træk med kampstart kl. 19.00. Hvert slag varer 1½ time.

Foreløbig spilles der hver anden

lørdag, og vil du være med til at forsvare de rød-hvide farver, så skal du være en del af Dansk Skak Union • lichess.org.

Af Kurt Hollesen

Den 23. april var det 66 år siden Englands første stormester, Tony Miles, blev født. Han døde som følge af sukkersyge kun 46 år gammel. Men han nåede i den grad at sætte sit mærke.

Hans sidste GM-norm kom på plads i Dubna 1976. I et dystert sne-ramt isoleret videnskabscenter i Rusland. Den engelske forretningsmand Jim Slater, der også reddede VM-matchen i 1972 mellem Spasskij og Fischer, havde udlovet 5000 £ til landets første stormester. Det engelske skakforbund havde bedt Miles om at sende et telegram, hvis missionen lykkedes. Få dage efter modtog de et med ordene; "A. (Full stop.) Cable.

(Full stop.)" Miles blev med sit mod og originalitet forløberen for det, der senere blev kendetegnet som "The English Chess Explosion."

I 1986 nåede han sin højeste placering som nr. 9 på verdensranglisten. Før han i 1980 i Skara vandt det berømte parti over den regerende verdensmester Karpov, (hvor Miles med sort svarede 1... a6 på Karpovs 1. e4), havde han forinden opnået stjernestatus ved at besejre de tre tidligere verdensmestre. Tal, Smyslov og Spasskij. Sidstnævnte i Manila i 1978 med hvid i den variant i Dronningindisk han senere skulle få opkaldt efter sig: 1. d4 Sf6. 2.c4 e6 3. Sf3 b6 4. Lf4.

Han led de sidste mange år af et vanskeligt sind, der indebar dårlige

mentale perioder, og sammen med sukkersygen, var det sikkert en del af forklaringen på, hvorfor han stille og næsten umærkeligt forsvandt fra verdenstoppen.

Hans sidste store bedrift var i 1995 i PCA Intel Rapid Chess i London, hvor han i de første to runder besejrede Kramnik og Loek van Wely, men tabte til Adams i semifinalen.

Som en rockstjerne

Jeg lærte Tony Miles at kende i starten af 80erne, hvor han deltog i Esbjergs sagnospundne Vesterhavsturnering. På Grådybskolen, så vidt jeg husker. Ikke så få englændere tog turen over Nordsøen til skolen med det for en brite næsten uudtalige

navn. Blandt andre den rolige Mestel med de viltre lokker og de stærke briller, der som en anden arkæolog interesseret udforskede skolegårdens revner i murværket mellem runderne. Foruden at være en af verdens bedste og mest omtalte spillere, lignede Miles også en rockstjerne med sit lange bølgende hår med den store sideskilning. Ofte var han ikklædt en grøn velourjakke. Man ville ikke være blevet forbavset, hvis han skulle have optrådt dagen efter turneringen i Forum som guitarist i Queen.

Jeg nærmede mig ham forsigtigt. Siden min første engelsktid i folkeskolen med vores menneskelige og forstående lærer Christian Jensen, havde jeg været solgt til sproget og alt, hvad der havde med England at gøre. OK. Godt nok havde jeg sammen med barndomsvennen Peter lyttet til både Beatles og Stones, men det her var noget andet. I realen, som det hed dengang lige efter 2. puniske krig, gav Jensen os lov til at medbringe vores egne favoritplader og spille dem i timerne. Jeg medbragte Jethro Tulls "Thick as a brick", hvis cover var formet som en engelsk seriøs avis med billeder af Ian Anderson på besøg i unge fans hjem i forstæderne og andre løgnehistorier.

Man kunne slå albummet op og læse både på side to og tre og bagsiden. Jensen glemte alt om tid og sted, da han så det cover. Musikken spillede, klokken kimedede, timen var slut, Jensen læste og klukkede, og havde intet hørt. Han var fordybet i sit elskede engelske sprog. Som jeg selv var ved at blive det. Derfor talte jeg så fint med Tony. Vi var jævnaldrende og indså også hurtigt, at vi stort set havde samme musiksmag, men derefter hørte al sammenligning vist også op. På brættet kom jeg ikke i nærheden af ham, og som privatperson var han milevidt fra at leve som den 80er boheme, han lignede. Han var stille, men bestemt, havde god humor, kom med fine understatede kommentarer. Som da vi mødtes

Tony Miles drak gerne mælk under partierne. Den svenske skakskribent og fotograf Lars Grahn fortæller følgende historie om Miles: Han anmeldte Eric Schillers "Unorthodox Chess Openings" i Kingpin med blot to ord: "Utter crap."

Foto: Lars Grahn.

nogle år senere; "You cut your hair, but you still got some!" Og min forkærlighed for værtshuslivet delte han slet ikke. I de to omgange jeg mødtes med ham i Danmark, så jeg ham aldrig drikke en bajersk øl, eller noget der lignede alkohol. Som de fleste andre englændere, åbnede han sjældent døren til sit private liv, så det var ikke noget, vi talte om. Han gav mig dog telefonnummeret til sine forældre i Birmingham, som jeg altid var velkommen til at ringe til, hvis jeg skulle have fat på ham. De

vidste, hvor i verden denne skakligt utraditionelle og kontroversielle fugl befandt sig.

"Og min forkærlighed for værtshuslivet delte han slet ikke. I de to omgange jeg mødtes med ham i Danmark, så jeg ham aldrig drikke en bajersk øl, eller noget der lignede alkohol."

Fra det legendariske parti ved EM-slutrunden i Skara, hvor Tony Miles besejrede Karpov med 1... a6.

Foto: Lars Grahn.

Havde sine kæpheste

Men han var selvfølgelig en ægte engelsk gentleman. Med gode manerer, naturlig venlighed og altid imødekommende uden stift upperlipp. I Aabybros weekend-jubilæumsturnering i 1982, hvor han vandt foran vores nykårede junioreuropamester Curt Hansen, gav han sig god tid, når folk henvendte sig til ham mellem runderne. Også når det var en ung knægt, der havde halvt så meget i rating som ham selv.

På brættet blev han kendt for hurtigt at søge ud af teorien og spille sit eget spil. Han havde sine kæpheste. Med sort spillede han gerne Caro-Kann, og hans ideer – og vel dengang teoretiske nyheder – skulle senere finde vej til bøgerne.

I Esbjerg i 1984 fik Jens Kristiansen en hård medfart:

Jens Kristiansen (2445) Tony Miles (2565)

Caro Kann / B10

1. e4 c6 2. d3 d5 3. Sd2 Dc7 4. Sgf3 Lg4 5. c3 e6 6. Da4 Lh5 7. Le2 Sf6 8. exd5 Sxd5 9. Se4 Le7 10. h4 Sd7 11. Ld2 e5 12. 0-0-0 0-0

13. Tde1 Tad8 14. Dc2 Tfe8 15. Sg3 Lg4 16. Sg5 Lxe2 17. Txe2 h6 18. S5e4 Sf4 19. Lxf4 exf4 20. Sf5 Lf8 21. The1

21... f3 22. gxf3 Df4+ 23. Se3 Se5 24. Td1 Dxf3 25. Sg3 Sg6 26. d4 Sxh4 27. Tg1 Ld6 28. Sgf1 Te6 29. Td2 Tde8 30. Kb1 f5 31. Db3 f4 32. Sg4 Kh8 33. Sfh2 Te1+ 34. Td1 Dxd1+ 35. Dxd1 Txd1+ 36. Txd1 Te2 37. d5 c5 38. Th1 h5 39. Sf1 hxg4 40. Txf4+ Kg8 41. Sh2 g3 42. fxxg3 fxxg3 43. Opgivet. 0-1

Kom han ud i Panov-Botvinnik, spillede han gerne 5... Le6 efter 1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. c4 Sf6 5. Sc3.

I Tartakower-varianten 1. e4 c6 2. d4 d5 3. Sd2/c3 dxe4 4. Sxe4 Sf6 5. Sxf6 slog han som regel med e-bonden. Modsat Larsen, der foretrak at slå med g-bonden. I Bugojno 1984 spillede Miles dog 4... Lf5, da han slog Tal i et spektakulært parti. Samme år gentog han bedriften i Tilburg, hvor det var Van der Wiel der måtte ned.

Besøg i Danmark

To gange tabte Miles under sine besøg i Danmark, hvor jeg havde tilrettelagt hans deltagelse i nogle hurtigtturneringer og simultanopvisninger. Den ene gang til Steen Skovlund under Pondus Cup i Lyngby i runden efter frokost, og Miles kom for sent, da han for vild i gaderne, mens hans guide sad bænket på Post Pubben i godt selskab. Miles var stresset, da han nåede frem. Satte hurtigt en bonde i slag. Skovlund tilbød remis. Miles spillede videre. Satte bonde nummer to i slag. Nyt remistilbud

fra Skovlund. Miles nægtede. Fortsatte og tabte.

Anden gang var til den tidligere DM i lyn, Bo Jacobsen under en hurtigtturnering i Aarhus. Bo spillede et fint parti, og holdt, trods piblen svedperler, støn og fagter, tungen lige i munden i tidnøden og vandt. Dermed kunne Bo føje endnu et godt resultat til sin score mod nogle af verdens bedste. Han havde som ung/ynge spillet to partier mod Karpov med resultatet 1½-½ i Bos favør.

“Miles var stresset, da han nåede frem. Satte hurtigt en bonde i slag. Skovlund tilbød remis. Miles spillede videre. Satte bonde nummer to i slag. Nyt remistilbud fra Skovlund. Miles nægtede. Fortsatte og tabte.”

Miles var selvfølgelig ærgerlig over de to nederlag. Og det var sekundanten også, da han følte, at han bar ikke så lidt af skylden. I Lyngby var det svært at forlade pubben, og i Aarhus nåede jeg ikke at advare ham om Bos skræmmende lynstyrke, inden de satte sig til brættet. Men han tog det pænt. Ikke ét bebrejdnende ord. Han nød sine to besøg i Danmark med alt, hvad det indebar foruden skak. SAS-betalt indenrigstransport, afhentning i lufthavnen, gode middage og hotelvækning af sekundant.

Siden så jeg ham aldrig mere. Det blev kun til nogle få korte telefonsamtaler, når han var hjemme i Birmingham. Årene gik, og han gled lidt ud af mine tanker. Indtil den mørke novemberdag i 2001, hvor meddelelsen om hans død nåede frem. Da trådte hans smilende ansigt frem igen. Jeg tror, det et eller andet sted ville have glædet ham, at George Harrison fra Beatles døde lidt senere samme måned. Begge var de noget særligt. Noget man ville savne. I hver sin verden.

SKAKbladet

ISSN 0037-6043

Online: ISSN 2246-5774

117. årgang, nr. 2-2021.

Udgivet af Dansk Skak Union.

Redaktion:

Lars Schandorff og Jan Løfberg
att. Løfbergs Forlag
Svend Vonveds Vej 15
2300 København S.
Email: skakbladet@skak.dk

Indsendelsesfrist til nr. 3-2021

Deadline 1. august 2021

Udkommer medio september 2021

Uopfordret materiale aftales med redaktionen.

Abonnement og ekspedition

Danmark kr. 250 kr. pr. år inkl. moms og forsendelse.

Udlandet: kr. 350 år, inkl. forsendelse.

Bestilles hos Dansk Skak Unions kasserer (se nederst på siden).

Grafisk design og produktion

John Ovesen

Tryk

Bialostockie Zakłady Graficzne S.A.
Al. 1000-lecia P.P. 2
15-111 Białystok – Polen

Dansk Skak Union

Bankforbindelse:

Danske Bank
reg. nr. 3409

kontonr. 0011548938

Mobilepay 104378

www.skak.dk

Næste nummer

Jonas og de andre talenter

Jonas Bjerre er i kamp mod de mest talentfulde juniorer i verden.

Foto: Thomas Vestergård.

Vi følger op på, hvordan det gik Jonas Bjerre i de sidste afdelinger af “The Julius Baer Challengers Chess Tour”: Gelfand Challenge, Hou Yifan Challenge og Kramnik Challenge.

Genåbning. Hvordan har man tacklet den lange nedlukning i klubberne, og hvad byder fremtiden på? Vi taler med en række klubledere.

Endvidere varmer vi op til VM-matchen mellem Magnus Carlsen og Ian Nepomniachtchi.

Hvis Skakbladet udebliver eller der er andre problemer med leveringen, så skriv til sales@skak.dk

Dansk Skak Union

Formand: Poul Jacobsen, Poul Jacobsen, Brovangen 8, 5464 Brenderup.
Tlf. 40 83 36 16. Email: formand@skak.dk

Kasserer: Poul Guldbæk Olesen, Akelejevej 11, 8240 Risskov.
Tlf. 60 78 95 02. Email: kasserer@skak.dk

Udvikling: Arild Rimestad, Brøndbyvestervej 66C 1. -4, 2605 Brøndby.
Tlf. 42 26 04 66. Email: udvikling@skak.dk

Sekretær: Allan Erik Schmidt Andersen, Skjoldborgsvej 25, 8752 Østbirk.
Tlf. 61 55 18 21. Email: sekretaer@skak.dk

Organisation: Jesper Scherling Fris, Askevungen 68, 3450 Allerød.
Tlf. 28 89 09 97. Email: organisation@skak.dk

Ratingkartotek: Per Rasmussen, Stավdalvej 37, 3760 Gudhjem.
Tlf. 56 49 51 13. Email: ratingkomite@skak.dk

Trio vandt Køge Weekend

Vindertrioen i Køge. Fra venstre Mikkel Manosri Jacobsen, Jonas Bjerre og Jacob Sylan.

Foto: Køge Skakklub

Køge Skakklub kunne som den første klub byde velkommen til en større turnering efter den nye genåbning af Danmark. 57 spillere stillede til start i 2. Køge Skak Weekend. 22 spillere var tilmeldt mesterklassen. Topseedet var Skanderborgs 16-årige stormester Jonas Bjerre, og klassen havde endvidere deltagelse af tre IM, fem FM og to WFM.

I 2. runde vandt IM Jacob Sylan, Nordkalotten, et godt og spændende parti over Jonas, der herefter skulle vinde sine tre sidste partier for at dele førstepladsen med netop Sylan og FM Mikkel Manosri Jacobsen, BMS.

De tre vindere scorede alle 4 point, men da Sylan spillede remis med både den 2. seedede IM Filip Boe Olsen, Skanderborg, og 3. seedede IM Thorbjørn Bromann, Brønshøj, kunne han vel ses som den moralske vinder. I sidste runde besejrede Jonas Bjerre Filip Boe; Sylan slog juniordanmarksmeisteren Nicolai Kistrup, Caissa Gladsaxe, og Mikkel Manosri vandt over Christian A. Eriksson, Caissa Gladsaxe. I det hele taget var det en spændende og jævnbyrdig turnering.

I basisgrupperne kunne arrangørerne glæde sig over, at samtlige gruppevindere var juniorer.